

Jaarboek 2013

Jaarboek 2013

KONINKLIJKE VLAAMSE ACADEMIE VAN BELGIË
VOOR WETENSCHAPPEN EN KUNSTEN

© Koninklijke Vlaamse Academie van België
voor Wetenschappen en Kunsten
Hertogsstraat 1
B-1000 Brussel / België
Tel.: 02 550 23 23
Fax: 02 550 23 35
info@kvab.be
<http://www.kvab.be>
Depotnummer: D/2014/0455/04

© Foto's: Koninklijke Vlaamse Academie van
België voor Wetenschappen en Kunsten

Inhoudstafel

Voorwoord	9
Bestuur van de Academie – 2013	12
Bestuur van de Academie – 2014	13
Nieuwe leden	14
75 jaar verzelfstandiging van de Academie	25
Programma feestelijke zitting	25
Verwelkoming door de heer Géry van Outryve d'Ydewalle	26
Lezing door de heer Mark Eyskens: 'Academie & Creativiteit'	28
Toespraak door de heer Jan Peumans	33
Epiloog door de heer Ludo Gelders	36
"Mee met Morgen"	38
Algemene Openbare Vergadering - 14 december 2013	39
Programma	39
Beschouwingen van de Klassen	40
Klasse van de Natuurwetenschappen	40
Klasse van de Menswetenschappen	46
Klasse van de Kunsten	48
Klasse van de Technische Wetenschappen	50
Mededelingen in de Klassen	53
Klasse van de Natuurwetenschappen	53
Klasse van de Menswetenschappen	54
Klasse van de Kunsten	55
Klasse van de Technische Wetenschappen	56
Huldiging jarige leden	67
Academische Fondsen en Prijzen	77
Laureaten van de Academie 2013	77
Gouden Penning 2013	81
Laureaten Fondsprijzen 2013	83
Henri Schoutedenprijs	83
Charles De Clercqprijs	84
Erik Duvergerprijs	85
Frans Van Cauwelaert Prijs	86
Prijs Pro Civitate	88

Prijs van de Vlaamse Minister voor Wetenschapsbeleid.....	89
Onderscheidingen Wetenschapscommunicatie.....	91
Denkersprogramma 2013 - Jeugdwerkloosheid	94
Jaarverslag VLAC	97
Jaarverslag Contactfora	100
CoHiWet	103
Academisch Cultureel Forum	104
Vlaamse Academische Stem - VLAST	106
Jonge Academie	110
VCWI	113
Publicaties.....	115
Engagementen uit 2012	115
Nieuwe evolutie vanaf 2013	115
Standpunten	116
Nationale Samenwerking	120
Internationale Samenwerking.....	121
Bilaterale uitwisselingen	121
RASAB	123
In Memoriam	126
Henri DUTILLEUX (22 januari 1916 – 22 mei 2013)	126
Marc MENDELSON (6 november 1915 – 9 december 2013)	128
Vic NEES (8 maart 1936 – 14 maart 2013)	129
Frans NEIRYNCK (15 mei 1929 – 20 oktober 2012)	131
Jan ROEGIERS (19 oktober 1944 – 12 juli 2013)	134
Hilde VAN SUMERE (15 oktober 1932 – 13 mei 2013)	139
Samenstelling Academie - Januari 2014	140
Klasse van de Natuurwetenschappen	140
Klasse van de Menswetenschappen.....	142
Klasse van de Kunsten	144
Klasse van de Technische Wetenschappen	146
Commissies van de Academie	148
Kandidaturencommissie	148

Laureatencommissie	149
Langlopende Projecten	150
Academisch Cultureel Forum	150
Wetenschappelijke commissie van het Nationaal Biografisch Woordenboek	150
Reflectiegroep Energie	150
Adviesraad Jonge Academie	151
Stuurgroep Wetenschapscommunicatie	151
Commissie Historische Wetenschappen.....	151
Vlaamse Commissie voor Wetenschappelijke Integriteit (VCWI)	152
Wetenschappelijk Comité Humanisme in de Nederlanden	152
Wetenschappelijk Comité Klassieke Studies	153
Wetenschappelijk Comité Rechtsgeschiedenis	153
Commissies voor de Academische Fondsen	154
O. Callebautfonds.....	154
Mgr. J. Coppensfonds	154
Mgr. C. De Clercqfonds	154
O. Dupontfonds	154
E. Duvergerfonds	155
J. Gillisfonds.....	155
Mgr. R. Lenaertsfonds	155
Mac Leodfonds	155
M.-C. Maselisfonds	156
H. Schoutedenfonds	156
H. Vanderlindenfonds.....	156
F. Van der Muerenfonds	156
P. van Oyefonds	157
F. Van Cauwelaertfonds	157
Instellingen onder voogdij van de Academie	158
Koninklijke Commissie voor Geschiedenis	158
Koninklijke Commissie voor Toponymie en Dialectologie	158
Belgisch Historisch Instituut te Rome	159
Studiecentrum voor de vijftiende-eeuwse Schilderkunst in de Zuidelijke Nederlanden en het Prinsbisdom Luik.....	159
Belgisch Tijdschrift voor Filologie en Geschiedenis	159
Archief- en Bibliotheekwezen in België	159
Interuniversitair Centrum voor Hedendaagse Geschiedenis	159
Union Académique Internationale	159

Voorwoord

Het jaar 2013 was voor de Academie een jaar van grote onzekerheid, maar ook van nieuwe mogelijkheden. Eind 2012 was met de Vlaamse Regering een nieuw convenant onderhandeld dat in 2013 ondertekend en geïmplementeerd moest worden.

De twee voorgaande jaren waren beide afgesloten met een tekort van om en bij de 300.000 euro, zodat drastische ingrepen noodzakelijk waren. Enkele vrij dure initiatieven, zoals het VLAC, de contactfora en de publicaties, dienden, in overeenstemming met het convenant, te worden afgebouwd of te worden gereduceerd tot een niveau dat, buiten convenant, op een stabiele manier gehandhaafd zou kunnen worden. Een strikte budgetopvolging drong zich op.

Er waren tevens nieuwe initiatieven die vanaf 2013 uitgebouwd moesten worden en die binnen de organisatie primordiaal moesten worden ondersteund. Het niet halen van de vereiste resultaten zou niet alleen onze geloofwaardigheid aantasten, maar ook leiden tot een substantiële vermindering van de toegekende subsidie. Grote voorzichtigheid was dan ook geboden.

Om die situatie het hoofd te kunnen bieden werd vanaf 1 januari een algemeen beheerder aangesteld. Zijn taak bestaat enerzijds uit het behartigen van de financiën en het personeelsbeleid, en anderzijds uit het verlenen van ondersteuning bij de implementatie van de vereisten van het convenant. Er werd een sluitende begroting 2013 opgesteld en er werd beslist dat de Bestuurscommissie de uitvoering van de begroting regelmatig en strikt zou opvolgen. Alle uitgaven moesten passen binnen de begroting. Dit dreigde niet eenvoudig te worden in een jaar waarin de Academie tevens haar 75 jaar verzelfstandiging vierde.

Er werd dan ook ijverig gezocht naar extra sponsoring. Voor de af te bouwen activiteiten werd beslist geen nieuwe initiatieven te nemen, maar wel alle aangegane engagementen na te komen. Voor het VLAC mocht dit gelukkig met de toegewezen convenantmiddelen.

Hoewel het jaar afgesloten werd met een batig saldo bleek het inhoudelijk toch een uiterst productief jaar met heel wat prachtige realisaties. Dit is te danken aan de intensieve en efficiënte inzet van heel wat academiëleden en stafleden.

Voor een aantal reeksen van publicaties werd een overeenkomst gesloten met uitgeverij Peeters uit Leuven. Op die manier behoudt de Academie de mogelijkheid om op een kwaliteitsvolle manier te blijven publiceren zonder

risico op financiële avonturen. Het netwerk van de uitgeverij leidt tevens tot een ruimere distributie en een betere zichtbaarheid van de geselecteerde werken.

De nieuwe vereisten van het convenant werden ter harte genomen en met succes uitgevoerd. Het programma voor bilaterale uitwisselingen met buitenlandse academies bleek sterk geapprecieerd te worden en liet vrij gemakkelijk toe om het gewenste aantal te halen. De Klassen slaagden er in om vijf standpunten te produceren, naast de prachtige publicatie "Mee met Morgen", waaraan alle Klassen meewerkten en waarin een belangrijk aantal standpunten verweven zitten. In het kader van het Denkersprogramma behandelde de Klasse van de Menswetenschappen het thema "Jeugdwerkloosheid", met Jan Eeckhout als buitenlands denker. Het finale rapport hierover wordt verwacht in het voorjaar van 2014. De opgedane ervaring leert ons dat een dergelijk programma zeer arbeidsintensief is, maar zeker helpt om de Academie in het brede maatschappelijke veld te positioneren als een toonaangevende speler.

Na een onderbreking van een jaar werd opnieuw een Gouden Penning uitgereikt, evenals de prijs van de Vlaamse Minister voor Wetenschapsbeleid.

Een aantal ideeën uit vorige jaren werden eindelijk geconcretiseerd, zij het met financiering buiten convenant: de Jonge Academie, de Vlaamse Commissie voor Wetenschappelijke Integriteit, en de Onderscheiding Wetenschapscommunicatie. In de schoot van de Klasse van de Menswetenschappen werd de Commissie voor Historische Wetenschappen opgericht, die al instond voor het interessante boek "De bewogen beginjaren van de KVAB", dat evenals "Mee met Morgen" tot stand kwam naar aanleiding van het feestjaar. Ook de Reflectiegroep Energie startte zijn werkzaamheden.

In het kader van de viering van 75 jaar verzelfstandiging van de KVAB werd, naast de twee voornoemde boeken, ook nog een concert georganiseerd, waarbij leden van de Klasse van de Kunsten een voor die gelegenheid gecomponeerd werk presenteerden. Op 22 oktober vond, in aanwezigheid van Koning Filip en van de voorzitter van het Vlaamse Parlement, een feestzitting plaats, die een overweldigende toeloop kende.

Het feestjaar werd voorbereid door de Commissie Uitstraling die begin 2013 fuseerde met het Centrum voor Europese Cultuur en omgedoopt werd tot Academisch Cultureel Forum. Het ACF staat in voor de culturele uitstraling van de Academie in Brussel en naar een breed publiek, en poogt dit te doen met een minimale kost en een maximale weerklink.

Zoals vereist door het convenant werden een organisatieontwikkelingsplan en een internationaliseringstrategie uitgewerkt. Dit laatste document behoeft nog een verdere verfijning van zodra de Vlaamse Strategie voor Internationalisering van Wetenschap en Innovatie beschikbaar is. Het eerste

document bevat een gedetailleerd ontwikkelingsplan betreffende de interne organisatie van de Academie, met een lijst aan actiepunten die in de volgende jaren geïmplementeerd moeten worden.

De Academie werd verder verjongd en vervrouwelijkt, wat we in de toekomst zullen verder zetten. De financiële reserves zijn, hoewel in 2013 lichtjes verbeterd, nog niet terug op een peil nodig om serieuze moeilijkheden aan te kunnen of om nog bijkomende initiatieven toe te laten.

Er heerst wel duidelijk een heel hoge bedrijvigheid en dito inzet. De aangegane verbintenissen worden enthousiast aangepakt. We rekenen dan ook op de overheid om de nodige en verwachte financiële engagementen na te komen, maar ook om de Academie een vernieuwd vertrouwen te schenken in de uitwerking van haar activiteiten en de aanpak van haar problemen.

Freddy Dumortier
Algemeen beheerder

Beschermheer:

Zijne Majesteit Koning Filip

Bestuur van de Academie:

Voorzitter: Ludo Gelders

Vast secretaris: Géry van Outryve d'Ydewalle

Algemeen beheerder: Freddy Dumortier

Bestuurscommissie

Bestuurders:

Klasse van de Natuurwetenschappen: Irina Veretennicoff

Klasse van de Menswetenschappen: Hubert Bocken

Klasse van de Kunsten: Michel Buylen

Klasse van de Technische Wetenschappen: Jacques Willems

Onderbestuurders:

Klasse van de Natuurwetenschappen: Paul Van Houtte

Klasse van de Menswetenschappen: Ronny Lesthaege

Klasse van de Kunsten: Siegfried De Buck

Klasse van de Technische Wetenschappen: Paul Verstraeten

Aftredend bestuurders:

Klasse van de Natuurwetenschappen: Freddy Dumortier

Klasse van de Menswetenschappen: Paul Van Rompuy

Klasse van de Kunsten: Francis Maes

Klasse van de Technische Wetenschappen: Jan Kretzschmar

Vertegenwoordigers:

Klasse van de Natuurwetenschappen: Els Van Damme

Klasse van de Menswetenschappen: Wilfried Dewachter

Klasse van de Kunsten: Herman Sabbe

Klasse van de Technische Wetenschappen: Joos Vandewalle

Aftredend voorzitter:

Pierre Jacobs

(voorzitterschap reeds overgelaten op 25 april 2012)

Beschermheer:

Zijne Majesteit Koning Filip

Bestuur van de Academie:

Voorzitter: Ludo Gelders

Vast secretaris: Géry van Outryve d'Ydewalle

Algemeen beheerder: Freddy Dumortier

Bestuurscommissie:

Bestuurders:

Klasse van de Natuurwetenschappen: Paul Van Houtte

Klasse van de Menswetenschappen: Hubert Bocken

Klasse van de Kunsten: Siegfried De Buck

Klasse van de Technische Wetenschappen: Paul Verstraeten

Onderbestuurders:

Klasse van de Natuurwetenschappen: Jean-Pierre Henriët

Klasse van de Menswetenschappen: Ronny Lesthaeghe

Klasse van de Kunsten: Lucien Posman

Klasse van de Technische Wetenschappen: Paul Verstraeten

Aftredend bestuurders:

Klasse van de Natuurwetenschappen: Irina Veretennicoff

Klasse van de Menswetenschappen: Paul Van Rompuy

Klasse van de Kunsten: Michel Buylen

Klasse van de Technische Wetenschappen: Jan Kretzschmar

Vertegenwoordigers:

Klasse van de Natuurwetenschappen: Els Van Damme

Klasse van de Menswetenschappen: Wilfried Dewachter

Klasse van de Kunsten: Karel Dierickx

Klasse van de Technische Wetenschappen: Joos Vandewalle

Aantredend voorzitter:

Willem Elias

Nieuwe leden

Barbara BAERT

Barbara Baert (°1967) is als hoogleraar verbonden aan de onderzoekseenheid Kunstwetenschappen van de KU Leuven. Zij studeerde Kunstgeschiedenis en Filosofie aan dezelfde Universiteit en Kunstgeschiedenis aan de Università degli Studi di Siena, Italië. Haar licentiaatsthesis betrefte de analyse van een onbekende incunabel gedrukt door Johan Veldener in 1483 – het *Boec van den Houde* – waarvan zij de 64 enigmatische houtsneden wist te ontraadselen tegen de toenmalige 15de-eeuwse historische en literaire achtergrond. Voor deze studie kreeg zij in 1993 de prijs Laureaat van de Academie, Klasse der Schone Kunsten. Haar doctoraat (1997) betrefte een iconografische studie van de legende van het heilig hout. Op dat ogenblik was haar methode – een interdisciplinaire analyse van deze visuele themata tegen een exegetisch, historische en culturele achtergrond baangevend, en het werd gepubliceerd bij Brill Publishers als *A Heritage of Holy Wood. The Legend of the True Cross in Text and Image* in 2004. Sedertdien publiceert zij internationaal binnen de problematiek van sacrale topografie, de reliekencultus, het statuut van het beeld tijdens de Middeleeuwen, de relatie tussen beeldcultuur en het sensorium, gender in de middeleeuwse iconografie en de historiografie van de iconologische methode. Haar inspanningen binnen de hermeneutiek van de iconologie worden verspreid en ondersteund door de door haar gestichte *Iconology Research Group*. In 2006 werd ze uitgeroepen tot Laureaat van de Koninklijke Vlaamse Academie, Klasse van de Kunsten, voor haar wetenschappelijke carrière voorafgaand aan de leeftijd van veertig jaar. Zij leidt interdisciplinaire onderzoeksprojecten als het *Noli me tangere* van Maria Magdalena, de vrouw met de bloedvloeïing en de reliekencultus met betrekking tot het hoofd van Johannes de Doper. Recent verscheen van haar *Caput Joannis in Disco. {Essay on a Man's Head}*, (*Visualising the Middle Ages VMA 8*), Leiden (Brill), 2012; *The woman with the Bloodflow. Narrative, Iconic and Anthropological Spaces*, (*Art&Religion 2*), Leuven (Peeters), 2013 en *Nymph. Motif, Phantom, Affect. A Contribution to the Study of Aby Warburg (1866-1929)*, (*Studies in Iconology, 1*), Leuven-Peeters, 2014.

Barbara Baert werd verkozen tot nieuw lid van de Klasse van de Kunsten.

Christine BUELENS

Christine Buelens (°1957) is afgestudeerd als burgerlijk ingenieur materiaalkunde aan de KU Leuven in 1980 waarna ze een doctoraat in de toegepaste wetenschappen behaalde in 1984

aan dezelfde universiteit. Ze was nog verschillende jaren betrokken als postdoctoraal medewerker in industriële onderzoeksprojecten in het domein van elektrochemie in samenwerking met onder andere Siemens, Ocas en Metallo Chimique.

Na deze periode heeft zij het familiebedrijf vervoegd waar zij mee instond voor de ontwikkeling van individuele (gas)verwarmingsinstallaties. Sinds 1997 staat zij aan de leiding van METALogic, een spin-off van het departement Materiaalkunde aan de KU Leuven, eerst als directeur en daarna als afgevaardigd bestuurder. METALogic is gespecialiseerd in het onderzoeken, het monitoren en het beheersen van corrosiefenomenen en werkt hoofdzakelijk voor de procesindustrie. Met een 20-tal specialisten in dit domein speelt METALogic een belangrijke rol in het ontwikkelen en toepassen van gespecialiseerde meettechnieken voor het bewaken van de integriteit van procesinstallaties.

Christine Buelens is nauw betrokken bij het bedrijfsleven. Als vicevoorzitter van Voka-VEV en bestuurder van de Voka Leuven wil zij haar engagement opnemen. Zij is sterk geboeid door het ondernemerschap en overtuigd van het belang van de ondernemingswaarden in de maatschappij.

Zij houdt van sport, reizen en literatuur. Haar gezin met drie kinderen is en blijft haar grootste hobby.

Christine Buelens werd verkozen tot nieuw lid van de Klasse van de Technische Wetenschappen.

Annie CUYT

Annie Cuyt (°1956) is internationaal bekend voor haar onderzoek in de niet-lineaire numerieke benaderingsleer (computationele wiskunde). Zeer opvallend is de uitzonderlijke breedte van haar werkterrein. Aanvankelijk verrichtte ze zeer theoretisch wiskundig werk, in operatorentheorie en complexe analyse. Later pastte ze dit onderzoek tevens toe op verschillende wetenschappelijke rekenproblemen, waaronder computeraritmetiek, netwerkproblemen, multivariate digitale filtering, computergraphics, de modellering van elektromagnetische toestellen, biomedische signaalverwerking, enz. Recent is in dit laatste domein van data- en signaalverwerking ook een patent ingediend.

Annie Cuyt is (momenteel) de auteur van 106 peer-reviewed publicaties in internationale tijdschriften en 61 peer-reviewed congresbijdragen, de auteur van 3 monografieën, de editor van 6 verzamelwerken en de organisator van een 20-tal grotere en kleinere internationale events. Zij heeft meer dan 100 plenaire voordrachten op uitnodiging gegeven in Canada, verschillende locaties in de USA, China, Japan,

alle West-Europese landen, Noord- en Zuid-Afrika. Voeg daaraan toe nog zo'n 60 presentaties op internationale congressen, workshops of seminars.

Zij is gewoon hoogleraar aan het Departement Wiskunde en Informatica van de Universiteit Antwerpen en was tevens Research fellow van de Alexander von Humboldt stichting aan de Universität Bonn. Daarenboven leidt Annie Cuyt de HPC-kernfaciliteit van de Universiteit Antwerpen (opgericht na het bekomen van een impulsfinanciering voor HPC) en stond zij mee aan de wieg van het Vlaamse Supercomputing Centrum waarvan deze kernfaciliteit nu integraal deel uitmaakt. Verschillende studieverblijven van langere duur heeft zij volbracht aan prestigieuze instituten zoals Stanford University (USA), MRC Wisconsin (USA), Universität Bonn (Duitsland), University of Colorado te Boulder (USA), Norwegian University of Science and Technology (Noorwegen), Universiteit van Tilburg (Nederland), University of Kobe (Japan), Witwatersrand University (Zuid-Afrika), University of Stellenbosch (Zuid-Afrika), Oxford University (UK), CWI Amsterdam (Nederland), MFO Oberwolfach (RIP programma), INRIA Sophia-Antipolis (Frankrijk).

Annie Cuyt werd verkozen tot nieuw lid van de Klasse van de Natuurwetenschappen.

Kristin DAVIDSE

Kristin Davidse (°1957) studeerde Godsdienst-wetenschappen en Germaanse Filologie aan KU Leuven, en behaalde een MA in Applied Linguistics aan The University of Sydney (1985). Ze promoveerde in 1991 aan KU Leuven tot doctor in de Letteren en Wijsbegeerte op een proefschrift, *Categories of Experiential Grammar*, dat gesuperviseerd werd door Emma Vorlat en M.A.K. Halliday, en werd er in hetzelfde jaar benoemd aan het departement Taalkunde (vakgroep Engels). In eerste instantie

publiceerde ze over de semantiek van Engelse zinsconstructies zoals het mediopassief, ditransitieve zinnen, copulaire, existentiële en gekloofde zinnen, en factieve constructies. Haar onderzoeksinteresses breidden zich dan uit naar grammaticalisatie- en (inter)subjectificatieprocessen in de Engelse nominale groep. Binnen deze twee domeinen formuleerde ze samen met collega-onderzoekers nieuwe onderzoeksvragen voor mandaten en projecten, die tien bij internationale uitgevers zoals Mouton de Gruyter en Benjamins gepubliceerde doctoraten opleverden, en die tot de nu lopende GOA 'The multiple functional load of grammatical signs' (co-promotoren B. Cornillie, J.C. Verstraete en A. Van linden) leidden.

Kristin Davidse werd verkozen tot nieuw lid van de Klasse van de Menswetenschappen.

Gita DENECKERE

Gita Deneckere (°1964) behaalde in 1993 haar doctoraat in de geschiedenis aan de UGent. Haar onderzoek concentreert zich op de negentiende- en twintigste-eeuwse sociale geschiedenis. Zij plaatst hierbij sociale verandering centraal en betreft geschiedenis op de hedendaagse maatschappij. Dit onderzoek overstijgt dan ook geschiedenis in de strikte zin, en verbindt de compartimenten economie, politiek en cultuur, in een streven naar een historische synthese en interdisciplinariteit.

Binnen haar functie in het Interuniversitair Instituut voor Publieksgeschiedenis, waarvan zij medeoprichter is, tracht zij de resultaten van dit onderzoek te vertalen naar de maatschappij via onderwijs en onderzoek, en door de promotie van dienstverlening.

Professor Deneckere is ook sterk betrokken bij het beleid en management van de UGent, en in beoordelings- en evaluatiecommissies. Zij is eveneens sterk geëngageerd in tal van redactieraden, instituten en verenigingen die betrekking hebben op geschiedenis en maatschappij.

Gita Deneckere werd verkozen tot nieuw lid van de Klasse van de Menswetenschappen.

Annick HUBIN

Annick Hubin (°1960) is afgestudeerd als Burgerlijk Scheikundig Ingenieur in 1983 aan de Vrije Universiteit Brussel. In 1985 behaalde ze daar ook het diploma van burgerlijk metaalkundig ingenieur. Haar onderzoek met als titel '*Bijdrage tot de studie van de elektrochemische reductie van zilverthiosulfaat- en zilverthiocynaatcomplexen*' aan de VUB, onder het promotorschap van professor Jean Vereecken, werd bekroond met de titel van doctor in de toegepaste wetenschappen in 1989. In 1991 werd ze docent aan de vakgroep 'Metallurgie, Elektrochemie en Materialenkennis', aan de faculteit

Ingenieurswetenschappen van de VUB. Momenteel is ze daar professor in het expertisedomein Electrochemical Engineering. Ze is hoofd van de onderzoeksgroep SURF 'Electrochemical and Surface Engineering' in het departement MACH 'Materialen en Chemie'.

Haar onderwijs situeert zich hoofdzakelijk in de context van Bruface 'Brussels Faculty of Engineering', de overkoepelende ingenieursfaculteit van de Nederlands- en Franstalige universiteiten van Brussel. Bruface heeft een divers aanbod aan masteropleidingen in het Engels in verschillende ingenieursdisciplines. Haar onderzoek in het domein van

Electrochemical Engineering richt zich op toepassingsdomeinen zoals corrosie, elektrokatalyse, batterijen en brandstofcellen, sensoren en nanomaterialen. Het accent ligt op de in-situ karakterisering van de nanometer tot de macroscopische schaal van het gedrag van de vaste stof-vloeistof interface. Sinds 2012 is ze de eerste vrouwelijke decaan van een ingenieursfaculteit in Vlaanderen.

Annick Hubin werd verkozen tot nieuw lid van de Klasse van de Technische Wetenschappen.

Bea MAES

Bea Maes (°1964) is gewoon hoogleraar aan de Onderzoekseenheid Gezins- en orthopedagogiek van de KU Leuven. Ze behaalde een doctoraat in de Pedagogische Wetenschappen aan de KU Leuven (1994). Haar onderzoek en onderwijs situeren zich op het domein van opvoeding, onderwijs en zorg voor personen met een handicap. Ze neemt onderwijsopdrachten op binnen de opleiding orthopedagogiek en in permanente vormingscycli. Het onderzoek betreft voornamelijk de thema's van kwaliteit van leven en kwaliteit van zorg voor mensen met verstandelijke beperkingen die grote ondersteuningsnoden hebben (omwille van een meervoudige beperking, het ouder worden of bijkomende gedrags- en psychische problemen).

Zij is voorzitter van de Special Interest Research Group 'Persons with Profound Intellectual and Multiple Disabilities' en bestuurslid van de 'International Association of the Scientific Study of Intellectual Disabilities'. Daarnaast neemt zij vanuit haar expertise inzake de zorg voor personen met een handicap maatschappelijke verantwoordelijkheid op als voorzitter van adviesraden en expertengroepen en verspreidt zij de resultaten van haar onderzoek voor een breed publiek van professionals. Ze is tevens verantwoordelijke van PraxisP, het praktijkcentrum van de faculteit PPW.

Bea Maes werd verkozen tot nieuw lid van de Klasse van de Menswetenschappen.

Gerda NEYENS

Gerda Neyens (°1965) studeerde Fysica aan de KULAK en KU Leuven en behaalde in 1993 haar doctoraat in de Wetenschappen, met specialisatie experimentele kernfysica. Ze is nu gewoon hoogleraar aan de KU Leuven, waar ze sinds 2012 programmadirecteur is voor de Bachelor en Master in de fysicaopleidingen.

Na haar doctoraat startte ze haar eigen onderzoeksgroep, waarin de studie van de

structuur van exotische atoomkernen centraal staat. De rode draad doorheen haar loopbaan is het ontwikkelen van methodes om de fundamentele eigenschappen van radioactieve kernen op te meten die slechts in zeer kleine hoeveelheden geproduceerd worden aan internationale versnellercentra en die slechts een fractie van een seconde bestaan. Ze maakte naam met de ontwikkeling van meetmethodes om kernmomenten te meten door gebruik te maken van de specifieke eigenschappen van projectie-fragmentatiekernreacties aan het versnellercomplex van de Grand Accélérateur National d'Ions Lourds (GANIL, Caen, Frankrijk) waar ze een jaar verbleef. Momenteel focust ze haar onderzoek op het gebruik en verdere ontwikkeling van laser-gebaseerde technieken voor het bestuderen van de spin, kernstraal en momenten van kernen waarvan er slechts enkele per seconde geproduceerd worden te ISOLDE-CERN (Genève, Zwitserland). In 2003 kreeg ze de prijs van de Vlaamse Wetenschappelijke Stichting voor haar onderzoek naar *'De structuur van exotische kernen door het opmeten van hun magnetische en elektrische eigenschappen aan de hand van hun anisotroop radioactief verval'* en in 2005 ontving ze de prijs van het *'Frans Van Cauwelaert Fonds voor exacte Wetenschappen'*. Ze is promotor van 10 doctoraten en heeft momenteel 5 doctorandi onder haar hoede. Ze is een veelgevraagde spreker op internationale conferenties, workshops en scholen met 56 presentaties op uitnodiging.

Sinds 2010 is ze lid van het FWO-expertpanel W&T2, waarvan ze in 2014 voorzitter wordt. Ze zetelde in tal van internationale programmacomités van versnellercentra, o.a. in Orsay (Frankrijk), CERN (Zwitserland) en Jyväskylä (Finland).

Gerda Neyens werd verkozen tot nieuw lid van de Klasse van de Natuurwetenschappen.

Caroline PAUWELS

Caroline Pauwels (°1964) is als gewoon hoogleraar verbonden aan de Vrije Universiteit Brussel. Ze doceert mediabeleid en -economie, onderwerpen waarover ze regelmatig publiceert in binnen- en buitenlandse tijdschriften. Ze leidt het Digital Society departement van iMinds, dat drie onderzoeksgroepen telt, SMIT (VUB), MICT (Universiteit Gent) en CUO (KUL), en meer dan 130 onderzoekers te werk stelt. Het departement is interdisciplinair samengesteld en verricht zowel fundamenteel als toegepast onderzoek naar de impact van Informatie- en communicatietechnologieën, vanuit beleids-, gebruikers- en economisch perspectief. Caroline Pauwels zetelt in verschillende beheerraden in de media en de brede culturele sector en is regeringscommissaris bij de VRT. Ze maakt deel uit van het Media Futures Forum dat zich op vraag van EU-commissaris Neelie Kroes en onder het voorzitterschap van Christian Van Thillo buigt over de toekomst van de Europese mediasector. Heel binnenkort verschijnt *'The Palgrave Handbook of European Media Policy'* dat zij samen met collega's Karen Donders en Jan Loisen editeerde.

Caroline Pauwels werd verkozen tot nieuw lid van de Klasse van de Menswetenschappen.

Fien TROCH

Fien Troch (°1978) studeerde af in 2000 aan de Hogeschool Sint-Lukas Brussel, afdeling film. Gedurende deze studies maakte ze reeds drie kortfilms *Verbrande aarde*, *Wooww* en *Maria*. Deze reizen zowat de hele wereld rond op festivals en winnen verschillende prijzen. Na haar studies begint Fien meteen te schrijven aan een langspeelscenario. Tussendoor realiseert ze verschillende reclamefilms en nog één kortfilm voor kinderen *Sam en Suzy*, in opdracht van de VRT.

Na een schrijfperiode van ongeveer twee jaar, draait Fien in januari 2005 haar eerste langspeelfilm *Een ander zijn geluk*, een Belgisch – Nederlandse co-productie. Deze film komt in de zalen in december 2005 en begint meteen een mooie carrière in het buitenland.

In 2006 wordt het tweede langspeelscenario *Unspoken* van Fien geselecteerd voor La Résidence, een prestigieuze beurs van zes maanden in Parijs, georganiseerd door het filmfestival van Cannes. Een jaar later wordt deze film gedraaid met in de hoofdrol de Franse actrice Emmanuelle Devos. Deze film kent zijn wereldpremière in Toronto en zijn Europese première op het filmfestival van San Sebastian. Na dit avontuur wordt Fien in mei 2008 mama van haar eerste zoontje Joaquin Townes en begint ze volop te schrijven aan haar derde langspeelscenario. Dit project heet *Kid* en wordt gerealiseerd in de zomer van 2011 met enkel niet-professionele acteurs. De film komt een jaar later in de zalen en tourt momenteel nog steeds de wereld rond. In 2012 wordt Fien mama van een tweede zoontje Rainer River en momenteel is ze volop aan het werken aan een nieuw scenario.

Fien Troch werd verkozen tot nieuw lid van de Klasse van de Kunsten.

Nicole VAN LIPZIG

Nicole van Lipzig (°1970) leidt de onderzoeksgroep Regionale Klimaatstudies van het Departement Aard- en Omgevingswetenschappen aan de KU Leuven. De groep maakt gebruik van geavanceerde hoge-resolutie regionale klimaatmodellen in verschillende delen van de wereld, om het effect van veranderingen in landgebruik (verstedelijking, ontbossing en bosbeheer, gebruik van windturbines,...) op het klimaat te bestuderen en om regionale klimaatscenario's voor de toekomst te ontwikkelen. Ze heeft ook bijgedragen aan de

ontwikkeling van nieuwe technieken voor de evaluatie van modellen, gebruik makend van in situ, satelliet- en grondgebaseerde remote sensing instrumenten.

Na studies fysica aan de Technische Universiteit Eindhoven, behaalde Nicole van Lipzig haar doctoraat aan het Instituut voor Marien en Atmosferisch Onderzoek aan de Universiteit Utrecht. Ze is werkzaam geweest bij verschillende Europese onderzoeksinstituten (nl. het Koninklijk Meteorologisch Instituut Nederland te de Bilt, de British Antarctic Survey te Cambridge en het Meteorologisch Instituut van de Ludwig-Maximilians Universität te München) en was visiting scientist in andere. Ze is een actief lid van de CLM-gemeenschap, een open internationaal netwerk dat het CCLM-regionaal klimaatmodel toepast en ontwikkelt.

Nicole Van Lipzig werd verkozen tot nieuw lid van de Klasse van de Natuurwetenschappen.

Annelies VAN PARYS

In zekere zin zou men het werk van Annelies Van Parys (°1975) kunnen bestempelen als een vorm van Art-Science. In haar muziek lijken technologie en wetenschap namelijk naadloos over te gaan in kunst.

Haar composities zouden ondenkbaar zijn zonder de moderne technologische ontwikkelingen van de laatste decennia. Bovendien zijn haar partituren in zekere zin het product van een empirisch proces, want in beginsel gebaseerd op nauwgezette observaties van akoestische fenomenen. En dan zijn er de bijna wiskundige constructies, de strenge structuren waarin alle aspecten (van grote vorm tot het kleinste detail) beantwoorden aan dezelfde getalsmatige verhoudingen.

Toch is Van Parys' muziek niet technologisch, empirisch of constructivistisch zonder meer. Objectiviteit is geen doel op zich. Eerder voorwaarde, legitimering voor het eigenlijke componeerproces. Precies daar, op het breukvlak tussen premissen en creatieve uitwerking, op het koppelteken tussen 'Art' en 'Science', ontvouwt zich bij nader inzien een opmerkelijk spanningsveld.

Het is namelijk daar waar Van Parys computertechnologie consequent blijkt te verruilen voor het ouderwetse potlood en dito muziekpapier, want als het erop aankomt is componeren voor haar verre van hi-tech, maar een kwestie van schetsen, schrijven en schrappen. Het is tevens de plek waar wiskunde tot muzikale taal wordt (en dan vooral die van de poëtische soort), waar modernistische technieken (science) transcenderen tot een esthetiek (art), die veel traditioneler is dan men aanvankelijk vermoedt.

Die traditie schemert vooral door in Van Parys' muzikale agenda. Zij wordt zichtbaar in

wat de componiste feitelijk beoogt met haar muziek. Uiteindelijk is dat niet zozeer de exploratie van de klank 'an sich', hoewel die natuurlijk een rol speelt, maar veeleer de sensatie die haar klanken teweeg brengen. Daarin schuilt een wezenlijk verschil, een verschuiving van object naar subject. In het laatste geval staat immers de gewaarwording centraal.

Annelies Van Parys werd verkozen tot nieuw lid van de Klasse van de Kunsten.

Veronique VAN SPEYBROECK

Veronique Van Speybroeck (°1974) is hoogleraar in het vakgebied Moleculaire Modelling en is verbonden aan de Faculteit Ingenieurswetenschappen en Architectuur van de Universiteit Gent. Haar onderzoeksgroep is ingebed in het Centrum voor Moleculaire Modelling, een interfacultair centrum met momenteel ongeveer 35 onderzoekers.

Veronique Van Speybroeck studeerde af als Burgerlijk Natuurkundig Ingenieur aan de Universiteit Gent in 1997. In 2001 promoveerde ze als doctor in de toegepaste wetenschappen onder het promotorschap van Prof. Dr. Michel Waroquier en richtte samen met hem het Centrum voor Moleculaire Modelling op. Na het doctoraat werd ze postdoctoraal onderzoeker van het FWO en kon hierdoor een sterk internationaal netwerk uitbouwen met vooraanstaande onderzoeksgroepen. Op 1 oktober 2007 werd ze benoemd tot onderzoeksprofessor aan de UGent. Sedert haar benoeming leidt ze binnen het Centrum voor Moleculaire Modelling (CMM) de computationele modelleringsdivisie en sedert 2012 is ze hoofd van het CMM.

Veronique Van Speybroeck haar onderzoek situeert zich op het grensvlak van de natuurkunde, chemie en ingenieurswetenschappen en is zeer multidisciplinair. Het toepassingsgebied is gesitueerd binnen het gebied van de organische chemie, katalyse en computationeel materiaalonderzoek. Haar huidig onderzoek is voornamelijk geconcentreerd rond de bepaling van de chemische kinetiek van katalytische reacties in nanoporeuze materialen. Hiervoor verwierf zij in 2010 een prestigieuze Starting Independent Researcher Grant uitgereikt door de European Research Council (ERC). Haar huidig onderzoeksteam bestaat uit 7 postdoctorale medewerkers en 16 doctoraatsstudenten.

Ze engageert zich tevens voor verschillende wetenschappelijke en maatschappelijke adviesraden. In het bijzonder maakt zij deel uit van het STEM-platform.

Veronique Van Speybroeck werd verkozen tot nieuw lid van de Klasse van de Natuurwetenschappen.

Ann VERHETSEL

Ann Verhetsel (°1960) behaalde haar doctoraat in de geografie aan de Katholieke Universiteit Leuven. Daarnaast behaalde ze er ook een licentiaat in stedenbouw en ruimtelijke ordening, alsook in opvoedkunde. Momenteel is zij gewoon hoogleraar economische geografie en ruimtelijke economie aan de Universiteit Antwerpen. Zij is er tevens departementshoofd en woordvoerder van het geïntegreerde departement Transport- en Ruimtelijke economie. Zij is belast met onderwijs in de economische geografie, ruimtelijke economie, sociale geografie, historische stadsgeografie, vastgoed en locatie, en *urban management* in Europa.

Professor Verhetsel is lid van het Nationaal Comité voor Geografie van de KVAB en redactielid van *Belgeo, the Belgian Journal of Geography*. Ze is verantwoordelijk voor het steunpunt Goederen en personenvervoer (mobiliteit), nauw verbonden met het Steunpunt Ondernemen en Regionale Economie, en betrokken bij onderzoeks- en beleidsprojecten op het gebied van stad en provincie. Zij bekleedt eveneens de leerstoel Paribas-Fortis: Transport, logistiek en havens.

Haar onderzoek kristalliseert zich vooral op het gebied van de stedelijke economie en mobiliteit, en op vastgoed. Verder is zij lid van verschillende redacties van internationale wetenschappelijke tijdschriften.

Ann Verhetsel werd verkozen tot nieuw lid van de Klasse van de Menswetenschappen.

Vera VERMEERSCH

Vera Vermeersch (°1959) bekleedt een bijzondere plaats in de geschiedenis van de Vlaamse tapijtweefkunst. Ze is één van de voortrekkers van de hedendaagse Arts- en Craftsbeweging in België. Zij maakt al jaren handtuftapijten naar eigen ontwerp en interpreteert en vertaalt kunstwerken van de meest vooraanstaande Belgische kunstenaars naar unieke wand- en vloertapijten.

Vera Vermeersch studeerde kunstgeschiedenis aan de Universiteit Gent. Daarna volgde ze een opleiding hand- en kunstweven aan het Henri Story-Instituut in Gent en restauratie van wandtapijten aan het Koninklijk Instituut voor het Kunstpatrimonium in Brussel. Ze was projectleidster van het restauratieatelier 'Huis de Lalaing' te Oudenaarde. Als zelfstandig restauratrice voerde ze belangrijke museale en particuliere opdrachten uit. In 1989 begon ze in Gent een atelier voor handgetufte tapijten.

Haar tapijten waren te zien in diverse musea: o.a. SMAK Gent, Design Museum Gent, Lokettenzaal Vlaams Parlement Brussel en in Le Grand-Hornu. Ze kreeg overzichtstentoonstellingen in galerie De Zwarte Panter, de Lakenhalle van het stadhuis Oudenaarde en in het Cultureel Centrum Hasselt. Het atelierwerk wordt niet alleen gewaardeerd in België, maar ook in Duitsland, Nederland, Spanje en Zwitserland. Over haar werk verscheen in 2013 bij Uitgeverij Lannoo het boek *Atelier Vera Vermeersch*. Vera Vermeersch is laureaat van de Art Gent Award 2013.

Vera Vermeersch werd verkozen tot nieuw lid van de Klasse van de Kunsten.

BUITENLANDSE LEDEN

Elke Klasse van de Academie telt onder haar leden ook verschillende buitenlandse leden. Zij dragen bij tot de internationale uitstraling van de Academie. Wanneer zij in België zijn, komen deze buitenlandse leden ook naar de Klassenvergadering en geven er, indien mogelijk, een voordracht.

In de Klasse van de Menswetenschappen werd dit jaar één nieuw buitenlands lid verkozen:

- Benjamin VICTOR is een klassiek filoloog, verbonden aan de Université de Montréal. In zijn onderzoek gaat hij in op stijl, taal en metriek van de klassieke Latijnse poëzie en van Latijnse zinswendingen en woordspelingen. Daarnaast werkt hij ook als mediëvist, voornamelijk op het gebied van de handschriftenkunde, de paleografie en de bibliotheekgeschiedenis. Zijn lidmaatschap van het exclusieve *Comité International de Paléographie Latine* maakt hem tot één van de meest vooraanstaande Latijnse paleografen ter wereld.

75 jaar verzelfstandiging van de Academie

Eén van de voornaamste aandachtspunten van de Academie in 2013 was de viering van 75 jaar verzelfstandiging van de Academie. Hiervoor werden drie activiteiten ontplooid:

- De jubileumboeken '*Mee met Morgen*' en '*De bewogen beginjaren van de KVAB*' (zie ook Publicaties en CoHiWet)
- Het concert van 19/11/2013: 'Academieleden in concert' (zie ook 'Academisch Cultureel Forum')
- De feestelijke zitting op 22/10/2013, in aanwezigheid van ZKH Koning Filip.

Programma feestelijke zitting

Verwelkoming door de heer Géry van Outryve d'Ydewalle, vast secretaris

Lezing door de heer Mark Eyskens, ere-voorzitter KVAB en minister van Staat:
'*Academie & Creativiteit*'

Muzikaal intermezzo

Toespraak door de heer Jan Peumans, voorzitter van het Vlaams Parlement

Videoboodschap minister Ingrid Lieten

Muzikaal Intermezzo

Plechtige overhandiging jubileumboek '*Mee met Morgen*' en boek '*De bewogen beginjaren van de KVAB*' aan de koning door mevrouw Irina Veretennicoff, bestuurder

Epiloog door de heer Ludo Gelders, voorzitter

Vlaams & Belgisch volkslied

Receptie

Verwelkoming door de heer G ry van Outryve d'Ydewalle

Sire,
Excellenties,
de heer voorzitter van het Vlaams Parlement,
dames en heren leden van alle Parlementen van dit land en Senaat,
hoogwaardigheidsbekleders van het juridisch apparaat,
de heer voorzitter van het Joodse Consistorie,
dames en heren Ere-Rectoren en Vice-Rectoren van Vlaamse Universiteiten,
heren vast secretarissen en Ere-vast secretarissen van de Vlaamse Academi n,
Messieurs les Secr taires Perp tuels,
confraters en consorores,
mesdames et messieurs, zeer geachte dames en heren: in naam van onze Academie wens ik u allen welkom.

Sire,
U bent de laatste tijden heel druk bezig met uw reeks van Blijde Intredes in de verschillende hoofdsteden van het land. Het einde is in zicht maar wellicht kunnen wij Uw aanwezigheid hier ook opvatten als Uw blijde intrede in de tempel van de kunsten en wetenschappen op een boogscheut van het Koninklijk Paleis. Er is inderdaad wel sprake van een blijde gebeurtenis maar niet als 'intrede'. Uw interesse en betrokkenheid in het creatieve en wetenschappelijk gebeuren in dit land brachten u heel frequent in dit gebouw, en dit ook bij onze Franstalige collegae. Herhaaldelijk overhandigde U   n of andere prijs waarvan wellicht de belangrijkste de Francquiprijs is. U kent ons huis dus goed. U kon hier in een ontspannen sfeer genieten van onze discussies tussen confraters, consorores, wetenschappers en kunstenaars.

Er kan dus hier moeilijk sprake zijn van een 'intrede'. Tot op een zekere hoogte was u hier een habitu . Hoewel 'habitu ' soms wel een negatieve connotatie zou kunnen hebben, wil ik hier vooral benadrukken dat uw frequente aanwezigheid op onze Academie in het verleden en ook vandaag, voor ons een enorme betekenis heeft en een belangrijke aanmoediging meedraagt waarvoor wij U van harte willen danken.

Het werkwoord 'vieren' betekent noodzakelijkerwijze dat er ook iets gevierd wordt. In dit opzicht biedt het werkwoord 'vieren' een aantal perspectieven.

Wij vierten de Academie die wij vandaag zijn geworden. Wij vierten de mogelijkheden die wij heden aangeboden krijgen om onze toekomst uit te bouwen. Wij vierten het verleden, dat is opgebouwd vanuit het contingent van historische feiten die ervoor zorgen dat bepaalde personen en persoonlijkheden in een bijzonder daglicht komen te staan.

Het ontstaan van de Acad mie Royale de Belgique, gevolgd in 1938 door de oprichting van de KVAB als een zelfstandige Academie werd in beeld gebracht door onze confrater architect Francis Strauven, lid van de Klasse van de Kunsten, die wij hiervoor zeer hartelijk willen bedanken. Zijn samenvatting in een film van 6 minuten

bevat de markante momenten die deze geschiedenis hebben bepaald, markante feiten, merkwaardige persoonlijkheden....

De geschiedenis van de KVAB kan inderdaad afgebakend worden door haar opeenvolgende Bestuurders. Even ter opfrissing: de KVAB is een autonome instelling van 213 gewone leden en 59 ereleden samengebracht in 4 Klassen o.l.v. telkens een Bestuurder. Die Bestuurders hebben allen vanuit hun perspectief bouwstenen geleverd om van de KVAB te maken wat ze vandaag is.

Vele voorzitters zijn uiterst belangrijk geweest bij deze uitbouw. Ik hoop dat de aanwezige ere-voorzitters en ere-vast secretaris het mij niet kwalijk zullen nemen als ik hier slechts één van die ere-voorzitters bij name vernoem. Want zonder de efficiënte en directe tussenkomsten van confrater Mark Eyskens en een paar collegae, en dit tot tweemaal toe, waren wij als KVAB dit Paleis der Academiën kwijt. En wat zou de impact zijn van een dakloze instelling zoals de onze?

De keuze van de eerste voordrachtgever voor vanmiddag, Minister van Staat én collega lid van de Klasse van de Menswetenschappen, was dus voor ons tamelijk evident; even evident was de keuze van de tweede voordrachtgever: de heer Jan Peumans, voorzitter van het Vlaams Parlement.

Beiden hebben minstens één iets gemeenschappelijks: ze zijn bezielde en inspirerende sprekers. Wij verheugen ons om naar hun toespraak straks te mogen luisteren en danken hen alvast voor hun bijdrage tot de viering van vandaag.

Na de voordracht van de voorzitter van het Vlaams Parlement komt een korte video-boodschap van Mevrouw Lieten, onze voogdijminister, die op dit ogenblik in het buitenland op missie is.

Naar aanleiding van deze viering verschijnen vandaag twee, volgens ons, belangrijke boeken die de bestuurder van de Klasse der Natuurwetenschappen zal voorstellen. Wij hopen dat Zijne Majesteit ze als geschenk zal willen aanvaarden, als een waardevol aandenken van deze 75ste verjaardag.

En – zoals het hoort voor een epiloog – zal deze academische zitting afgesloten worden met bedenkingen van de huidige voorzitter van de KVAB, confrater Ludo Gelders, lid van de Klasse van de Technische Wetenschappen.

Wij wensen u, Sire, alsook onze talrijke gasten, van harte een heel boeiende vooravond!

Lezing door de heer Mark Eyskens: 'Academie & Creativiteit'

Onze geliefde Koninklijke Vlaamse Academie gedenkt vandaag hoezeer ze schatplichtig is aan de Vlaamse beweging, die 75 jaren geleden de hefboom is geweest bij de oprichting van deze Academie. Maar ook is het waarlijk passend en billijk ruimte- en tijdoverschrijdende dankbaarheid te betonen aan koning Willem I van Nederland, aan keizerin Maria Theresia van Oostenrijk en natuurlijk aan Plato, die een heuvel buiten Athene, toegewijd aan de held Hekademos, uitkoos om er in de vierde eeuw voor Chr. met andere filosofen - letterlijk diegenen die waren aangestoken door hun verlangen naar wijsheid - na te denken over de zin der dingen. Vandaag weten we dat wie beweert de zin van het leven gevonden te hebben niet goed gezocht heeft.

Academiën, die naam waardig, hebben eigenlijk steeds de promotie van de creativiteit in kunst en wetenschap hoog in het vaandel gevoerd, ook al werd met die vlag niet steeds heel zichtbaar gezwaaid. In het recente convenant door de Koninklijke Vlaamse academie afgesloten met de overheid, worden zeer duidelijk de strategische doelstellingen verwoord die eigenlijk allemaal te maken hebben met creativiteit: de bevordering van de wetenschap betekent het creatief zoeken naar antwoorden op steeds nieuwe vragen, het systematisch organiseren van stimulerende contacten en uitwisseling van gedachten met andere academiën en vooral met universiteiten in binnen- en buitenland. Ik denk onder meer aan het nieuwe "denkersprogramma" met buitenlandse geleerden. De promotie van onze maatschappelijke uitstraling en bovendien het creatief uitbaten van de kruisbestuiving tussen kunst en wetenschap zijn evenzeer essentiële taken van een moderne academie. In onze bijzonder complexe samenleving dient onze academie ook haar pedagogische verantwoordelijkheid op te nemen. Onze voormalige vast secretaris, professor Nic Schamp, heeft recentelijk voorgesteld via digitale kanalen online op een site wetenschappelijke berichten, ontdekkingen en hun toepassingen op een begrijpelijke manier aan een groot publiek uit te leggen. De academie is vandaag ook de haast natuurlijke raadgever van politieke en bestuurlijke overheden in tal van maatschappelijke problemen. Maar het maatschappelijk gedruis belet wel eens dat onze stem wordt gehoord.

In driekwart eeuw is de socioculturele omgeving, waarin een academie kan gedijen en moet optreden, zeer grondig veranderd. Wij kunnen gewagen van een vloedgolf van omwentelingen. De aarde is nog steeds hard en rond. Maar de wereld is inmiddels vlak en vloeibaar geworden. Steeds meer blijkt de geschiedenis van de mensheid bepaald door wetenschappelijke ontdekkingen en uitvindingen en hun technologische toepassingen. Meest spectaculair was ongetwijfeld het verschijnen in het maatschappelijk landschap, een paar decennia terug, van de computer en zijn afgeleide toepassingen, wat geleid heeft tot wat wij gemeenlijk de ICT-revolutie noemen. Historici plachten in het verleden, althans in het Westen, de geschiedenis van de mensheid op te delen in een periode voor Christus (before Christ, BC) en een na Christus (after Christ, AC), afkortingen die nu 'before computer' en 'after computer' betekenen. Ogenschoijnlijk is dat een wat enge benadering van de tsunami van ontwikkelingen want zij veronachtzaamt de revolutionaire doorbraken in andere

domeinen zoals de nanotechnologie, de biogenetica, de verovering van de ruimte, de toepassingen van de kwantumfysica, de energiewinning, de artificiële intelligentie en ga zo maar door.

Belangrijk voor een creatieve en dus kritische academie is het besef dat de zo geroemde kennismaatschappij ook allerlei paradoxen produceert. Het woord 'kennismaatschappij' is niet accuraat. De recente revolutie van de informatie- en communicatiemiddelen heeft het ontstaan van een informatiemaatschappij in de hand gewerkt. Maar informatie is niet hetzelfde als kennis. Kennis betekent dat je met de beschikbare informatie weet om te gaan teneinde hieruit de nodige inzichten te puren en vooral problemen op te lossen. Informatie is als het ware de brandstof voor het menselijk verstand maar houdt niet in dat je automatisch overschakelt op wijsheid. Aan informatie is vandaag geen tekort. Wellicht lijden we aan overinformatie die dan weer leidt tot desinformatie. De meeste problemen zijn uitermate complex, niet alleen in de wetenschappen maar ook in het sociaaleconomische, politieke en culturele leven. Het gevolg van de informatievloedgolf is dat het inzicht in de samenhang van de verschijnselen vaak teloorgaat. Ons onderwijs is uitstekend daar waar het de leerlingen schoolt in analytisch denken. Het synthetisch denken evenwel wordt hieraan vaak opgeofferd. Synthetisch denken is een bijzondere discipline die vooral wordt aangescherpt, naar mijn gevoel, door vakken als vergelijkende beschavingsgeschiedenis en filosofie. De digitale revolutie heeft voor gevolg dat ons onderwijs van laag tot hoog een andere doelstelling moet krijgen, namelijk leerlingen en studenten bijbrengen hoe zij informatie moeten verwerken tot creatieve inzichtelijkheid. Het onderwijs moet verbanden te leggen, syntheses te maken, de juiste vragen te stellen en de nodige wijsheid op te brengen. 'Van onderwijs naar onderwijs' wordt het belangrijkste pedagogische thema van de toekomst. Informatieverstrekking moet worden omgezet in kennisverwerving. En het is de taak van de academie ook deze boodschap uit te dragen. De informatie-inflatie waarbij ook systematisch het bijkomstige met het essentiële wordt verward, slaat grote gaten in het kennisniveau. Opiniepeilingen en bevestigingen openbaren grote onwetendheid over de meest elementaire aangelegenheden. De grootste encyclopedie vandaag is niet langer de Encyclopedia Britannica maar wel de Encyclopedia Ignorantiae, die een onoverzichtelijk aantal delen telt. Zo ontstaat een kenniskloof die nog wordt aangedikt door de 'wet van de afnemende relatieve kennis'. Wat de doorsneeburger en vooral de jonge generatie weten over mensen en dingen is de jongste decennia ongetwijfeld gestegen. Om een wiskundig beeld te gebruiken kan men gewagen van een lineaire stijging. Maar wat de burger zou kunnen of moeten kennen stijgt echter explosief en volgt een exponentiële curve. Aldus ontstaat een bedenkelijke en frustrerende gap tussen het gekende en het kenbare. Het gevolg van de onwetendheid, die als een soort koud zweet door de kennismaatschappij wordt afgescheiden, is dat het maatschappelijk debat, ook en vooral in de politiek en in de media, in grote mate wordt gevoerd met simplismen en demagogische verhalen. De grootste geleerde of humanist weet vandaag wellicht nauwelijks 0,01% van het kenbare, terwijl Leonardo da Vinci en zijn Renaissance collega-intellectuelen op de hoogte waren van de helft of drie vierden van het kenbare. Het dichten van de kenniskloof behoort tot het creatieve onderzoek en de belangrijke adviestaak van een academie voor wetenschappen.

Jonge mensen moeten ook worden ingewijd en opgeleid in 'serendipity', een bijna onvertaalbaar Engels woord dat verwijst naar toevallige ontdekking, onverwachte vindingrijkheid, lateraal denken langs onverwachte invalshoeken. Het woord serendipity blijkt afkomstig te zijn van de Britse schrijver Horace Walpole, die beweerde dat het voorkwam in een Perzisch sprookjesverhaal. Andere auteurs stellen dat serendipity ontstond toen een of andere westerse zeevaarder in de 17^e eeuw toevallig het eiland Sri Lanka ontdekte en aan de inwoners vroeg wat de naam was van hun land. Die gaven een antwoord dat klonk als Serendib. Ook onze academie met haar jongerenacademie poogt de creatieve nieuwsgierigheid alom aan te wakkeren.

Wat de kenniskloof betreft is het zo dat enkel personen met een zeer hoog IQ kans maken om de knowledge gap te overbruggen, tenzij ze er uiteindelijk toch onhandig in neerploffen. Misschien gaat onze samenleving zich te buiten aan een wat radeloze poging om het IQ op te fokken en het rationele te privilegiëren. Meteen komen we terecht bij de nuttige kruisbestuivende relatie tussen wetenschap en kunst, die ook in een academie als de onze leidt tot creatieve bevruchting.

Maar wat is kunst? Oeroude vraag waarop het antwoord nog steeds betwistbaar is. Wellicht is kunst het creëren van wat niet bestaat en zelfs van wat niet bestaanbaar is. Kunst en wetenschap hebben elkaar steeds wederzijds beïnvloed. De fotografie heeft de schilderkunst en de andere plastische kunsten bevrijd van hun obsessie om de werkelijkheid na te bootsen. Nieuwe muziekinstrumenten, vanaf de ontwikkeling van het klavecimbel, de viool en de pianoforte hebben componisten en musici ongekende mogelijkheden ter beschikking gesteld. En dan zwijg ik van de invloed van de deeltjesfysica op de beeldvorming in de schilderkunst, van de astrofysica op de literaire science fiction, en van de freudiaanse psychoanalyse op een kunststrekking als het surrealisme. Omgekeerd heeft ook de kunst de wetenschapsbeoefening beïnvloed, hoewel dit wat minder evident is. De kunst behelst niet zelden een sociale of politieke boodschap, die weerklinkt in bepaalde menswetenschappen. Wij kennen allemaal wetenschappers die zich slecht kunnen concentreren op hun werk als ook een muzikale achtergrond sereniteit brengt. Kunst is soms een therapie voor geestelijk gehandicapten en we weten allemaal dat de runderen in de fokkerijen van Japan, meer bepaald te Kobe, een betere vleeskwiteit produceren als zij worden opgekweekt met muziek van Bach, Mozart of Beethoven. Gastronomische fijnproevers zijn dan in staat om bij het proeven van een gebraden tournedos aan hun disgenoten mede te delen dat dit uitstekende stuk vlees naar Brahms smaakt of wellicht Sjostakovitsj.

Indien ik de relatie tussen kunst en wetenschap op de dagorde plaats dan is dat omdat in deze tijden van gigantische omwentelingen en veranderingen ook bepaalde 'shadows of progress' optreden die we moeten proberen weg te werken. Ons onderwijs is voortreffelijk maar het is haast onvermijdelijk geëvolueerd tot een enorme machine, die de studenten continu test op hun intelligentie en abstract redeneervermogen. Het IQ domineert in de educatieve en nadien in de maatschappelijke selectie. Elk individu heeft van bij de geboorte zijn plaats op de Gauss-curve van de statistische verdeling van de intelligentiequotiënten. Iemand met

een hoog IQ heeft een grote kans op een riant professionele en materiële toekomst. Maar wie in het linkeruiteinde van de Gauss-curve terecht komt, treft weliswaar geen schuld maar is onfortuinlijk, want hij zal niet in staat zijn om de nodige kennis op te doen die nodig is voor een succesrijke loopbaan. Hij zal integendeel moeten rekening houden met perioden van werkloosheid en beroepstegenslagen. Is het niet zo dat onze samenleving steeds meer gekenmerkt wordt door een soort onverbiddelijke dictatuur van het IQ, die een lotbepalende invloed uitoefent met vaak asociale gevolgen? Want ongelijkheden van fortuin, afkomst, culturele achtergrond kunnen worden bijgestuurd door de moderne welvaartsstaat. De ongelijke spreiding van de IQ's echter helemaal niet. Vandaar het grote belang om in ons onderwijs van hoog tot laag naast het IQ ook aandacht te besteden aan het EQ, het emotioneel quotiënt, dat jonge mensen opvoedt tot karaktersterkte, toewijding, verdraagzaamheid, respect voor andere mensen ook in hun anderszijn. Een waardenonderwijs moet hen ervan overtuigen dat alle kolossale veranderingen die op ons afkomen, moeten worden omgezet in echte menselijke vooruitgang. Maar wat is echte menselijke vooruitgang? Een enorme vraag die niet in een handomdraai kan worden beantwoord maar die alvast verwijst naar een essentiële ethische uitdaging. De 'ethiek van de verandering' lijkt mij alvast belangrijker vandaag en morgen dan de verandering van de ethiek. De wenselijkheid van meer menselijkheid wordt een absolute prioriteit. Het volstaat naar het tv-journaal te kijken om dit te beseffen. In de wereld van morgen zal de toekomst worden veiliggesteld en barbarendom worden bestreden, niet door de militair sterksten, niet door de intellectueel meest begaafden en best opgeleiden, maar wel door de ethisch en humanistisch meest bewuste mensen. Schoolse en universitaire diploma's in medemenselijkheid worden niet uitgereikt. Maar dit hoeft ook niet want medemenselijkheid bestaat ook waar men niet kan lezen en schrijven en geen idee heeft van wat er in de wereld geschiedt. Een symbiose tussen IQ en EQ in de hand werken, is een essentiële taak geworden voor alle academische en pedagogische verantwoordelijken.

Een academie zoals de onze is bij bepaling multidisciplinair. Deze veelzijdigheid van wetenschappelijke en ook artistieke benaderingen is de teeltbodem van grote creativiteit, voor zover multidisciplinariteit wordt omgezet in interdisciplinariteit. Wie op de wetenschap het devies toepast: 'wat wij zelf doen, doen wij beter', pleit voor wetenschappelijke achteruitgang en verschraling. In een globale wereld – en dat is de wereld van de wetenschapsbeoefening uiteraard – zijn mentale en ook fysische ontgrenzing van levensbelang. Hierbij doet zich een nieuwe en onderschatte ontwikkeling voor in de modus operandi van het menselijk denken. In het westen zijn wij sinds eeuwen gepokt en gezadeld in de logica, die ons onder meer door Plato werd overgeleverd als zaligmakend: namelijk de rationaliteit van het maken van keuzen uit alternatieven die als tegenstellingen zijn geformuleerd. De Hegeliaanse en Marxistische dialectiek zijn hiervan een mooi voorbeeld. De revolutionaire ontdekkingen van de kwantumfysica leren ons echter dat in de microwereld de logica van de complementariteit domineert, lees de en/en logica. 'Contraria complementa sunt', zei Niels Bohr. Het vreemde is dat deze logica van de vereniging, van de samenwerking een oeroude echo vindt in het Chinese Yin-yang-beginsel. Creativiteit in een fundamenteel interdependente wereld wordt vandaag door dit paradigma in grote

mate bepaald. Professor Richard Florida, de auteur van het beroemde boek 'The rise of the creative class', stelt dat ware creativiteit beantwoordt aan wat hij zijn 'model T' noemt, namelijk het samengaan van drie T-woorden die drie fundamentele principes inhouden. Creatieve innovatie is slechts mogelijk dankzij het promoten van Talent, dit wil zeggen onderwijs en vorming die de bekwaamheden van de menselijke geest en het gemoed tot ontplooiing brengen. Vervolgens is er de T van Technologie, wat verwijst naar het wetenschappelijk onderzoek en de toepassingen hiervan, en tenslotte – en deze laatste T komt wat onverwacht – is er de T van 'tolerance', de bekwaamheid om respect op te brengen voor de andersheid en de diversiteit van menselijk denken en zijn.

Het zijn deze waarden die, waargemaakt door onze academie, ons oproepen de omwentelende toekomst met vertrouwen tegemoet te treden.

Toespraak door de heer Jan Peumans

Sire,
Waarde leden van de Academie,
Geachte dames en heren,

Vandaag zijn we hier in het Paleis der Academiën bijeen voor de viering van 75 jaar Koninklijke Vlaamse Academie van België voor Wetenschappen en Kunsten. De bijdrage van de Academie aan het gebruik van het Nederlands als taal voor cultuur en wetenschap kan niet genoeg benadrukt worden. Sinds de verzelfstandiging van de Vlaamse academie – na de moeizame opsplitsing van de Koninklijke Academie van België in de ARB, de Académie Royale de Belgique, en de KVAB, de Koninklijke Vlaamse Academie van België – heeft de KVAB een sterke reputatie opgebouwd voor haar rol bij het wetenschapsbeleid, alsook de toekenning van talrijke wetenschappelijke prijzen. Redenen genoeg dus om dit jubileum luisterrijk te vieren.

Zoals de vorige spreker zei, houdt de naam 'academie' verband met de Griekse filosoof Plato. Italiaanse geleerden die de natuur, bedoeld als samenhang van de kosmos, op een experimentele manier wilden benaderen, vrij van de overgeleverde, veelal foutieve ideeën, richtten in 1603 in Rome de Accademia dei Lincei op. Lincei verwijst naar de lynx, een dier met een uitzonderlijk scherp zicht, een onontbeerlijke eigenschap in de beoefening van de wetenschap. In 1611 sloot het meest vooraanstaande lid zich bij dit genootschap aan, de beroemde Galileo Galilei.

In dezelfde eeuw volgden Engelse, Duitse en Franse geleerden het Italiaanse voorbeeld. In 1772 werd ook hier in Brussel een academie opgericht, de Keizerlijke en Koninklijke Academie voor Wetenschappen en Letteren, in de periode dat de Zuidelijke Nederlanden onder de voogdij stonden van de Oostenrijkse keizerin Maria Theresia.

Deze Theresiaanse academie hanteerde het Latijn, het Frans én het Nederlands als werktalen. De Fransen schaften haar in 1794 af, toen onze departementen bij de Franse republiek werden ingelijfd. Koning Willem I heeft haar heropgericht, met het Frans én het Nederlands als voertalen. Bij het ontstaan van dit land werd deze toestand verder gezet. Jan-Frans Willems, Jan-Baptist David en Hendrik Conscience waren lid van wat nu de Koninklijke Academie van België – Académie Royale de Belgique heette. Ook de Nationale Biografie moest bij wet van 1841 tweetalig worden uitgegeven.

In de feiten evenwel was de mentaliteit overheersend Franstalig. Vlamingen konden wel nog lid worden van de Academie, die in 1876 dit Paleis der Academiën in gebruik nam, maar slechts in zoverre ze zich conformeerden aan de Franstalige politiek van de toenmalige Académie Royale de Belgique. Zo verschenen de jaarboeken vanaf de tweede helft van de 19de eeuw nog uitsluitend in het Frans.

Het ontging de toenmalige Académie Royale blijkbaar dat intussen een Vlaamse Beweging op gang was gekomen, die een taalkundige, later culturele, vervolgens sociaaleconomische en tenslotte een politieke ontvoogding nastreefde en een

Vlaamse identiteit ontwikkelde. De academische elite in Vlaanderen stoorde zich meer en meer aan de houding van de ARB en uiteindelijk leidde dit tot de verzelfstandiging van de Vlaamse afdeling in 1938, feit dat wij vandaag, 75 jaar later, vieren.

Ik schets u deze geschiedenis omdat sommigen deze ontstaansgeschiedenis van de KVAB als onbestaande beschouwen. Meer zelfs, na het ontstaan van de Vlaamse Academie in 1938 begon de ARB vanaf 1939 plots weer tweetalige jaarboeken uit te geven en dat tot diep in de jaren 1950, wat verwarring schiep over de positie van de KVAB in het academische landschap. Pas bij de staatshervorming van 1971 werd de ARB officieel een Franstalige instelling, meteen de definitieve erkenning van de KVAB als enige Nederlandstalige Academie voor Wetenschappen en Kunsten. In dat jaar werden ook de Academiën voor Geneeskunde in een Franstalige en een Vlaamse Academie opgeplitst.

Deze opdeling belet niet dat ze allemaal vrij harmonisch onder ditzelfde dak huizen, hier in dit prestigieuze Paleis der Academiën, aan de Hertogsstraat 1, waarop ik vanuit mijn werkkamer in het Vlaams Parlement, aan de Hertogsstraat 6, een bijzonder mooi zicht heb.

Dames en heren,

Bij een jubileumviering past ook een blik op de toekomst, ook voor een 75-jarige. Zoals u weet heeft de Vlaamse regering recent een convenant met de KVAB goedgekeurd. De Vlaamse overheid sluit met haar agentschappen beheersovereenkomsten af en ziet toe op de uitvoering ervan. Vermits de Vlaamse Academie een autonome en onafhankelijke instelling is, sluit de Vlaamse overheid hier een convenant, een contract tussen evenwaardige partijen dat wederzijdse rechten en plichten oplijst.

Kort samengevat verwacht de Vlaamse overheid van de KVAB dat zij zich profileert als vooraanstaand forum voor Vlaamse wetenschappers en kunstenaars. De Academie is bij uitstek de ontmoetingsplaats waar wetenschappers en kunstenaars uit diverse disciplines met elkaars kennis, ervaring en ideeën geconfronteerd worden. De KVAB moet standpunten en visies ontwikkelen als lange-termijn-advies voor beleidsmatige uitdagingen. Eén voorbeeld daarvan is de vorig jaar opgerichte Reflectiegroep Energie die vanuit die optiek werkt.

De Academie is er ook om de uitstraling en het draagvlak voor wetenschap en kunsten te bevorderen. Sta me toe dat ik op dit feestelijke moment daaromtrent een kritische bemerking maak, uiteraard gesteund op de warme sympathie die ik als Vlaming en als voorzitter van het Vlaams Parlement heb voor de KVAB.

Bij het grote publiek roept het begrip academie connotaties op met muziekacademie, tekenacademie en in mijn provincie, Limburg, zelfs met tennisacademie. Daarmee wil ik zeggen dat de grote verdiensten van de Koninklijke Vlaamse Academie, middels haar rapporten, publicaties, symposia en andere initiatieven, niet altijd de verdiende weerklink hebben gekregen en daardoor niet altijd de verdiende appreciatie.

Wetenschap is nog te vaak een gesloten bolwerk. Kennis wordt gedeeld, maar in eerste instantie met collega-wetenschappers. Mensen, middelen en tijd investeren in een creatieve, wervende wetenschapscommunicatie zal de wetenschappen en hun verwezenlijkingen en dus hun impact op de samenleving nadrukkelijk op de kaart zetten. De KVAB kan hier in de komende 75 jaar een inspirerende en leidende rol vervullen. Onder andere de oprichting in maart van dit jaar van de Jonge Academie bewijst dat de KVAB op die rol wil inzetten. Een organisatorische professionalisering van de Academie, die volop aan de gang is, zal die rol ongetwijfeld nog versterken. De Vlaamse overheid heeft het vaste voornemen de KVAB daarbij te ondersteunen.

Sire,

Waarde leden van de Academie,

Geachte dames en heren,

We vieren vandaag 75 jaar Koninklijke Vlaamse Academie van België. Ik wil hier hulde brengen aan alle wetenschappers en alle medewerkers van KVAB, die aan de kleurrijke geschiedenis van de Academie hebben bijgedragen. De context waarin zij hun bijdrage hebben geleverd, is niet altijd eenvoudig geweest. Maar hun bijdrage was uitermate zinvol en Vlaanderen wil hen daarvoor zijn waardering uitdrukken en hen van harte feliciteren.

Ik dank u.

Epiloog door de heer Ludo Gelders

Vandaag werd in een apart symposium aandacht besteed aan het verleden, nl. de bewogen beginjaren van de KVAB. Maar zoals u weet: "*the future is stronger than the past*". Ik zou zelfs durven stellen: "*the future is more important than the past*". Vandaar dat wij onze blik naar de toekomst richten door niet een traditioneel gedenkboek - een overzicht van het verleden - aan te bieden, maar wel een bundel van kortessays onder de titel 'Mee met Morgen'.

Bij de recente besprekingen met onze voogdijminister over de financiering van de Academie is nogmaals gebleken hoe sterk de wereld veranderd is. De overheid verwacht van publieke toelagen verantwoording en rendement, meestal zelfs op korte termijn. Maar laat ons duidelijk wezen: elk vakgebied genereert zijn eigen waarde. Voor mens- en geesteswetenschappen ligt dat duidelijk anders dan voor natuurwetenschappen. Het louter economisch nut meten loopt tegen zijn grenzen omdat het onderscheid tussen toegepast en fundamenteel onderzoek ook niet meer evident is. Misschien zou men beter spreken van onderzoek waarvan de maatschappelijke relevantie bekend is en onderzoek waarvan die relevantie op dit moment nog niet duidelijk is. Waar situeren de Kunsten zich dan, hoor ik u vragen? Wel, de Klasse der Kunsten is een volwaardige pijler van onze Academie, wat sommige buitenlandse Academies ons zelfs benijden.

Hoe bekijkt de Vlaamse Overheid ons? Eén zaak is duidelijk: zij geeft geen 'free lunch', ook niet aan de Academie. Ook bedrijven hebben een groot vertrouwen in de wetenschap om innovatie te creëren. En burgers verwachten dat de grote maatschappelijke problemen door de wetenschap aangepakt worden. Men verwacht hierover onze Standpunten.

Door de verschillende staatshervormingen is het institutioneel landschap in Vlaanderen grondig veranderd. Vandaag zijn er instellingen met specifieke opdrachten, zoals kennis scheppen, kennis toepassen, kennis valoriseren, beleidsadvies verstrekken, en dies meer. Waar positioneert de KVAB zich in dit landschap? Daar is vorig jaar een antwoord op gekomen.

De Vlaamse overheid verwacht dat de Academie een Forum is van vooraanstaande wetenschappers en kunstenaars dat de fragmentatie overschrijdt en het maatschappelijk debat ondersteunt m.b.t. ontwikkelingen die de samenleving op lange termijn beïnvloeden. Als multidisciplinair genootschap vertoont de KVAB kenmerken van de *Homo Universalis*, die wetenschap, kunst en techniek integreert. Die rol van Denktank lijkt mij bijzonder waardevol. Er werd al verwezen naar het recent opgestart Denkersprogramma. Dit jaar organiseert de Klasse Menswetenschappen een programma *Jeugdwerkloosheid*, dat bijzonder goed verloopt en afsluit met een slotcongres op 11 december. Volgend jaar is de Klasse Natuurwetenschappen aan de beurt met de vraag 'Is Vlaanderen inderdaad op weg naar een nieuwsgierige, innovatiegedreven kennismaatschappij?'. En de Klasse Technische Wetenschappen zal een initiatief lanceren over 'E-learning en Blended Learning'. In 2015 neemt de Klasse

der Kunsten haar Denkersinitiatief. Maar in elk programma is er inbreng vanuit alle Klassen van de Academie.

Het spreekt voor zich dat de KVAB als autonoom genootschap ook eigen initiatieven blijft ontwikkelen. Zo werd onlangs de Jonge Academie opgericht. Zoals in andere landen willen wij een beloftevolle jonge generatie een stem geven.

En vorige week werden de eerste Onderscheidingen voor Wetenschapscommunicatie uitgereikt, een initiatief dat complementair is aan de reeds langer bestaande driejaarlijkse Prijs van de Minister voor Wetenschapsbeleid.

Ik citeer u deze enkele voorbeelden om aan te tonen dat de Academie niet alleen *'Mee met Morgen'* is, ze is ook *'Klaar voor Morgen'*.

Sire, Dames en heren,

Tot slot wens ik al diegenen te danken, die door hun grote inzet deze zitting mogelijk maakten. Dat zijn in de eerste plaats al onze medewerkers: mag ik speciaal voor hen een warm applaus vragen? Ook onze dank aan de vele anderen op wie wij beroep deden, de voortreffelijke sprekers van vandaag, en u allen die hier aanwezig bent.

Sire,

Koning Leopold III, uw grootvader, heeft in moeilijke omstandigheden deze Academie geïnstalleerd op 21 januari 1939. Koning Boudewijn woonde zowel het 25-jarig als het 50-jarig jubileum bij. Uw vader, Koning Albert II, en uzelf waren hier geregeld aanwezig o.a. bij de uitreiking van de Francquiprijs en van de vijfjaarlijkse prijzen van het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek. Dit toont de grote belangstelling van het Vorstenhuis voor Wetenschap en Kunst. Wij zijn u zeer erkentelijk dat u deze belangstelling deelt en verderzet en danken u voor uw gewaardeerde aanwezigheid.

“Mee met Morgen”

In het kader van de jubileumviering '75 jaar KVAB' verschenen er twee publicaties, waaronder het boek 'Mee met Morgen. Vijftig kortessays over de toekomst van kunst en wetenschap samengebracht door de Koninklijke Vlaamse Academie van België voor Wetenschappen en Kunsten', Gent, 2013, 276 pp. Dit feestboek is tot stand gekomen onder de begeesterende leiding van Frans Boenders en de Commissie Uitstraling, in de traditie zoals die in het verleden bij eerdere vieringen van de academie gebruikelijk was. *Mee met Morgen* is echter niet geheel naar analogie van eerdere jubeluitgaven, vooral omdat het boek niet terugkijkt, maar de blik op de toekomst richt. De Academie heeft een aantal van de grootste specialisten en kunstenaars uit eigen rang, en ook enkele vorsers van buiten de academie, bereid gevonden om vanuit hun vakgebied een essay te schrijven over de toekomst. *Mee met Morgen* bevat vijftig essays in vraagvorm getiteld en gegroepeerd in vijf onderdelen: onderzoek en ontwikkeling, innovatie, de samenleving van nu en straks, inspiratie over de grenzen van kunsten en wetenschappen, en de erfenis van de mensheid in ruimte en tijd.

Mee met Morgen is vooral een boek dat voor de geïnteresseerde lezer een vademecum kan en moet zijn, een boek dat – letterlijk of figuurlijk – met je mee kan gaan. Hoewel de indeling strikt logisch is, moet men het niet noodzakelijk uitlezen van bladzijde één tot het einde. Het is een boek waarin je met de grootste vrijheid kan kiezen wat je leest. Wie de gedachte van de kunstenaar wil volgen kan opteren om te beginnen met een essay uit deel IV. Maar bij het lezen zal spoedig de samenhang van wetenschap en kunst, en de vele interacties daartussen, in de grote koepel van de cultuur duidelijker worden. Nanotechnologie, bijvoorbeeld, kan leiden tot inspiratie voor een beeldend kunstenaar, die op zijn beurt interesse stelt in wat wetenschap zoal vermag. In vijftig essays geeft de Academie aan al wie interesse heeft een rijkdom aan kennis, in duidelijke taal maar in grote verscheidenheid. In *Mee met Morgen* kijkt de lezer in de oneindige ruimte samen met de astero-seismoloog, de ruimtereiziger, de architect, de componist... Natuurlijk is er plaats voor het verleden en de toekomst daarvan, voor exacte wetenschap, voor verrassende ideeën: de hersenchirurg die de basis van enorme toekomstige ontwikkelingen ook plaatst in het licht van oude filosofie, de nanowetenschapper die ikt waar de hoogtechnologische vaart gevaar met zich brengt, de wetenschapper-ingenieur die schrijft over het wankelend vertrouwen in de wetenschapper...

Algemene Openbare Vergadering - 14 december 2013

Programma

Verwelkoming door de heer Ludo Gelders, voorzitter

Verslag door de heer G  ry van Outryve d'Ydewalle, vast secretaris

Voorstelling van de nieuwe leden

Interludium I

Proclamatie van de Laureaten van de Academie

Laureaat van de Klasse Natuurwetenschappen:

de heer Peter Bienstman

Laureaat van de Klasse Menswetenschappen:

de heer Steven Vanderputten

Laureaat van de Klasse Kunsten:

de heer Karel Vanhaesebrouck

Laureaat van de Klasse Technische Wetenschappen:

de heer Nico Boon

Proclamatie van de Laureaten van de Fondsprijzen

Henri Schoutedenprijs: de heer Maarten Van Hove

Mgr. C. De Clercqprijs: mevrouw Ulrike Wuttke

Erik Duvergerprijs: mevrouw Beatrijs Wolters van der Wey

Prijs Pro Civitate: de heer Jonas Braekevlt

Uitreiking van de Prijs van de Vlaams Minister voor Wetenschapsbeleid aan de Roger Van Overstraeten Society

Interludium II

Uitreiking van de Gouden Penning aan de heer Jacques Rogge

Voordracht door de heer Jacques Rogge:

'De uitdagingen van de sport'

Receptie

Beschouwingen van de Klassen

Klasse van de Natuurwetenschappen

Zeer geachte consorores en confraters,
Beste vrienden!

Onze Academie is een oude dame met veel tradities! Eén daarvan is dat bij de installatievergadering van januari, de aftredende bestuurder van de aantredende bestuurder voor de laatste keer het eerste woord krijgt... Maar slechts voor een tiental minuten, wat mij dwingt om kort te zijn.

Daarom wil ik beginnen met mijn belangrijkste boodschap: u allen bedanken en feliciteren. Bedanken voor uw bijdragen, uw steun, uw wijze raad. En feliciteren voor uw input. Want we mogen stellen dat we veel gewerkt hebben op vele vlakken en dat onze Academie er dit jaar veel beter voor staat dan twee jaar geleden.

Speciale dank gaat naar Thomas Vandenberghe, de stafmedewerker verbonden aan de KTW en de KNW, met alle commissiewerk dat hiermee gepaard gaat en die ook een hele reeks verantwoordelijkheden opneemt voor de Academie als instelling.

Speciale dank gaat ook naar het Bestuur van de Klasse, Freddy Dumortier, aftredende Bestuurder, Paul Van Houtte, onderbestuurder en Els Vandamme, verkozen afgevaardigde van de Klasse bij de Bestuurscommissie, het beleidsorgaan bij uitstek van onze instelling. Ik heb de laatste twee jaar geen enkel initiatief genomen zonder hen te raadplegen. Het besturen van deze Klasse is teamwerk geweest!

Waarmee hebben we ons bezig gehouden de laatste twee jaar? Ik denk dat we onze activiteiten kunnen groeperen in vijf categorieën.

1. Klassenwerking, inclusief ledenwerving.
2. Commissiewerk
3. Bijdragen tot het Bestuur van onze instelling in woelige tijden met een bijzondere vermelding voor het werk van confrater Dumortier, lid van de KNW, Algemeen beheerder van de KVAB voor de periode 2013-2014.
4. De eerste stappen zetten naar de totstandkoming van het Denkersprogramma van de KNW "The Future of Flanders as a Knowledge Society" (F2SK) / "Vlaanderen's toekomst als Kennismaatschappij".
5. Bijdragen tot de organisatie van evenementen voor de leden van de Academie en ook voor een breder publiek.

1. Klasse- (of genootschaps-)werking

1.1 Als geïntimideerde aantredende bestuurder, opvolger van onze ervaren confrater Freddy Dumortier die deze functie met brio had vervuld tussen 2010 en 2012, wilde ik terzelfdertijd de academische tradities respecteren en toch ook zoveel mogelijk de communicatie tussen de leden stimuleren door oude gewoontes bij te sturen en er nieuwe in te voeren. Want de multidisciplinaire, ongebonden klassenwerking tussen uitmuntende wetenschappers biedt hen iets unieks aan, een forum dat de leden nergens anders vinden en dat zowel nuttig als aangenaam zou moeten zijn.

Zo hebben we beslist om een paar innoverende maatregelen te treffen:

- De wederzijdse identificatie van alle leden te vergemakkelijken door hen te vragen tijdens de vergaderingen een badge te dragen waarvan de kleurencode aangeeft tot welke permanente studiegroep zij behoren.
- Het administratief gedeelte tijdens de vergadering tot een minimum te beperken en veel te communiceren per e-mail.
- Kortere (30 minuten), maar niet minder intense wetenschappelijke mededelingen te organiseren, gevolgd door langere discussies (15 minuten). Zo zijn we er vaak in geslaagd om ruimte te creëren voor twee lezingen per klassenvergadering.
- Sprekers uit andere Klassen of zusteracademiën uit te nodigen. Dit is ook gebeurd. Zo hebben consoror Dominique Willems, lid van de Klasse van de Menswetenschappen, Prof. Albert Goldbeter (ULB en ARB, Classe des Sciences) en Prof. Henk Lekkerkerker (U Utrecht en KNAW) mogen ontvangen.
- Gebruik te maken van de traditiegetrouwe viering van de jarige leden (75, 80, 85, 90) om telkens niet alleen een eminent jonger lid het woord te geven voor een korte laudatio om de jarige als persoon en wetenschapper te situeren, maar ook de jarige zelf te vragen zijn visie te geven over de evolutie van een domein waar hij meestal internationaal pionierswerk heeft verricht. Een manier om 'privé' inzicht te krijgen in vaak meer dan een halve eeuw geschiedenis van het Vlaamse wetenschapslandschap!

Hoewel wij slechts vijf klassenvergaderingen per jaar hebben, waar we volledig vrij zijn om het programma van de mededelingen ad libitum te organiseren, kan ik u zeggen dat we de laatste twee jaar een veertigtal mededelingen of kortere presentaties over een grote verscheidenheid van thema's hebben kunnen aanhoren en bespreken. Waaronder ook bijvoorbeeld twee lezingen over de organisatie van de Europese wetenschapsfinanciering gegeven door onze confraters Ceulemans en Inzé.

- We hebben ook voor de eerste keer in 2012 een gezamenlijke extra-muros activiteit met de KTW gehad, zoals in 2011 afgesproken werd, toen confrater

Freddy Dumortier bestuurder was.

- In 2012, hebben we zo op initiatief van de KTW een indrukwekkend bezoek aan Arcelor Mittal Gent afgelegd, na een afzonderlijke korte maar belangrijke klassenvergadering ter plaatste.
- In 2013 hebben wij volgens hetzelfde formaat en dankzij de gulle en efficiënte gastvrijheid van consoror Martine Demazière - na een andere belangrijke klassenvergadering - een spannende namiddag doorgebracht in de Federale Instituten van het Plateau van Ukkel: het BIRA, de KBS en het KMI.

Het spijt me erg dat voor beide vergaderingen zo weinig leden van onze Klasse aanwezig waren...

1.2 Ledenwerving is ook een belangrijke taak van de Klasse. We hebben hiervoor de gewoonte verder gezet om de eerste scouting toe te vertrouwen aan de vijf PSG's, waarvan ik de voorzitters en de leden nog eens expliciet wil bedanken.

U moet weten dat na de totstandkoming van de KTW in 2009, het aantal leden van onze Klasse sterk verminderd was, wat ons heeft toegelaten om tussen 2010 en vandaag de KNW sterk te verjongen en naar een goed genderevenwicht te streven.

Zo hebben we sinds 2010, het jaar waar ik onderbestuurder werd, op 4 jaar tijd, 22 nieuwe leden aangeworven, topwetenschappers in een brede waaier van disciplines, waarvan 41% dames!

2. Commissiewerk

Buiten klassenwerking zelf hebben ook heel wat van onze leden en ereleden zich actief ingezet voor andere taken, zoals deelname aan vergaderingen van 'hun' Permanente Studiegroep en aan de werking van een hele reeks commissies die de vele wetenschappelijke en culturele activiteiten op de Academie regelen.

Ik wil vooral voor onze nieuwe leden de nadruk leggen op het belang van de Kandidaturencommissie, de Laureatencommissie en de Raad van Bestuur van het Frans Van Cauwelaert fonds. Want zij zijn belast met het identificeren en belonen van uitzonderlijk (jong) wetenschappelijk talent in Vlaanderen.

3. Bijdragen tot het Bestuur van onze instelling in woelige tijden

Toen confraters Renaat Gijbels en Charles Hirsch mij in 2009 hebben aangesproken om me te overtuigen onderbestuurder (en daarna bestuurder) te worden van de KNW hebben ze mij met twee argumenten overtuigd: dat sinds altijd op de KVAB het aanvaarden van het lidmaatschap meteen ook gepaard ging met het aanvaarden om vroeg of laat eerst onderbestuurder en dan bestuurder te worden. Dit is ook een boodschap voor u, de nieuwe leden. En ten tweede dat het werk zich essentieel reduceerde tot het vinden van goede sprekers voor de klassenvergaderingen, omdat

de vast secretaris en de stafmedewerker, Thomas Vandenberghe, toch zorgden voor een efficiënte behandeling van de administratieve punten op de agenda.

Wel, dat was zonder rekening te houden met alle problemen waarmee het Bestuur van de KVAB vanaf 2010 geconfronteerd werd. In september 2010 nam de nieuwe vast secretaris, Prof. Géry van Outryve d'Ydewalle, zijn ambt op met een belangrijke uitdaging: 2011 was het laatste jaar van de beheersovereenkomst (2007-2011) met de Vlaamse Overheid. Dus ook het jaar van de externe evaluatie van de Academie, toevertrouwd aan het bedrijf Idea Consult.

Deze evaluatie bleek ver van goed te zijn. Noch het zelfevaluatierapport, (ex-post evaluatie), noch de visie op de toekomst van de KVAB (ex-ante evaluatie) vielen in de smaak van onze beleidsleiders.

Vier belangrijke gepercipieerde tekortkomingen:

- gebrek aan zichtbaarheid van het nut en de output van onze instelling
- gebrek aan financieel beleid en transparante boekhouding
- gebrek aan een geloofwaardig organisatieontwikkelingsplan
- gebrek aan efficiënte externe en interne communicatie.

Het was evident dat de leden van het kabinet van Minister Lieten geen vertrouwen hadden in het Bestuur van de KVAB en dat het afsluiten van een nieuwe beheersovereenkomst voor hen geen prioritaire aangelegenheid was. De vernieuwing van de oude beheersovereenkomst werd problematisch.

Begin 2012 stond dus de KVAB voor een zwaar gecumuleerd financieel tekort (meer dan 200.000 Euro per jaar sinds 2010 op een jaarlijkse betoelaging van een klein miljoen Euro), totale onzekerheid over haar toekomst en het probleem van de opvolging van Voorzitter Pierre Jacobs die om gezondheidsredenen zijn ontslag had ingediend op het einde van 2011.

Vandaag kan ik u zeggen dat dankzij een constructieve dialoog tussen het Kabinet van de Minister, de kordate leiding van voorzitter Ludo Gelders, de grote inzet van de algemeen beheerder Freddy Dumortier, van de leden de Bestuurscommissie en van de staf van de Academie, wij op het einde van 2013 beschikken over een uitdagend Convenant (te realiseren tussen 2013-2017), een begroting in evenwicht, een realistisch organisatieontwikkelingsplan en een hernieuwd vertrouwen van de Vlaamse overheid.

Nieuwe initiatieven, zoals de succesvolle oprichting van de Jonge Academie en de commissie wetenschappelijk integriteit worden geprezen en krijgen zelfs matige extra financiële steun.

De moeilijke tijden waarvan sprake hierboven hebben vooral te maken met de nieuwe visie van de Vlaamse Overheid over de rol van de KVAB in het W&T landschap in Vlaanderen en de zware en herhaalde kaasschaafoperaties op onze financiering. Deze hebben uiteraard een zware impact gehad op de herziening van de verantwoordelijkheden van de KVAB, wat bij sommige leden een bittere smaak

achtergelaten heeft maar bij anderen de bewustwording van de formidabele kansen die het nieuwe Convenant aan onze Academie biedt.

4. Eerste stappen naar twee Denkersprogramma's

Ik durf te zeggen dat wij vanaf het begin van ons mandaat zoveel mogelijk de hele Klasse hebben geïnformeerd over de vorderingen van de onderhandelingen met de Vlaamse Overheid en haar leden hebben willen betrekken bij het invullen van de nieuwe KPI's.

Zo heeft de Klasse vanaf de maand september 2012 met goed gevolg brainstormsessies gehouden over de mogelijke thema's voor de Denkersprogramma's in 2014 en 2016, thema's voor de standpunten van de Academie en het stimuleren van de internationale uitwisselingen.

In maart 2013 hebben we twee federerende thema's gedefinieerd :

"Is Vlaanderen inderdaad op weg naar een nieuwsgierige, innovatiegedreven kennis maatschappij?" of in het kort "Flanders' Future as a knowledge Society". In mei 2013 werd de eerste kern van de stuurgroep samengesteld, in juni kwam onze potentiële Denker Prof. José Mariano Gago voor twee dagen op bezoek voor verkennende gesprekken. Vandaag beschikken we over een roadmap, een goede beschrijving van de prioritaire krijtlijnen en werden reeds vele contacten gelegd.

De tweede Denker zou aangeworven worden rond het thema voedsel en duurzame ontwikkeling. De coördinatoren van dit DP2016, zijn confrater Dirk Inzé en consoror Lieve Gheysen.

5. Organiseren van evenementen

We zijn ook als Bestuurders actief geweest in het organiseren van evenementen rond wetenschapsvulgarisatie en -bewustwording.

Zo hebben we in januari 2012, dankzij de tussenkomst van prof. Walter Van Doninck (nu prof. Em. aan de VUB en Vice-Voorzitter van de Raad van het CERN) voor de leden van de Academie een bezoek van het CMS-experiment aan het CERN in Genève georganiseerd samen met een ontmoeting van Vlaamse onderzoekers die op het CERN werken en een lunch met één van de Directeurs van dit wereldbekaamd laboratorium.

Zo hebben we ook onder de geïnspireerde en efficiënte leiding van onze gelauwerde consoror Christine Van Broeckhoven de organisatie van de Lentecyclus 2012 "*Dementie: een deficit van onze samenleving*" gecoördineerd.

Zo hebben we in april 2012 de organisatie van de algemene vergadering van de KVAB op ons genomen, en zijn als bestuurders heel erg betrokken geweest bij de organisatie van de twee Academische hoogtepunten van 2013: de Feestviering '75 jaar KVAB' op

22 oktober en de Openbare Vergadering op 13 december, waar voor de eerste keer het voorstellen van de nieuwe leden een belangrijk aandachtspunt is geworden. U herinnert zich zeker ook dat de KVAB het feestboek "*Mee met morgen*" heeft geproduceerd. Het geprezen formaat van dit boek – kortessays geschreven 'in mensentaal' door topwetenschappers, beleidsleiders en kunstenaars voor een breed publiek – werd voor het eerst voorgesteld door de ad hoc redactieraad van de KNW!

Zeer geachte consorores en confraters,

Ik wens u allen van harte een zeer gelukkig 2014. Naar onze nieuwe leden gaan al mijn gelukwensen en een warm woord van welkom in onze Klasse.

Ik dank u allen voor uw vertrouwen. En nu geef ik, met veel verwachtingen, de fakkel door aan het nieuwe Bestuur van de KNW.

Irina Veretennicoff

15 januari 2014

Klasse van de Menswetenschappen

Geachte collega's,

Het is gebruikelijk dat de bestuurder bij het begin van het jaar enkele beschouwingen geeft over de werking van de klasse gedurende het voorbije jaar. Tot voor kort ging dit ook gepaard met een bestuurswissel. Hoewel de functie van bestuurder nu twee jaar duurt en er dus vandaag dus geen sprake is van een bestuurswissel, is het misschien toch wel zinvol dat ik ook aan deze traditie voldoe.

De jaren 2012 en 2013 zijn een keerpunt geweest voor de KVAB. Het nieuwe convenant heeft belangrijke wijzigingen meegebracht. Het heeft de afbouw van het VLAC ingeluid, die wij niet hebben kunnen afwenden, en heeft belangrijke accentverschuivingen meegebracht in de werking van de academie. De subsidiëring van de academie is nu, meer dan vroeger, onderworpen aan eisen van professionalisme en efficiëntie op het vlak van het financiële en administratieve beheer en is ook afhankelijk gesteld van specifieke doelstellingen die elk jaar moeten worden verwezenlijkt, meer bepaald in verband met de publicatie van Standpunten over maatschappelijk relevante aangelegenheden en de organisatie van het Denkersprogramma. Ik heb de indruk dat de KMW, en de academie in haar geheel, de orkaan over het algemeen echter goed heeft doorstaan, ondanks het pessimisme dat eind vorig jaar bij vele van onze collega's overheerste.

In de loop van 2012 en 2013 hebben wij ook bewust belangrijke stappen gezet in de richting van de verjonging en de vervrouwelijking van onze klasse die er, gelukkig, minder en minder uitziet als een seniorenclub van mannelijke geleerden. Ook de oprichting van de jonge academie was een belangrijke gebeurtenis.

Ik wil vandaag in het bijzonder dank zeggen aan de collega's die het mogelijk gemaakt hebben dat onze klasse de eerste cyclus van het Denkersprogramma voor haar rekening heeft genomen met de cyclus over jeugdwerkloosheid. Deze heeft geleid tot een viertal interessante workshops en een belangrijk congres waar zowel de Voorzitter van de Europese Unie als de Minister van werk en talrijke andere specialisten het woord hebben genomen en waaraan ook de pers uitvoerig aandacht heeft besteed. Het werk is echter nog niet af. Samen met onze buitenlandse expert, collega Jan Eeckhoudt, bereidt de voorzitter van de stuurgroep, confrater Joep Konings, de redactie voor van een bundel met een standpunt over jeugdwerkloosheid en een aantal hierop reflecterende stellingnamen. Deze eerste cyclus heeft de relevantie aangetoond van het Denkersprogramma van de KVAB. Voor de nabije toekomst staat een programma op het getouw over het maatschappelijk belang van wetenschappelijk onderzoek en een tweede over het gebruik van ICT-technologie in het onderwijs.

Vorig jaar werd ook de Commissie Historische Wetenschappen opgericht ter opvolging van het VIGES. Bij gelegenheid van de viering van het 75 jaar bestaan van de KVAB als zelfstandige academie organiseerde zij een interessant colloquium en verzorgde zij een mooie publicatie over de beginjaren van de academie. De commissie nam het

initiatief voor de meivergadering die in leper zal plaatsvinden en in het teken zal staan van de herdenking van de Eerste Wereldoorlog.

Het nieuwe convenant leek het einde aan te kondigen van de publicaties van de KVAB, maar gelukkig was deze vrees niet terecht. De overeenkomst met uitgeverij Peeters biedt ons ruime mogelijkheden om, met minder financiële beperkingen dan voorheen, kwaliteitsvol wetenschappelijk werk te publiceren met betrekking tot de meeste vakgebieden vertegenwoordigd in onze klasse. Ik dank dan ook de leden van onze klasse die meewerken aan het opzetten van de nieuwe beheersstructuur voor deze publicaties. Over een paar weken zal deze wellicht operationeel zijn.

Ik wil verder ook onze collega's danken die ons in de loop van dit jaar bij de maandelijkse vergaderingen hebben vergast op interessante lezingen over zeer diverse onderwerpen. De bijkomende korte "korte berichten" over actualiteitsthema's hebben de multidisciplinariteit en de actualiteit van onze bijeenkomsten vergroot, denk ik. Mijn appreciatie gaat ook naar u allen voor uw trouwe aanwezigheid en voor uw tussenkomsten. De maandelijkse vergaderingen van onze Klasse zullen ook in de toekomst tot onze kernactiviteiten behoren.

Tot slot wil ik ook mevrouw Sophie Dejaegher zeer danken voor de efficiënte organisatie van onze Klassenvergaderingen en ondersteuning van het klassenbestuur en voor het feit dat zij een permanent en beschikbaar aanspreekpunt is voor alle vragen in verband met de werking van de Klasse.

Ik hoop dat ook 2014 voor u allen en voor de Academie vruchtbaar en voorspoedig zal zijn.

Hubert Bocken
18 januari 2014

Klasse van de Kunsten

Heer vast secretaris, waarde consorores, waarde confraters, geacht publiek,

Vooreerst mijn allerbeste wensen zowel aan jullie als zij die u dierbaar zijn. Zoals “Le Chat” van Philippe Gelück wens ik wat je voor jezelf zou wensen, maar dan iets meer en iets beter. Zonder echt goed Chinees te kennen (maar het gaat almaar beter) werd ik als vrijwilliger in deze job gedropt en ik moet het zeggen, dit is één van de betere manieren om deze Academie van binnenin te leren kennen.

Vooreerst heb ik Adriaan Raemdonck uitgenodigd, een niet-universitair die vanuit Pepingen met een minimum aan diploma's erin geslaagd is een absoluut voorbeeld te zijn in de Belgische galeriewereld. Gedreven door instinct voor goede kunst en geholpen door een indrukwekkende emotionele intelligentie, is hij erin geslaagd als een totale self-made-man zoniet de belangrijkste dan toch de duurzaamste galerie van België uit te bouwen, een galerie waar talenten rijpen en kustenaars oud worden. Hij won de opeenvolgende generaties voor zich, alle lagen van de bevolking lopen zijn galeriekapel plat en worden er geboeid door het schilderkunstig gebeuren. Hier op dit spreekgestoelte heeft hij met zijn woorden gepoogd uit te leggen hoe dat eigenlijk zijn gang ging.

Daarna was het de beurt aan een andere vriend, prof. dr. Mark Leman van UGent. Bezeten door alle vormen van goede muziek van barok via atonaal klassiek naar jazz en zelfs rock, bestudeert hij de lichamelijke in de muzikale belevenis. Hij stelde dat aanschouwelijk voor met veel beeld- en filmmateriaal.

In mei moesten we ons uitspreken over de verplichte standpunten die het convenant met minister Lieten de Academie oplegt, inclusief de Klasse van de Kunsten.

Consorores, confraters, we zijn een Klasse die het waarschijnlijk zelfs over het begrip “kunst” nooit eens zou kunnen worden! Dit is de reden waarom we unaniem besloten dat onze Klasse slechts zou oordelen over de onderbouwdheid van de Standpunten door 1 of meerderen van ons geformuleerd. Dit wordt ons criterium voor de volgende jaren.

Dit jaar kwamen we er goedkoop van af: het jubileumboek telde voor 3 Standpunten. We moesten er dus maar 1 leveren. Normaliter zijn dat er 2. Het werd de tekst van Roger Marijnissen waarin hij zijn bezorgdheid voor veelvuldig transport van kunstwerken uitte. Hij deed dit op zijn eigen pertinente maar ook soms sarcastische wijze.

Tevens mogen we niet uit het oog verliezen dat in 2015 het Denkersprogramma aan de Klasse van de Kunsten wordt toevertrouwd. Elk lid van deze Klasse wordt uitgenodigd grondig na te denken over een onderwerp en een denker met internationale allure die het zou kunnen belichamen. Wie zich geroepen voelt, weet dat elke suggestie welkom is!

In juni kwam ons buitenlands lid, prof. dr. Konrad Ottenheim, op bezoek. Hij sprak ons over “De regels die mogen buigen maar niet breken”. Het werd een boeiend discours

rond de bouwplannen door Rubens voor de residentie C. Huygens en hun correspondentie daaromtrent.

Na het zomerreces heeft de Klasse collegiaal en "à bâtons rompus" gediscussieerd over de verschillende interpretaties die kunnen gegeven worden aan het recente doctoraat in de kunsten. Indien ze niet goed wordt geïmplementeerd, riskeert ze te verworden tot een draak waar generaties kunststudenten mee opgescheept zullen zitten. Het risico is niet denkbeeldig dat pas afgestudeerden via een Kunstendoctoraat de veilige haven van het onderwijs opzoeken om te ontsnappen aan de reële maar zo noodzakelijk confrontatie met het kunstforum.

Uit onze rangen kwamen verschillende boeiende en pertinente interventies. Het wordt misschien de taak van mijn opvolger om samen met deze Klasse via, al dan niet klassenoverschrijdende standpunten, de drie ministeries die erin betrokken zijn (Wetenschapsbeleid, Onderwijs, Cultuur) te adviseren.

In oktober was er een geïmproviseerde zitting rond de daaropvolgende uitvoering van composities voor koor van Roland Coryn, Lucien Posman en Vic Nees in de Marmeren zaal. Roland Coryn was zo vriendelijk ons te vergasten op een intieme maar gesmaakte gezagvolle uiteenzetting rond deze werken.

Daarna kwam de culturele antropoloog prof. em. Rik Pinxten met een praxiologische benadering op het vlak van de beeldende kunst, de kunstwerken zelf en de makers ervan, als agenten in hun volle culturele context. Daarbij belichtte hij verschillende parameters waarvan de structurele beeldmatige aspecten slechts een onderdeel zijn. De hypothese werd geïllustreerd aan de hand van het oeuvre van 3 belangrijke kunstenaars: Van Eyck, Ensor en Rothko.

Last but not least! De mooiste pluim op onze virtuele hoeden! De prachtige cohorte nieuw verkozen leden: Barbara Baert, Fien Troch, Annelies Van Parijs en Vera Vermeersch: van harte welkom in onze gelederen!

Maar nu luidt de tijd om de hamer van het gezag door te geven aan de eminente juweelontwerper, de beste goud- en zilversmid van het land, docent aan Sint-Lucas Karel de Grote Hogeschool te Antwerpen en medestichter van de galerie S&H De Buck: Siegfried De Buck!

Siegfried, ik wens je van harte veel, heel veel succes met je ambt!

Heer vast secretaris, consorores, confraters, geacht publiek, ik dank u voor uw aandacht.

Michel Buylen
15 januari 2014

Klasse van de Technische Wetenschappen

Het is een traditie dat de Bestuurder van de Klasse bij het begin van een nieuw werkjaar een kort verslag uitbrengt over het voorbije jaar en een vooruitzicht geeft van de werking in het komende jaar.

In 2013 heeft onze Klasse vergaderd op 7 februari, 19 juni, 24 september en 28 november. Op 7 februari trad het nieuw Klassenbestuur in functie, werden onze nieuwe leden verwelkomd in de Klasse, nl. Elisabeth Monard, Paul De Bruycker en Joris De Schutter als gewone leden en Jean-Marie Noterdaeme als buitenlands lid, en werd een voordracht gehouden over "Nucleaire Fusie" door confrater Jean-Marie Noterdaeme. Op 19 juni werd onze vergadering gecombineerd met een bedrijfsbezoek, zoals nu een traditie aan het worden is, samen met de KNW, in 2013 georganiseerd door KNW, namelijk een bezoek aan het Plateau van Ukkel. Op 24 september stonden voordrachten van ons buitenlands lid Iven Mareels en ons gewoon lid Elisabeth Monard op de agenda over de financiering van wetenschappelijk onderzoek resp. in Australië en in Vlaanderen. In september werden de nieuwe leden verkozen, de jarige leden gehuldigd, en werd de vergadering gecombineerd met de algemene vergadering van BACAS (KTW en de zusterklasse CTS uit ARB) met een voordracht over "Schaliegas" door een eminente spreker, Remko Kruithof van Exxon, aangebracht door confrater Joost Van Roost. Naast deze KTW-vergaderingen was er op 13 april de gemeenschappelijke vergadering van de 4 Klassen en op 14 december een gewone en de openbare algemene vergadering van de KVAB, enerzijds met de verkiezing van de inkomende KVAB-voorzitter voor 2015-2016, confrater Willem Elias, en anderzijds de installatie van de nieuwe leden KVAB en de uitreiking van de prijzen van de laureaat van de academie, voor KTW aan Nico Boon, de uitreiking van de Prijs van de Vlaamse Minister van Wetenschapsbeleid aan de RVO-Society en de uitreiking van de Gouden Penning aan Jacques Rogge. Ik wil met een zekere fierheid vermelden dat beide laatstgenoemde laureaten voor deze KVAB-brede onderscheidingen voorgesteld werden door onze Klasse. In 2013 was er geen lentevergadering, maar in de plaats de succesrijke viering van 75 jaar verzelfstandigde KVAB op 22 oktober in aanwezigheid van Koning Filip.

Op onze Klassenvergaderingen werd telkens verslag uitgebracht van de activiteiten van de Reflectiegroep Energie, een KVAB-werkgroep maar toch hoofdzakelijk een KTW-activiteit, en van de diverse KTW-werkgroepen. In 2013 werden twee rapporten of Standpunten gepubliceerd, een eerste over de toekomst van de maakindustrie in Vlaanderen en een tweede over "Blended Learning" in het hoger onderwijs. Beide rapporten zijn uitgesproken Klassenoverschrijdend. Verschillende andere werkgroepen zijn actief die Standpunten voorbereiden die in 2014 zullen gefinaliseerd worden. Een tiental bijdragen in het "Feestboek" waren van de hand van KTW-leden.

De Reflectiegroep Energie organiseerde meerdere debatavonden en lunchdebatten, deze laatste in samenwerking met ie-net en WEC. Onze Klasse is ook zeer betrokken in de werkgroep wetenschapscommunicatie van de KVAB met de twee covoorzitters Willy Verstraete en Joos Vandewalle. Een aantal leden van onze Klasse hebben actief

medegewerkt in projecten van andere Klassen, o.m. het Denkersproject "Jeugdwerkloosheid" van de Klasse Menswetenschappen. Ook wordt, waar aangewezen, samenwerking nagestreefd met de Jonge Academie. Buiten de KVAB is onze Klasse actief in BACAS, waarbij de geringe inbreng van de CTS wel opvalt en ook in CAETS (door onze vertegenwoordiger Achiel Van Cauwenberghe) en EASAC (door onze vertegenwoordiger Jan Kretzschmar).

Dit kort overzicht toont aan dat onze Klasse weliswaar minder formele vergaderingen heeft dan de andere Klassen, maar zeker niet minder activiteiten ontplooit. Ook de goede aanwezigheid van de leden van KTW, zowel op de eigen Klassenvergaderingen als op de vergaderingen met andere Klassen, mag onderstreept worden.

Ik ben ervan overtuigd dat we, vooral door de Klassenwerking, door de samenwerking met de Jonge Academie, door de activiteiten van de Reflectiegroep Energie en van de werkgroepen, door de voorbereiding van de Standpunten, door het Denkersproject en door de aanvaarding van een aantal waardevolle leden zeker onze bijdrage zullen leveren tot de missie van de Academie en in het bijzonder tot de verwachtingen die door de Vlaamse Overheid worden geformuleerd in het Convenant.

Wat het volgend werkjaar betreft, zullen we op dezelfde manier verder werken. Vandaag verwelkomen we twee nieuwe leden, Christine Buelens en Annick Hubin (verontschuldigd), en wordt een voordracht gegeven door confrater Joris De Schutter. In maart wordt onze vergadering gecombineerd met een bezoek, samen met KNW, aan het SCK te Mol. In april en mei zijn er enerzijds de gemeenschappelijke vergadering van de vier Klassen, in 2014 georganiseerd door de Klasse Kunsten, en anderzijds de lentevergadering die in het symbolische jaar 2014 zal bestaan uit een bezoek aan Ieper. In juni, september en november hebben we dan opnieuw onze normale Klassenvergaderingen. Naast de activiteiten van de Reflectiegroep Energie zullen de werkgroepen verder werken en zullen naar verwachting enkele Standpunten kunnen gepubliceerd worden. Hopelijk zullen ook een aantal nieuwe werkgroepen kunnen opgestart worden.

Een zeer belangrijke activiteit van het komend werkjaar is het Denkersproject over "Blended Learning", waarover confrater Georges Van der Perre in deze vergadering zal rapporteren. Ik zou u ook willen vragen reeds na te denken over toekomstige Denkersprojecten, want de jaren gaan vlug voorbij en de KVAB heeft twee Denkersprogramma's per jaar nodig.

Daar niet alles rozengeur en maneschijn is in de reële wereld wil ik ook op een aantal pijnpunten wijzen.

Een eerste pijnpunt is de financiële situatie en de operationele leiding van de KVAB die in recente werkjaren duidelijk moeilijkheden heeft veroorzaakt. De Bestuurscommissie van KVAB heeft reeds een aantal besluiten genomen die daaraan enigszins moeten verhelpen. Bovendien hebben de Klassenbestuurders die in functie waren in 2013 opdracht gekregen een statutenaanpassing voor te bereiden om de operationele

leiding te verbeteren en ook de statuten aan te passen aan de federale staatsstructuur. Daarover straks in de vergadering iets meer.

Een tweede pijnpunt is m.i. de werking van BACAS. Ik heb de indruk dat de finaliteit van KTW van KVAB en CTS van ARB meer en meer uit elkaar groeien en dat we ons moeten bezinnen over de doelstellingen van BACAS.

Een verder zorgpunt voor mij is de situatie van de buitenlandse leden. De ganse academie heeft hier een schat aan zeer waardevolle internationale relaties die echter absoluut onderbenut wordt. Ik denk dat we als KVAB goed moeten nadenken hoe we de buitenlandse leden beter in onze werking kunnen betrekken.

Tot slot wil ik u allen van harte bedanken voor uw medewerking. In het bijzonder wil ik toch vermelden en danken: onze confrater Ludo Gelders die als KVAB-voorzitter grote inspanningen levert, de leden van het bestuur van onze Klasse, het stafid Thomas Vandenberghe die, naast zijn andere taken, onze Klassenwerking ondersteunt, de voorzitters en leden van de Reflectiegroep Energie en van de werkgroepen – ik wil geen namen noemen om er geen te vergeten, confrater Georges Van der Perre die het Denkersproject trekt.

Consortores en confraters, ik reken verder op uw aller steun en hoop op een vruchtbaar werkjaar voor KTW.

Jacques Willems
23 januari 2014

Mededelingen in de Klassen

Klasse van de Natuurwetenschappen

23 januari: Mededelingen van de nieuwe leden

13 Februari: Geen lezing

13 maart: Inauguratie van de nieuwe leden, de heer Luc Moens. Mededeling door de heren Reinhart Ceulemans en Dirk Inzé: *'Organisatie van Europese wetenschapsfinanciering: vroeger en nu'*

13 april: Gemeenschappelijke vergadering van de vier klassen, op uitnodiging van de Klasse van de Menswetenschappen. Mededeling door de heer Jan Velaers: *'Federalisme/confederalisme ... en de weg er naar toe'*

8 mei: Geen lezing

19 juni: Verwelkoming van buitenlands lid confrater Erik Van Marcke (Princeton University)

11 september: Mededeling door de heer Jean-Pierre Henriët: *'From drifting continents to shifting attitudes: 150 years of evolution in ocean and polar science sociology and strategy'*

9 oktober: Geen lezing

13 november: Mededeling door mevrouw Viviane Jonckers (VUB): *'Software Language Engineering'* en door de heer Philippe Tassin (Department of Applied Physics, Chalmers University): *'Metamaterialen: over traag licht, onzichtbaarheids-mantels en optische illusies'*

Klasse van de Menswetenschappen

16 februari: Mededeling door de heer Karel Velle: *'Archieven, politiek en de burger'*

16 maart: Mededeling door de heer Joep Konings: *'Het arbeidsmarktbeleid'*

13 april: Gemeenschappelijke vergadering van de vier klassen, op uitnodiging van de Klasse van de Menswetenschappen. Mededeling door de heer Jan Velaers: *'Federalisme/confederalisme ... en de weg er naar toe'*

15 juni: Mededeling door mevrouw Marie-Claire Foblets: *'Law & Anthropology: een nieuwe start voor de rechtsantropologie in Europa binnen het raamwerk van de Max Planck Society in Duitsland.'*

21 september: Vergadering met KANTL. Mededeling door de heer Erik Schokkaert: *'Nieuwe indicatoren van sociale vooruitgang.'*

19 oktober: Mededeling door mevrouw Ann Buysse: *'Mannen zijn van West-Vlaanderen, vrouwen van Oost-Vlaanderen'*

16 november: Mededeling door de heer Jo Tollebeek: *'De metamorfoses van het Europese historisch besef.'*

Klasse van de Kunsten

17 januari: Plechtige inauguratie en presentatie van de nieuwe leden

20 februari: Mededeling door de heer Adriaan Raemdonck (Voorzitter BUP-Beroepsvereniging van het Galeriewezen en UFEAGA-Federation of European Art Galleries Association): *'Een toelichting over het galeriewezen als noodzakelijke speler in het huidig en toekomstig kunstforum'*

20 maart: Marc Leman (UGent – Departement Musicologie): *'Over zijn recentste onderzoek en gebruikte technieken aan het IPEM – Instituut voor Psychoacoustica en Electronische Muziek van de UGent'*

13 april: Gemeenschappelijke vergadering van de vier klassen, op uitnodiging van de Klasse van de Menswetenschappen. Mededeling door de heer Jan Velaers: *'Federalisme/confederalisme ... en de weg er naar toe'*

15 mei: Debat *'Standpunten: werkwijze, methode, criteria en voorstellen'*

19 juni: Mededeling door de heer Koenrad A. Ottenheym (Buitenlands lid, Universiteit Utrecht): *'De regels mag men wel wat buigen maar niet breken: Peter Paul Rubens en Constantijn Huygens in gesprek over 'ware' bouwkunst'*

18 september: Debat *'Doctoraat in de Kunsten'*

17 oktober: Geen lezing

20 november: Mededeling door Prof. em. Rik Pinxten (Culturele Antropologie, UGent): *'Praxiologische benaderingen tot het artistieke'*

Klasse van de Technische Wetenschappen

Jaarverslag 2013 van de Klasse Technische Wetenschappen

Plenaire zittingen

Er vonden in totaal vier plenaire zittingen plaats nl. op donderdag 14 februari, op woensdag 19 juni, op dinsdag 24 september, en op donderdag 28 november. Behalve op 19 juni, toen *extra muros* werd vergaderd, samen met de KNW, bij het KMI in Ukkel, vonden alle plenaire vergaderingen plaats in het Brusselse Academiënpaleis.

Daarnaast namen de KTW-leden deel aan de gemeenschappelijke vergadering van de vier Klassen op zaterdag 13 april en aan de algemene vergadering van de KVAB op zaterdag 14 december.

Bestuur

Het voorzitterschap van het KTW-bestuur wordt afwisselend waargenomen door een lid uit de academische wereld en een lid uit het bedrijfsleven. In 2013-14 is confrater Jacques Willems, erector van de UGent, bestuurder van de KTW. Het bestuur is als volgt samengesteld:

Jacques Willems, bestuurder

Ludo Gelders, voorzitter KVAB en gewezen bestuurder KTW

Jan Kretzschmar, aftredend bestuurder

Achiel Van Cauwenberghe, penningmeester

Joos Vandewalle, vertegenwoordiger in de bestuurscommissie van de KVAB

Paul Verstraeten, onderbestuurder

Er vonden zes vergaderingen van het KTW-bestuur plaats, nl. op 17 januari, 28 maart, 29 april, 22 augustus, 10 oktober en 20 december.

Voordrachten

- Ter gelegenheid van de plenaire eindejaarsvergadering van BACAS op 28 november 2013 (georganiseerd in samenwerking met ARB/CTS) werd door Remko Kruithof, directeur Public Affairs en Communicatie bij ExxonMobil Benelux, een uiteenzetting gehouden met als titel: *"Shale gas – A game changer"*.
- Op 19 juni vergaderden de KTW en de KNW samen "extra muros" bij het KMI in Ukkel. Na aparte klassenvergaderingen werd een bezoek gebracht aan het KMI (Koninklijk Meteorologisch Instituut), het BIRA (Belgisch Instituut voor Ruimte-aëronomie) en de Koninklijke Sterrenwacht.

- 24 september 2013: voordracht van confrater Iven Mareels, buitenlands lid KTW, met als titel “De ondersteuning van wetenschappelijk onderzoek in Australië” en van consoror Elisabeth Monard met als titel “Wetenschap en innovatie in Vlaanderen: FWO als onderzoeksvriendelijke organisatie”.

Wergroepen

1) Publicaties van eindrapporten van werkgroepen in de reeks “Standpunten” van de KVAB:

Volgende eindrapporten werden in de loop van 2013 gepubliceerd:

“De maakindustrie, motor van welvaart in Vlaanderen” (werkgroepvoorzitter: Hendrik Van Brussel)

De maakindustrie is een krachtige motor van indirecte tewerkstelling. Een job in de productiesector creëert tussen 2 en 5 bijkomende jobs. Productie stimuleert onderzoek en ontwikkeling en de vraag naar diensten. Een economie die niet gebaseerd is op productie, maar alleen op diensten, is niet leefbaar op lange termijn.

De productiesector levert een belangrijk aandeel in de private (tot 90%) en publieke financiering van de O&O-inspanningen. Hij speelt een essentiële rol in het innovatieproces en de technologische vooruitgang.

Alle betrokkenen in Vlaanderens industriële weefsel - industrie, onderwijs & onderzoek, en overheid (de ‘Triple Helix’) - beseffen dat de maakindustrie in Vlaanderen, tenminste in een aantal belangrijke sectoren, ernstig ziek is. In dit rapport wordt aangetoond dat:

- een economie zonder maakindustrie zeer zwak staat,
- de Europese maakindustrie onder hoge druk staat om competitief te blijven,
- er belangrijke industriële paradigmaverschuivingen aan de gang zijn waar tijdig rekening moet mee gehouden worden bij het uitzetten van een toekomststrategie voor de maakindustrie of bij innovatieprojecten,
- uitbesteding van de productie naar het buitenland het industriële weefsel aantast,
- de redding moet komen van waardecreatie, eerder dan van puur “dingen maken”,
- waardecreatie steunt op een verregaande integratie van innovatie, ontwerp, productie en diensten, met als doel optimaal aan de noden van de gebruiker te voldoen,
- de maakindustrie een essentieel element is in de waardecreatieketen; “*invent here, make there*” wordt best vermeden,
- volgende factoren het industrieel weefsel bepalen en dus het succes bij het creëren van waarde: menselijk kapitaal (onderwijs en onderzoek), de bedrijfswereld, de overheid,

- elk van deze actoren een reeks maatregelen heeft genomen en structuren gecreëerd om de maakindustrie ter hulp te komen,
- er nood is aan coördinatie tussen de vele initiatieven,
- er nood is aan een geïntegreerde aanpak en aan een strategisch langetermijnprogramma van waardecreatie via innovatieve producten

Leden van de werkgroep:

- Hugo De Man, Prof. em. KU Leuven, ESAT, IMEC
- Josse De Baerdemaeker, Prof. em. KU Leuven, Fac. Bio-ingenieurswetenschappen
- Carl Dewulf, Gedelegeerd Bestuurder, LVD Company
- Ludo Gelders, Prof. em. KU Leuven, Centrum voor Industrieel Beleid
- Robert Gobin, Prof. em. KU Leuven, Afdeling Biomechanica
- Derrick Gosselin, Prof. UGent, *International Strategy & Management*
- Bert Lauwers, Prof. KU Leuven, Afdeling PMA (Productietechnieken, Machinebouw, Automatisering)
- Johan Nijs, tot 2012 gewezen voorzitter RvB Photovoltec
- Jacques Peters, Prof. em. KU Leuven, Afdeling PMA
- Jos Pinte, Algemeen Directeur AGORIA, Mechatronica
- Hendrik Van Brussel, Prof. em. KU Leuven, Afdeling PMA (Voorzitter)
- Valentin Van den Balck, gewezen voorzitter Euro-CASE
- Fred van Houten, Prof. UTwente, Leerstoel Design, Productie en Management
- Henri-Jean Velge, Executive Vice-President Wire, Bekaert
- Willy Van Oversché, CEO CIM-CIL Technology Transfer Center

***“Van blended naar open learning? Internet en ICT in het Vlaams hoger onderwijs”
(werkgroepvoorzitter: Georges Van der Perre)***

Sinds het begin van dit millennium hebben de ontplooiingsmogelijkheden voor *blended learning* zich enorm uitgebreid als gevolg van de ontwikkelingen en doorbraken in de technologie, de veralgemeende beschikbaarheid van Pc's en draadloze technologie en de drukke activiteit van studenten en docenten op het internet en op sociale netwerken.

Er is nood aan een systemische visie over de optimale valorisatie van ICT en het internet voor het nieuwe hoger onderwijs van de 21ste eeuw.

Deze visie moet gaan over de integratie van *online* cursussen en open leermateriaal (OER), de rol van de docent en de klas, de attitude van de student, de aanpak van de flexibilisering van het onderwijs, het gebruik van *web lectures*, de strategie t.a.v. de MOOC's, het openstellen van cursussen en leermateriaal voor *lifelong learning* (in samenwerking met ondernemingen en maatschappij), de virtuele mobiliteit, en *last but not least* de accreditatie: het toekennen van studiepunten. Bij dit alles kan gekapitaliseerd worden op de expertise die opgebouwd werd in de voorbije vijftien jaar, en mag natuurlijk de essentiële waarde van het samen leren en leven op een campus niet uit het oog verloren worden.

Het zijn de universiteiten en hogescholen die in Vlaanderen deze systemische visie moeten ontwikkelen, ervoor zorgen dat ze mee gevormd en gedragen wordt door

docenten en studenten (het werkveld), ze duidelijk communiceren met het brede publiek, en er een breed maatschappelijk draagvlak voor uitbouwen. Hierbij moeten de instellingen ook nog eens open en efficiënt gaan samenwerken om krachten en expertise te bundelen en te bouwen aan een gezamenlijk open leernetwerk.

Leden van de werkgroep:

- Guido Beazar, gewezen voorzitter van IT-bedrijf Compex en van VKW, bestuurder in vennootschappen en *non profit* organisaties (o.a. schoolbestuur). Lid KVAB-KTW
- Erik Duval, gewoon hoogleraar Departement Computerwetenschappen KU Leuven, onderzoeksleider '*Human-Computer Interaction*' en '*Learning Analytics*'.
- Géry d'Ydewalle, emeritus gewoon hoogleraar KU Leuven, Faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen, Vast Secretaris KVAB, lid KVAB-KMW
- Ann Fastré, onderwijstechnoloog; m.m.v. Mart Achten en Ilse Op de Beeck. Directie Onderwijs en Leren, KU Leuven.
- Frederik Questier, docent VUB, o.a. *e-learning* onderzoek in departementen Educatiewetenschappen, Lerarenopleiding, Biostatistiek en Medische Informatica.
- Jan Van Campenhout, gewoon hoogleraar aan de Faculteit Ingenieurswetenschappen en Architectuur van de UGent, lid KVAB-KTW en redacteur van dit rapport.
- Luc Vandeput, coördinator *e-learning* & projectleider multicampus onderwijs, Katholieke Hogeschool Leuven
- Georges Van der Perre, emeritus gewoon hoogleraar KU Leuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen, *past president* EuroPACE, lid KVAB-KTW en voorzitter van de werkgroep e-learning
- Toon Van Hoecke, afdelingshoofd Onderwijstechnologie, Directie ICT, UGent
- Hendrik Van Landeghem, gewoon hoogleraar Industrieel Beheer, Faculteit Ingenieurswetenschappen en Architectuur, UGent, lid KVAB-KTW
- Hans Van Mingroot, verbonden aan IBM Benelux als specialist in *business analytics* en aan de Universiteit Hasselt als lesgever over digitale business-modellen.
- Willy Van Overschée, gewezen directeur IBM België/Luxemburg, CEO CIMCIL, lid KVAB-KTW
- Jacques Willems, erector UGent, bestuurder KVAB-KTW

2) Actieve werkgroepen 2013 - 2014

"Dreigende metaalschaarste? Innovaties en acties op weg naar een circulaire economie" (werkgroepvoorzitters: Etienne Aernoudt en Egbert Lox)

Zowel de basis- als ook de technologiemetalen zijn essentieel voor een moderne maatschappij, haar innovatieve technologieën en haar economie. De continuïteit van

hun bevoorrading aan economisch realistische condities wordt echter in toenemende mate verontrustend, in het bijzonder in de regio's van de Europese Unie die weinig minerale grondstoffen bezitten, zoals Vlaanderen. De verhoogde consumptie, veroorzaakt door de bevolkingsgroei, zou op middellange termijn kunnen leiden tot een tekort in de bevoorrading, indien er geen belangrijke vooruitgang zou geboekt worden in de technologieën voor de exploratie, de mijnbouw en de extractie.

Geologische, technologische en ecologische parameters spelen een belangrijke rol in een verzekerde bevoorrading, naast economische, politieke en maatschappelijke parameters. De extractieprocessen moeten continu verbeterd worden, waarbij nieuwe technologieën kunnen en moeten ontwikkeld en toegepast worden, zowel om het rendement te verhogen als om tot nog toe onontgonnen reserves in de zeebodem te kunnen valoriseren. Intelligente productontwikkeling zou in de toekomst meer rekening moeten houden met ontwerpaspecten gericht op een efficiënte omgang met grondstoffen, gaande van verminderd gebruik van materialen tot eenvoudige demontage voor herstelling en gemakkelijke recycling. De substitutie van schaarse materialen door materialen met een overvloedig voorkomen moet een doelstelling blijven.

Een holistische benadering met hoge kwaliteitsrecycling zou moeten toegepast worden op de "stadsmijn", als een belangrijke stap naar een circulaire economie. Om dit proces te laten slagen is het sensibiliseren van de bevolking door opleiding en via de sociale media van groot belang. Gefocust onderzoeks- en ontwikkelingswerk moet voortgezet worden, en vervolledigd met nieuwe businessmodellen om deze transitie te versnellen.

Vlaanderen heeft een excellente industriële en technologische basis om de problematiek van grondstoffenschaarste aan te pakken. Het voorliggend bericht geeft aanbevelingen voor hoe dit competitief voordeel verder uitgebouwd en op wereldschaal verspreid kan worden.

"MEDische TECHnologie als motor voor innovatieve gezondheidszorg" (werkgroepvoorzitter: Pascal Verdonck)

Gezondheidstechnologie vormt één van de zes essentiële bouwstenen die door de *World Health Organization* (WHO) belangrijk geacht worden voor de realisatie van een stabiel en duurzaam mondiaal gezondheidstelsel. Gezondheidstechnologie omvat het toepassen van wetenschappelijke kennis, techniek en technologie in de gezondheidszorg. In dit standpunt is gezondheidstechnologie beperkt tot "medische hulpmiddelen" (in het Engels "*medical devices*") zoals medische beeldvorming, implantaten, sensoren ...

Het globale doel van medische hulpmiddelen is een betere behandeling of het verstrekken van een kwalitatief betere levensomstandigheid voor de patiënt, en uiteindelijk het redden van mensenlevens. De vraag stelt zich hoe de Belgische kennisinstellingen kunnen bijdragen tot dit domein en of Belgische bedrijven en start-ups een voortrekkersrol in de sector kunnen spelen. Uit de analyse, opgelijst in een witboek, volgt de absolute noodzaak van geïntegreerd denken en permanent overleg tussen overheid, industrie en ziekenhuizen met daarbij de patiënt centraal gesteld. Voor de onderzoeker in het vakgebied betekent het vroegtijdig bekend zijn met het

complexe valorisatietraject van een medisch hulpmiddel, het begrijpen van de werking van de gezondheidseconomie en helder inzicht in kostenefficiëntie en creatie van toegevoegde waarde van nieuwe medische spits technologie. Voor de overheid betekent het de vele diverse kanalen en financieringsbronnen kenbaar te maken via één loket: het MedTech-loket Vlaanderen en het MedTech.be-innovatieconsortium in overleg met de industrie, de onderzoekswereld en de ziekenhuizen.

Startende KMO's actief in Medische Technologie (MedTech) hebben gemeenschappelijk nood aan acht beleidslijnen:

1. Interne netwerking en visibiliteit
2. Delen van zware apparatuur en infrastructuur
3. Kennisdeling in kwaliteitsborging en -systemen
4. *Human Resources*
5. Creëren van ecosystemen van ziekenhuizen voor datacollectie en gestandaardiseerde patiëntendatastromen
6. Integratie van terugbetalingssystemen om thuismarkt te penetreren
7. Toegang tot zaakkapitaal specifiek voor MedTech
8. Marketing/Business coaching

“Maatschappelijk verantwoord ondernemen en investeren” (werkgroepvoorzitters: Luc Bonte en Paul Verstraeten)

Omwille van het zeer brede spectrum van het begrip “CSR” (*corporate social responsibility*) werden twee subwerkgroepen opgericht: de eerste subwerkgroep heeft onder de leiding van prof. em. Aimé Heene de theoretische principes, die aan de grondslag liggen van het begrip ‘verantwoord ondernemen’, verder uitgewerkt. De tweede subwerkgroep onder leiding van prof. Nikolay Dentchev heeft de grenzen van “CSR 1.0” versus “CSR 2.0” afgetast. CSR 2.0 is de meer ambitieuze versie van maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) die zich in het kielzog van de financieel-economische en ecologische (opwarming van de aarde, dreigende uitputting van grondstoffen, energieproblematiek) crisis van de jaren 2008-2014 is gaan ontwikkelen.

Naast een grondige literatuurstudie en debatten met MVO-experts, werden een hele reeks interviews afgenomen van Vlaamse bedrijfsleiders teneinde een beter inzicht te krijgen in de perceptie van MVO in het bedrijfsleven zelf: is het slechts een tijdelijke “hype”, benaderen bedrijven dit louter formalistisch of groeit er een echte overtuiging dat er nood is aan een nieuw paradigma voor het behoud van welvaart en welzijn in de geïndustrialiseerde landen en het naar een hoger niveau brengen ervan in groei- en ontwikkelingslanden.

Vanuit de discussies in de twee subwerkgroepen kwam een bijkomende vraagstelling tot ontwikkeling: MVO is een nodige voorwaarde voor een duurzame economie, maar is het ook een voldoende voorwaarde?

Het lijkt niet realistisch te rekenen op een mondiaal stijgend consumptieniveau om duurzaam welzijn voor de gehele wereldbevolking te realiseren, omdat de wereldbevolking de volgende decennia sterk zal stijgen. Ervan uitgaande dat alle landen het recht hebben te streven naar een verhoging van hun welvaart, zullen er nieuwe ontwikkelingspaden moeten gevonden worden die veel minder druk op het globale milieu leggen dan tot nu toe het geval was.

“Onderwijs van informatica in het leerplichtonderwijs” (werkgroepvoorzitters: Jacques Van Remortel, KTW en Giovanni Samaey, JA)

Voor dit thema wordt door de KTW samengewerkt met de Jonge Academie (JA). Alle experts zijn het erover eens dat inzicht in de basisbegrippen van informatica een grote impact heeft op het leren denken en het leren omgaan met data. De vorming van de Vlaamse onderwijzers en leraars is nog onvoldoende bijgestuurd: het gaat er niet enkel om “technisch” met een computer te leren werken, men moet aan kinderen en jongeren ook bijbrengen welk potentieel informatica biedt en hoe men op correcte wijze met computergegevens dient om te gaan.

De werkgroep heeft ontmoetingen georganiseerd met vertegenwoordigers van de onderwijskoepels en met de drukkingsgroep “i22n” die er onder meer voor ijvert kennismaking met informatica reeds bij kleuters vanaf 2,5 jaar te voorzien, hierin geïnspireerd door positieve ervaringen in het buitenland (UK in het bijzonder).

“De rol van spinoffs in een innovatiestrategie: risico’s en opportuniteiten” (werkgroepvoorzitters: Charles Hirsch, KNW en Erik Tambuyzer, KTW)

Deze klassenoverschrijdende KTW-KNW-werkgroep wenst met dit Standpunt de aandacht te trekken van zowel de politieke wereld als het brede publiek op de vaststelling dat het aantal startende ondernemingen in Vlaanderen de laatste tijd daalt. Nochtans zijn er, zowel in Vlaanderen/België als Europa, een heleboel initiatieven die het opstarten van ondernemingen willen bevorderen. In dit Standpunt gaat het over spin-offs vanuit de academische wereld, waarbij meteen ook een link met innovatie wordt gelegd, en die zich voornamelijk situeren in de *hightech*wereld zoals biotechnologie of ICT, maar ook milieutechnologie en diensten. Universiteiten en strategische onderzoekscentra in Vlaanderen spelen inderdaad vaak een grote rol in het opzetten van Vlaamse spin-offs.

Ook in de *hightech*sectoren is een goed maatschappelijk en fiscaal klimaat van uitermate groot belang om *would-be* ondernemers de stap te doen wagen.

De overheid draagt dan ook een zeer belangrijke verantwoordelijkheid voor het bevorderen van een goed klimaat van ondernemerschap, gedragen door de gehele maatschappij. Politici en beleidsverantwoordelijken moeten een klimaat scheppen dat ondernemerschap beter waardeert, in de kijker stelt en promoot, en moeten instrumenten ontwikkelen, die het mogelijk maken om menselijk potentieel naar ondernemerschap en dus naar de maatschappij te recupereren. De complexe en tijdrovende administratieve lasten voor bedrijven, een euvel dat al

een tijdje aangekaart wordt, worden onvoldoende aangepakt; bovenal is continuïteit in het beleid een *must*.

De uiteindelijke slaagkans van spin-offs hangt van heel veel factoren af, maar de belangrijkste is de kwaliteit van het startend kernteam. Welke aanpak kan gehanteerd worden om onderzoekers die een spin-off oprichten optimaal voor te bereiden? Hierbij zijn niet alleen economische aspecten van groot belang, maar moet ook de ethische dimensie van ondernemerschap aandacht krijgen, zodat ondernemen duurzaam en maatschappelijk verantwoord is of wordt. Zin voor ondernemerschap verdient aandacht op alle mogelijke onderwijsniveaus, waarbij best zo veel als mogelijk ervaringsgericht gewerkt wordt. Door sterk gegroeide onderzoeksfinanciering is er in Vlaanderen recent een groot menselijk potentieel ontstaan, dat dikwijls gevat zit in "gouden kooien". Hier moet actief *gescout* worden naar talent voor ondernemerschap, dat met de juiste ingesteldheid en *coaching* actief aan een spin-off kan (mee-)werken.

Andere factoren zoals voldoende incubatietijd, blijken een grote rol te spelen voor de slaagkans van spin-offs. Daarom ontwikkelen universiteiten en kenniscentra best samen een beleid dat langer incuberen toelaat zodat hun maatschappelijke én economische waarde verhoogt.

"Professoraat anno 2012" (werkgroepvoorzitter Irina Veretennicoff, KNW)

De oprichting van deze klassenoverschrijdende werkgroep is een initiatief van consorior Irina Veretennicoff (KNW) naar aanleiding van een toespraak van voormalig KVAB-voorzitter, consorior Dominique Willems. Een voordracht van prof. Paula Hofmann wees op de grote impact van de "economie" op de activiteiten van professoren in de VSA. Hierdoor is er nogal wat "risk aversion" ontstaan wat de academische vrijheid niet ten goede komt. Ook in Vlaanderen krijgt het zelfstandig academisch personeel minder en minder tijd voor wetenschappelijk onderzoek wegens de toenemende administratieve werklast door steeds grotere eisen van allerlei toezichthoudende organisaties. Op 21 november vond een colloquium plaats in de Universitaire Stichting onder de titel *"The academic's burden. University professors under perverse pressure."*

"Wetenschappelijke integriteit"

De oprichting van deze werkgroep was een initiatief van het FWO (Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek – Vlaanderen), waarvoor de academie als neutrale organisatie (over alle universiteiten heen) werd aangesproken. Elke klasse heeft 1 vertegenwoordiger in deze WG, en ook de vast secretaris is lid.

Het Comité van Toezicht bestaat uit vertegenwoordigers van FWO, KVAB, KAGB, IWT en de universiteiten, en wordt voorgezeten door Jacques Willems, bestuurder KTW.

Op 4 juli werden de leden van de Vlaamse Commissie Wetenschappelijke Integriteit aangeduid door het Comité van Toezicht.

Fraudegevallen worden in eerste instantie steeds door een bevoegde commissie van de betrokken universiteit of wetenschappelijke instelling zelf behandeld.

Reflectiegroep energie (voorzitter: Ivo Van Vaerenbergh)

Op initiatief van de KTW heeft de KVAB beslist een permanente denkgroep op te richten die snel kan reageren op initiatieven op het gebied van energiebeleid in Vlaanderen, werkgroepen kan initiëren om bepaalde facetten van het energiebeleid grondiger te analyseren en een podium kan creëren om binnen- en/of buitenlandse experts hun visie te laten toelichten.

In de loop van 2013 vonden volgende activiteiten plaats:

- 21.01: lunchcauserie "Renewable energy sources and the liberalized electricity market"
- 07.03: debatavond "Geothermie"
- 13.06: lunchcauserie "Europe's energy and climate policy"
- 26.06: debatavond "Geopolitieke ontwikkelingen en hun weerslag op economie en energie"
- 19.09: debatavond "Energiezuinig bouwen, vandaag en morgen"

De reflectiegroep zal in de reeks KVAB-Standpunten een rapport publiceren over energiezuinig bouwen (werkgroepvoorzitters: Hugo Hens en Ivo Van Vaerenbergh).

Denkersprogramma "blended learning" (voorzitter: Georges Van der Perre)

Conform het convenant tussen KVAB en de Vlaamse Regering, organiseren de verschillende klassen van de KVAB "denkersprogramma's" waarbij eminente buitenlandse experts naar Vlaanderen uitgenodigd worden om er met KVAB-leden, lokale experts en instellingen na te denken over actuele maatschappelijk relevante thema's.

In 2014 organiseert de KTW een denkersprogramma m.b.t. *blended learning*. Er werden twee heel interessante onderzoekers bereid gevonden om elk voor een totale periode van 1 maand naar Vlaanderen te komen: Diana Laurillard (*Institute of Education, University of London*) – vakgebied "*Learning with digital technologies*" – en Pierre Dillenbourg (Professor Computer Science aan het *Swiss Federal Institute of Technology* in Lausanne (EPFL)).

Confrater Joos Vandewalle is daarnaast ook lid van de stuurgroep van het denkersprogramma van de KTW (Vlaanderen op weg naar een nieuwsgierige, innovatiegedreven kennismaatschappij?), dat aanbevelingen wil formuleren om jongeren te stimuleren om voor STEM-studies te kiezen.

Stuurgroep wetenschapscommunicatie

Deze klassenoverschrijdende stuurgroep wordt voorgezeten door confraters Joos Vandewalle en Willy Verstraete (andere leden uit KTW: consoror Hilde Heynen en confrater Dirk Wauters). Er worden prijzen en een laureatenlijst toegekend aan actieve wetenschappers die naast hun waardevol onderzoekswerk ook intensief en met succes

aan wetenschapscommunicatie doen. Uit een lijst van 60 inzendingen werden 16 laureaten geselecteerd. Op 17 oktober werden de hoofdprijzen uitgereikt.

BACAS

The royal Belgian Academy Council of Applied Sciences (BACAS) is de koepelorganisatie die de KTW en haar Franstalige tegenhanger in de *Académie Royale de Belgique* (ARB), de *Classe Technologie et Société* (CTS), vertegenwoordigt op activiteiten van buitenlandse ingenieursacademies.

Het voorzitterschap van BACAS wordt afwisselend waargenomen door een lid van de KVAB/KTW en een lid van de ARB/CTS. In 2013 was CTS-confrater Jean-Louis Migeot voorzitter van BACAS.

Het BACAS-bestuur (de board) was als volgt samengesteld:

• Jean-Louis Migeot, voorzitter	• Ludo Gelders, KTW
• Marc Acheroy, CTS	• Jan Kretzschmar, KTW
• Philippe Bourdeau, CTS	• Achiel Van Cauwenberghe, KTW
• Jean-Pol Poncelet, CTS	• Joos Vandewalle, KTW
• Jean-Jacques Van de Berg, CTS	• Paul Verstraeten, KTW
• Paul Vandenplas, CTS	• Jacques Willems, KTW.

Er vonden in 2013 drie *board meetings* plaats, nl. op 28 maart, 13 juni en 10 oktober; op 28 november vond de jaarlijkse algemene vergadering plaats met als spreker Remko Kruithof van ExxonMobil Benelux (thema: schaliegas).

Internationale activiteiten

CAETS (Council of Academies of Engineering and Technological Sciences)

Van 26 tot 28 juni vond in Boedapest de jaarlijkse conferentie van CAETS plaats, met als thema "*Innovative approaches to engineering education*". Confraters Achiel Van Cauwenberghe en Georges Van der Perre namen aan dit symposium deel, en er werd ook een bezoek gebracht aan de Hongaarse Academie op uitnodiging van het buitenlands KTW-lid confrater Laszlo Monostori (confrater Van der Perre maakte hierover een verslag onder de titel "*Innovative teaching for engineering*").

EASAC (European Academies Science Advisory Council)

EASAC heeft als missie de samenwerking tussen de Europese wetenschapsacademies te bevorderen met het doel hen een krachtiger stem te geven wanneer zij adviezen formuleren naar de Europese beleidsmakers toe.

In 2013 behandelde thema's:

- *Carbon capture and storage in Europe*
- *Planting the future: opportunities and challenges for using crop genetic improvement technologies for sustainable agriculture*
- *Strategic Energy Technology Plan (SET-Plan)*
- *Trends in Extreme Weather Events in Europe: Implications for national and European Union Adaptation Strategies*

De KTW wordt in EASAC vertegenwoordigd door confrater Jan Kretzschmar.

Financiële middelen van de KTW

De KTW heeft in 2009 de werking van CAWET overgenomen. Net zoals CAWET nodigt de KTW haar bedrijfsleden uit om jaarlijks een financiële sponsoring van de KTW aan hun respectievelijke bedrijven te vragen. Deze inkomsten worden door de KTW aangewend voor niet door het convenant van de KVAB met de Vlaamse regering gedekte uitgaven zoals lidmaatschapsbijdragen - die ook niet door RASAB (*the Royal Academy for Science and the Arts of Belgium*) betaald worden (zoals bv. CAETS) -, deelname aan congressen, symposia, kosten voor het uitnodigen van gastsprekers die het budget van de klassenwerking zouden overschrijden en dergelijke meer.

Vanaf het boekjaar 2013 werden alle inkomsten van de KVAB-klassen en -instellingen op vraag van de revisoren daarom niet meer als 'gastkredieten' geboekt maar rechtstreeks op de algemene rekening van KVAB. Ook alle uitgaven van KTW, onder andere deze voor de vertegenwoordiging van KTW in internationale organisaties, werden geboekt op klassenwerking.

In 2013 ontving de KTW van haar bedrijfsleden een totaal aan 'sponsorgelden' van €13.750, dat dus in de algemene rekeningen van de KVAB terug te vinden is onder de rubriek 'sponsoring'.

Huldiging jarige leden

Bij beslissing van het Bureau op de vergadering van woensdag 6 februari 2002, worden de laudatio's van de 75-jarigen - die daardoor het erelidmaatschap verwerven - integraal opgenomen in het jaarboek, met een foto. De viering van de andere jubilarissen wordt gewoon vermeld.

Klasse van de Natuurwetenschappen

De volgende leden worden voor hun verjaardag geëerd: de heren Yvan Bruynseraede (75), Karel Kersters (75), Joseph Van Landuyt (75), Luc Vanquickenborne (75), Pierre Vermeersch (75), Marc Van Montagu (80) en Jacques Peters (90).

Alle huldigingen vonden plaats tijdens de oktobervergadering van 2013.

Huldiging voor de heer **Karel Kersters**:

Waarde Consorores en Confraters,

Ik denk dat u allen in deze Klasse beschikt over voldoende wiskundige capaciteiten om het geboortjaar van Karel te bepalen, wetende dat hij dit jaar zijn 75ste verjaardag viert. Wat jullie hieruit echter niet kunnen uit afleiden is dat hij geboren is in 'T STAD.

Karel kwam als Antwerpenaar studeren aan de toenmalige Rijksuniversiteit van Gent en promoveerde tot licentiaat in de Zoölogische wetenschappen. In 1964 behaalde hij het doctoraat onder de leiding van wijlen Prof. De Ley, een internationaal gerenommeerd microbioloog. Karels loopbaan volgde een klassiek profiel. Hij werd gewoon hoogleraar in 1990 en nam toen de leiding van het Laboratorium voor Microbiologie over.

Reeds in 1975 introduceerde confrater Kersters de bio-informatica in dit laboratorium. De bio-informatica van de microbiologie werd in de "Ledeganckstraat", waar ook andere prominente onderzoekslaboratoria waren gevestigd, als "de standaard" gezien. Zijn werk concentreerde zich vooral rond de taxonomie en fylogenie van bacteriën.

Er zijn niet veel wetenschappers aan Belgische universiteiten die een diepgaande kennis hebben van het cellulair metabolisme, ikzelf zal ook niet beweren tot dit selecte gezelschap te behoren, maar Karel was er zeker één van.

De collega's en medewerkers van het Lab voor Microbiologie bestudeerden een grote verscheidenheid aan bacteriën en dit leidde tot een belangrijk onderdeel van de Belgian Coordinated Collections of Microorganisms waar nu meer dan 20.000 geïdentificeerde stammen bewaard worden en voor onderzoek ter beschikking gesteld worden. De reputatie van dit Instituut en zijn Directeur, ondersteund door meer dan 240 A1-artikels en meer dan 10.000 citaties, strekte tot ver over onze landgrenzen. Confrater Kersters werd uitgenodigd als docent aan het Institut Pasteur in Parijs en de Universiteit van Wageningen. In 1996 werd hem de Amerikaanse "Bergey Award" toegekend.

De moleculaire microbiologie is een nieuwe discipline geworden die nu zijn onomstotelijke waarde heeft getoond dankzij de recente introductie van genomische sequeneringstechnieken. De studies van Prof. Kersters, uitgevoerd in de laatste decennia van de vorige eeuw, kunnen gerust gezien worden als essentiële pioniersstappen en belangrijke bijdragen tot deze fascinerende nieuwe wetenschap.

Joël Vandekerckhove

Huldiging voor de heer **Joseph Van Landuyt**:

Als Gentenaar studeerde Confrater Jef Van Landuyt aan de UGent en behaalde zijn licentiaatsdiploma in de natuurkunde in 1960.

Voor zijn doctoraat ging hij naar het Studiecentrum voor Kernenergie van Mol waar Severin Amelinckx (die ook lid is geweest van onze Klasse en zelfs bestuurder in 1993, 20 jaar geleden!) een elektronenmicroscopiegroep had opgericht. Hij doctorerde in 1965 aan de UGent met als onderwerp de oxidatie van titanium.

Na een verblijf in de VS kwam Jef Van Landuyt in 1967 naar het nieuw opgerichte Universitair Centrum in Antwerpen waar hij de dagelijkse leiding nam van het nieuwe elektronenmicroscopiecentrum voor materiaalonderzoek. Hij bleef actief verbonden aan de UA en de EMAT onderzoeksgroep tot zijn emeritaat in 2003.

Confrater Van Landuyt is een bijzonder succesvol onderzoeker en internationaal bekend op het gebied van de elektronenmicroscopie. Hij publiceerde meer dan 450 artikels en meer dan 6000 citaties verwijzen naar zijn werk; bijzonder veel, rekening houdend met het feit dat vroeger veel minder gepubliceerd en geciteerd werd.

Jef had (en heeft) een zeer brede interesse en een breed werkterrein. Zo was hij tijdens zijn carrière departementshoofd, decaan en voorzitter van de onderzoeksraad. Hij was ook lid van verschillende nationale en internationale commissies.

Ook onze Academie heeft veel aan hem te danken. In 2005 en 2006 was hij er voorzitter van. In alle commissies waar hij heeft gezeteld of nog zetelt, wordt hij gewaardeerd voor zijn gematigde en wijze raad.

Jef is nooit het "nerd"-type wetenschapper geweest die zich niet bewust was van de wereld rondom hem. Hij heeft altijd een bijzondere interesse voor mooie dingen gehad, in het bijzonder de muziek en de beeldende kunst. Daarom is hij nu nog altijd lid van "Kunst op de Campus" en is hij betrokken bij verschillende kunstprojecten.

Jef is een pionier geweest in elektronenmicroscopie en heeft generaties studenten en vorsers opgeleid, waarvan sommigen internationale topspecialisten zijn geworden. Twee onder hen zijn opgenomen als lid van onze Klasse!

Staf Van Tendeloo

Huldiging voor de heer **Pierre Vermeersch**:

Waarde consorores en confraters,

Het is voor mij een hele eer en een groot genoegen om een korte laudatio uit te spreken voor Confrater Pierre Vermeersch die dit jaar 75 jaar geworden is.

Ik moet hierbij aanstippen dat in de korte tijd die me gegeven wordt het onmogelijk is Piets goedgevulde carrière als wetenschapper en hoogleraar aan de KU Leuven in groot detail te beschrijven. Daarom beperk ik me tot enkele

aspecten die zijn verwezenlijkingen illustreren.

Confrater Vermeersch werd op 31 maart 1938 te Gent geboren en volgde de Grieks-Latijnse humaniora in het St-Jozefcollege te Turnhout.

Tussen 1958 en 1971 werd hij achtereenvolgens:

Kandidaat in de geografie, KU Leuven juli 1958.

Kandidaat in de biologie, KU Leuven juli 1959.

Baccalaureus in de Thomistische wijsbegeerte, KU Leuven juli 1959.

Theologie aan seminarie te Gent met aansluitend wijding tot priester (bisdom Gent) 1959-1963.

Leraar MO aan college te Ronse en te Oudenaarde 1963.

Licentie in de geografie KU Leuven juli 1965.

Stagiair; aspirant, aangesteld navorser NFWO 1965-1973.

Doctoraat in de wetenschappen, geografie KU Leuven 1971.

Geassocieerd docent, hoogleraar en gewoon hoogleraar Katholieke Universiteit Leuven, 1973-2003.

Oprichter van het Laboratorium voor Prehistorie aan de KU Leuven, dat sinds zijn oprichting nog steeds het zwaartepunt voor prehistorisch onderzoek maar ook voor de opleiding van prehistorici in Vlaanderen is.

Het onderzoek dat confrater Piet Vermeersch gedurende ruim 4 decennia heeft uitgevoerd concentreert zich op twee hoofdthema's, enerzijds de steentijd culturen in België, anderzijds de prehistorische nederzettingen in de Egyptische Nijlvallei.

Het terreinonderzoek van de steentijdculturen in België focust op de reconstructie van het natuurlijk milieu, gebruikmakend van palynologie, geomorfologie en datering op basis van ^{14}C en thermoluminescentie. Ook onderzoek naar postdepositionele processen in huidige bodems volgend op de Laat-Glaciële en Holocene occupaties. Confrater Vermeersch heeft de activiteiten van de vroeg-Holocene en dus de laatste jagers-verzamelaars in België in kaart gebracht alsook de re-occupatie van de Noord-Europese vlakten door de prehistorische mens na de laatste IJstijd!

Confrater Vermeersch kan zonder overdrijven de grondlegger van de steentijdarcheologie in Vlaanderen genoemd worden. Via talrijke prospecties en inventarissen van artefacten, via opgravingen, via de vorming van vele licentiaten en doctoraten, via de contactdagen prehistorie, heeft hij een stevige basis voor de prehistorische archeologie in Vlaanderen gelegd.

Zijn onderzoek en opgravingen van prehistorische nederzettingen in de Egyptische Nijlvallei had bijzondere aandacht voor de reconstructie van het natuurlijke milieu (klimaat en Nijl) gedurende het Laat Pleistoceen. In 1976 startte collega Vermeersch het 'Belgian Middle Egypt Prehistoric Project of Leuven University', waarvoor hij jaarlijks ca. vijf weken terreinwerk in Egypte verrichtte. Dit leidde tot opgravingen en belangrijke vondsten o.a. te Taramsa (met oudste skelet van moderne mens in het oudste graf van Egypte omstreeks 65.000 jaar geleden), opgraving van grot in Wadi Sodmein (Rode Zee); met stratigrafie van Midden-Paleolithicum tot Predynasticum; Nazlet Khater met de ontdekking van de oudste ondergrondse mijnschachten ter wereld en het graf van een moderne mens (38.000 jaar geleden); El Kab met ontdekking van nieuwe Epipaleolithische cultuur, het Elkabiaan (8.000 jaar geleden).

Met zijn onderzoek in Egypte behoort Piet tot een kleine maar internationale kern (Wendorf: USA; Piet: België) die fundamentele terreinbijdragen geleverd hebben tot de prehistorische archeologie (Predynasticum) van Egypte en meer bepaald van de Nijlvallei en het Rode Zeegebergte. Deze archeologische sites (nu reeds verstoord door menselijk ingrijpen) zijn blijvende primaire bronnen voor de discussie van de "Out of Africa"-theorie (de migratie van de Homo Sapiens uit Afrika richting Europa). Vooral het in kaart brengen van de oude mijnbouw in dit gebied van Afrika voor de productie van grondstoffen voor artefacten (=grondstoffenexploitatie) reeds 35.000 tot 120.000 jaren geleden, is een standaard kenmerk voor homo sapiens (met een duidelijke kennis van de ondergrond). Confrater Vermeersch heeft hier zonder meer een zeer belangrijke bijdrage aan dit werelddebat geleverd. Over dit onderzoek publiceerde hij meer dan 320 wetenschappelijke bijdragen in tijdschriften, 8 boeken als auteur en 6 boeken als uitgever.

Piet is na zijn emeritaat nog zeer actief gebleven, getuige daarvan meerdere boeken maar ook nog vele internationale publicaties die hij gedurende het laatste decennium schreef.

Confrater Vermeersch is naast onderzoeker ook een uitstekende prof geweest. Alhoewel ik nooit college van hem kreeg, kan ik, op basis van een rondvraag bij mijn jongere collega's stellen dat collega Vermeersch niet alleen een duidelijk hoorbare prof is (Piet heeft een luide stem) maar ook een zeer gedreven en boeiende lesgever is.

Zelf had ik het geluk als kandidatuurstudent twee boeiende en wetenschappelijk interessante opgravingscampagnes in de zomermaanden van 1973 en 1974 onder leiding van collega Vermeersch in Thieusies (Casteau) te kunnen meemaken. Deze opgravingscampagnes hebben een blijvende invloed gehad op mijn vorming als geograaf, want tijdens deze campagnes leerde ik hoe menselijke (prehistorische) artefacten van andere stenen te onderscheiden, maar ook hoe je uit horizontale bodemcoupes veel kan leren over de occupatiegeschiedenis van een gebied, hetgeen van cruciaal belang is als je mens/milieu-interacties in een ver verleden beter wil begrijpen. Van Piet leerde ik dat prehistorische mensen niet zo maar om het even waar hun nederzettingen vestigden, maar duidelijk oog hadden voor en inzicht in de geomorfologie van een bepaalde regio.

Later heb ik collega Vermeersch leren kennen als een zeer kritische, rechtlijnige, loyale en boeiende collega met wie je sterk van mening kon verschillen en zeer interessante discussies kon hebben! Tussen 1992 en 2003 trokken we voor de buitenlandse excursie fysische geografie om de twee jaren met een 40-tal studenten naar Zuid-Oost Spanje. Aan deze excursies met confrater Vermeersch hou ik zeer goede herinneringen over!

Jean Poesen

Klasse van de Menswetenschappen

De volgende leden worden voor hun verjaardag geëerd: de heren Karel Dobbelaere (80), Mark Eyskens (80) en Herman Van der Wee (85).

Klasse van de Kunsten

De volgende leden worden voor hun verjaardag geëerd: de heren Roland Coryn (75), Robert Vandereycken (80), Geert Bekaert (85), Raoul Servais (85) en Roger Marijnissen (90).

De huldiging voor de heer Coryn vond plaats tijdens de novembervergadering van 2013.

Huldiging voor de heer **Roland Coryn**:

Waarde confrater Coryn, beste Roland,

Je studeerde aan het Koninklijk Conservatorium te Gent en behaalde een eerste prijs notenleer. Daarna volgden piano, altviool, kamermuziek, harmonie, contrapunt, fuga, compositie en een hoger diploma altviool en kamermuziek.

Je componeert vooral kamermuziek, maar ook muziek voor groot orkest en voor koor. Tot jouw bekendste werken behoren Per Piano Solo, 13 miniatures voor fluit en strijkkwartet, het oratorium Opus: Mens, Pain, A Letter to the World en Winds of Dawn – Missa da Pacem. Uit jouw werk blijkt een grote voorkeur voor de absolute muziek. Deze voorkeur uit zich in het overheersen van instrumentale muziek boven vocale. Ook de titels van je werken zijn meestal abstract. Sinds 1970 heb je meer dan zestig werken geschreven. Roland, je was jarenlang directeur van de Academie van Harelbeke en van 1974 tot 1996 docent compositie aan het Koninklijk Conservatorium van Gent.

Als componist behaalde je diverse prijzen, waaronder de Tenutoprijs in 1973 voor Quattro Movimento, de Jef Van Hoofprijs in 1974 voor Triptiek, de Koopalprijs in 1986 voor je kamermuziekoeuvre en de Visser-Neerlandiaprijs in 1999 voor de totaliteit van je oeuvre. In 1993 werd je verkozen tot lid van de KVAB en werd je een trouwe confrater van wie de aanwezigheid vanzelfsprekend is. Op 1 september 1997 nam je vervroegd pensioen om je volledig te kunnen wijden aan compositorisch werk.

Beste Roland, van harte gefeliciteerd met jouw 75ste verjaardag en – ik heb het uitgerekend – met de 56 jaren dat je harmonie schept en geluid tot klankveldmomenten omtovert.

Michel Buylen

Klasse van de Technische Wetenschappen

De volgende leden worden voor hun verjaardag geëerd: de heren Etienne Aernoudt (75), Jean Beeckman (75), Michel Naze (75), Jan Jongbloet (80) en Valentin Van den Balck (80).

Alle huldigingen vonden plaats tijdens de novembervergadering van 2013.

Huldiging voor de heer **Etienne Aernoudt**:

Beste Etienne, het is me een groot genoegen om voor jou een korte laudatio uit te spreken bij jouw 75ste verjaardag.

Professor emeritus Etienne Aernoudt is geboren in het hart van West-Vlaanderen namelijk Roeselare in 1938 en hij behaalde in 1962 het diploma van burgerlijk metaalkundig ingenieur aan de KU Leuven. Nadien begon hij zijn professionele carrière bij Bekaert in Zwevegem op het onderwerp van vervormbaarheid van metalen. Vanuit Bekaert werd hij snel uitgestuurd naar de Reinische Westfälische Technische Hochschule RWTH in Aken om een doctoraat te maken in 1966.

In 1967 werd hij deeltijds professor en in 1974 voltijds professor aan de KU Leuven waar hij cursussen doceerde ivm materiaalkunde, mechanische metallurgie, en de geschiedenis van technologie. Zijn onderzoek concentreerde zich vooral op de vervorming van metalen, de herkristallisatie en de textuur van metalen, vormgeheugen, plastische vervorming, en composietmaterialen en biomedische materialen. Hij publiceerde meer dan 220 artikels en begeleidde 20 doctoraten. Hij initieerde heel wat samenwerkingen met bedrijven zoals Sidmar, nu Arcelor Mittal, en met universiteiten zoals UGent, UCL en VUB. Hij was twee maal houder van de binnenlandse leerstoel Francqui. Hij was ook voorzitter van het departement MTM, 6 jaar decaan van de Faculteit Ingenieurswetenschappen en lid van de Academische Raad, allemaal bij de KU Leuven. In 2003 ging hij op emeritaat.

Hij heeft diverse prijzen gewonnen voor zijn wetenschappelijke bijdragen en hij kreeg onder andere een eredoctoraat van de technische universiteit van Czestochowa in Polen in 2001.

Tijdens gans zijn carrière heeft hij een passie uitgestraald voor de materiaalkunde en de metallurgie, en ook de geschiedenis ervan en de rol in het maatschappelijk leven. Nog recent heeft hij diverse lezingen gegeven over de rol van materialen in de maatschappij. De titel van één van zijn artikels met confrater Paul Van Houtte en Marc Seefeldt in Karakter is typerend: "Metalen zijn als mensen – zij zijn interessant dankzij hun defecten".

Bij deze gelegenheid zou ik je graag bedanken voor al jouw bijdragen uit het verleden en ook nu nog als animator voor de werkgroep "zeldzame materialen" van onze klasse.

Uitgesproken door Ludo Gelders, tekst Joos Vandewalle

Huldiging voor de heer **Jean Beeckman**:

Het is voor mij een groot genoegen de laudatio te mogen uitspreken van onze confrater Jean Beeckman, thans erelid van onze Klasse Technische Wetenschappen van de KVAB. Dit doe ik met des te meer genoegen daar we van 1958 tot 1963 samen studeerden aan de Universiteit Gent in de Faculteit die toen Faculteit Toegepaste Wetenschappen heette, waar ik Jean gekend heb als een van de meest joviale medestudenten.

Jean werd geboren te Dendermonde op 25 april 1938, volbracht zijn humaniorastudie aan het Jezuïetencollege te Aalst en werd gediplomeerd als Burgerlijk bouwkundig ingenieur aan de Universiteit Gent in 1963.

Jean heeft een schitterende industriële carrière uitgebouwd met een uitgesproken internationaal karakter. Zijn carrière is volledig verbonden met de firma ETERNIT, thans de ETEX Groep, de gekende producent van dakbedekking, gevelbekleding en andere bouwmaterialen, en bij de doornee burger vooral bekend voor de eternitplaten en eternitdaken, maar ook door de asbestproblematiek. Zijn activiteit bij Eternit bracht hem vele jaren in het buitenland. Zo was hij de eerste tien jaar actief in verschillende vestigingen van Eternit in Afrika, (1964-1975), en was vervolgens van 1976 tot 1983 acht jaar actief als Managing Director van Eternit, Argentinië. Daarna was hij actief in Eternit België, van 1983 tot 1991 als Managing Director van Eternit, Kappelle-op-den-Bos, en vervolgens als Managing Director van de Europese vestigingen en lid van het Executive Committee van de ETEX Group van 1991 tot 2003, het jaar waarin hij op rust ging. Dit op rust gaan was ook zeer relatief, want van 2003 tot 2009 was hij nog lid van de Raad van Bestuur van ETEX en lid van het strategisch comité. Van 2003 tot 2008 was Jean bovendien vice-voorzitter van BESIX, van 2004 tot 2008 voorzitter van Aliplast en tevens bekleedde hij nog andere bestuursmandaten in diverse ondernemingen, o.m. bij de verzekeringsgroep COFACE.

Naast deze industriële en bedrijfsactiviteiten was Jean eveneens actief in verenigingen verbonden met zijn industriële carrière, o.m. bij de Belgisch-Argentijnse Kamer van Koophandel, waarvan hij erevoorzitter is. Hij was lid van de raad van Bestuur van het VBO van 1991 tot 2003. Belangrijk is ook dat hij van 1994 tot 1997 voorzitter was van AIG, de vereniging van de afgestudeerden burgerlijk ingenieur van de Universiteit Gent.

Jean is eredeken van de arbeid en Grootofficier in de Leopoldsorde, werd lid van CAWET in 2001 en thans erelid van onze Klasse Technische Wetenschappen van de KVAB.

Naast zijn drukke professionele activiteiten heeft Jean ook een aantal hobby's – men kan zich afvragen wanneer hij daartoe tijd vond – wandelen, golf, zeilen, reizen, en recent is hij ook beginnen schilderen, waarbij het zijn bedoeling lijkt te zijn de Franse impressionisten te overvleugelen.

Jean is vader van 4 dochters en grootvader van 12 kleinkinderen, waarvan er 5 in de Verenigde Staten wonen.

Namens de KTW wil ik confrater Jean Beeckman van harte feliciteren bij zijn 75ste verjaardag, en hem danken voor zijn medewerking in onze Klasse.

Jacques Willems

Huldiging voor de heer **Michel Naze**:

Confrater Michel Naze werd geboren in Mechelen op 26 september 1938 en hij heeft zodoende de leeftijd van 75 jaar bereikt. Michel is gehuwd met Ludgarde Van de Walle en is vader van Cristine, master scheikunde, en Patrick, die als burgerlijk ingenieur volledig in de voetsporen van zijn vader is getreden.

Want inderdaad, confrater Michel studeerde zelf in 1962 aan de KU Leuven af als burgerlijk ingenieur met specialiteit werktuigkunde. In 1969 kwam daar nog een heel interessant en smakelijk specialisme bij, want toen behaalde hij aan de Franstalige UCL het diploma van "*ingénieur brasseur*", ingenieur brouwerij in goed Nederlands. Dat had alles te maken met zijn functie als diensthoofd onderhoud en veiligheid bij de alom bekende brouwerijen Artois in Leuven, waar hij van 1968 tot 1981 leiding gaf aan zo'n 150 medewerkers. Hij had voordien, na zijn militaire dienstplicht, reeds een vierjarige passage doorgemaakt bij luchtbehandelaar Fläkt in Brussel en Gent, waar hij filiaalhoofd was.

In 1981 stapte Michel over naar Capsugel in Bornem, waar gelatinecapsules voor de farmaceutische industrie worden vervaardigd. Deze vestiging stelde in die tijd zo'n 300 mensen tewerk. Hij maakte er een blitzcarrière, werd reeds na twee jaar tot *plant manager* benoemd en werd gevraagd om zich bij de internationale staff van Capsugel in het Zwitserse Basel te voegen. Wegens de verplaatsingsproblemen die dit met zich meebracht stapte hij voor korte tijd over naar Lamitref in Hemiksem, waar hij productiedirecteur werd van de aluminiumgieterij, de continue walserij en de productie van hoogspanningskabels. Maar Capsugel kon Michel niet missen en na 1 jaar keerde hij terug naar Bornem waar hij achtereenvolgens *operations manager* en *general manager* werd. Hij werd ook lid van de stuurgroep die de rationalisering en herstructurering van de Capsugelgroep leidde, met als belangrijke mijlpalen de sluiting van het verkoopskantoor in Basel en van productiecentra in Italië en het Verenigd Koninkrijk, activiteiten die naar België en Frankrijk getransfereerd werden. Aan het einde van zijn loopbaan bij Capsugel werd Michel *general manager growth projects*, waarbij hij tot 1999 de marketing ondersteunde voor de ontwikkeling van nieuwe afzetmarkten.

Confrater Michel heeft echter niet alleen maar een briljante loopbaan in het bedrijfsleven op zijn palmares staan, hij zette zich ook op het hoogste niveau in voor de ingenieurswereld: van 1994 tot 1996 was hij voorzitter van de VILv, de alumnivereniging van de burgerlijk ingenieurs van de KU Leuven, om aansluitend vanaf 1995 tot 1997 algemeen voorzitter te worden van de KVIV, zodat ik confrater Michel tot mijn achtbare voorgangers in die functie mag rekenen, reden ook waarom ik vandaag de eer heb hier deze laudatio te mogen uitspreken.

Michel was bij KVIV de opvolger van Gert Thues, en na Michel werd het roer overgenomen door confrater Willy Verstraete. In die periode is de vzw Technologisch Instituut ontstaan, uit Technologie en Innovatie vzw, dat eveneens door een KTW confrater werd voorgezeten, Paul De Bruycker. Onder het voorzitterschap van Michel kende de KVIV een piek in haar ledenaantal dat tot boven de 12.000 uitsteeg (vandaag zijn dat er maar 7.500 meer). Confrater Michel is tot op heden lid van de raad van bestuur van Het Ingenieurshuis vzw, d.i. de patrimoniumvennootschap waarin het kantoorgebouw aan de Antwerpse Desguinlei is ingebracht en aan de bouw waarvan onze KVAB-voorzitter Ludo Gelders een zeer belangrijke bijdrage heeft geleverd.

En last but not least mag ik er ook aan herinneren dat Michel sinds 1995 lid is geweest van CAWET, en sinds 2009 tot vandaag erelid is van CAWET en de KTW. In die hoedanigheid zat hij in 2001 een werkgroep voor die een rapport uitbracht met als titel "Reïntegratie in de Maatschappij van Kennis en Ervaring van Technisch Hooggeschoolden". Confrater Luc Bonte en ikzelf hebben het grote voorrecht om Michel vandaag als lid te hebben mogen verwelkomen in onze nieuwe werkgroep rond maatschappelijk verantwoord ondernemen en investeren.

Beste confraters en consorores, ik denk dat ik duidelijk gemaakt heb hoe confrater Michel Naze op schitterende wijze invulling heeft gegeven aan zijn diploma van burgerlijk ingenieur, zowel professioneel als in het verenigingsleven. We feliciteren hem van harte met zijn 75ste verjaardag en wensen hem nog heel veel boeiende en actieve jaren toe.

Paul Verstraeten

Academische Fondsen en Prijzen

Laureaten van de Academie 2013

De Koninklijke Vlaamse Academie van België voor Wetenschappen en Kunsten kent jaarlijks vier prijzen toe in de respectievelijke disciplines van de vier Klassen, ter bekroning van de carrière van een jong onderzoeker of kunstenaar (tot maximaal 40 jaar). De laureaten van de Academie zijn de belangrijkste wetenschappelijke en/of culturele prijzen die de Academie uitreikt ter bevordering van wetenschap en cultuur en zij worden gehonoreerd met een bedrag van € 10.000.

Vorige Laureaten:

	<u>Natuurwet.</u>	<u>Menswet.</u>	<u>Kunsten</u>	<u>Techn. Wet.</u>
2001	Annemie Bogaerts	Roland Breeur	-	-
2002	Ivo Vankelecom	Marc Brysbaert	Wim Henderickx	-
2003	Luc De Meester	Jan Papy	-	-
2004	Femke Olyslager	Jan De Houwer	Berlinde De Bruyckere	-
2005	Michaël Deleuze	Dirk Van Hulle	Peter Swinnen	-
2006	Bart Van der Bruggen	Joep Konings	Barbara Baert	-
2007	Frank De Proft	Marc Depauw	Petra Vermote	-
2008	Jo Dewulf	Filip Lievens	Katelijne Schiltz	-
2009	Ronny Keppens	Wim Vandenbussche	Nick Andrews	-
2010	Steven De Feyter	Wim Verbeke	Koenraad Brosens	Lieven Eeckhout
2011	Veronique Van Speybroeck	Peter Van Nuffelen	Annelies Van Parys	Michaël De Volder
2012	Johan Verbeeck	Hans Op de Beeck	Koenraad Jonckheere	Dries Van Thourhout

Werden uitgeroepen tot Laureaat van de Academie 2013:

- De heer Peter Bienstman in de Klasse van de Natuurwetenschappen
- De heer Steven Vanderputten in de Klasse van de Menswetenschappen
- De heer Karel Vanhaesebrouck in de Klasse van de Kunsten
- De heer Nico Boon in de Klasse van de Technische Wetenschappen

Peter BIENSTMAN

Peter Bienstman (°1974) studeerde in 1997 af als Burgerlijk Elektrotechnisch Ingenieur aan UGent. Daarna begon hij met steun van het FWO en onder begeleiding van prof. Baets aan een doctoraat dat hij in 2001 behaalde. Na een postdoc aan MIT in Boston, MA, USA keerde hij in 2002 terug naar de onderzoeksgroep fotonica van UGent om er in 2004 docent te worden en in 2006 hoofddocent met hoofdzakelijk onderzoeksovername (BOF-ZAP).

Peter Bienstman is actief in verschillende domeinen van de nanofotonica en zijn onderzoek is zeer multidisciplinair, gaande van nieuwe simulatietechnieken tot het gebruik van nanofotonische chips als biosensoren en het inzetten van deze chips als hardware implementatie van neurale netwerken. Deze laatste onderzoeklijn wordt ondersteund door de European Research Council (ERC) met een Starting Grant. Hij is auteur of co-auteur van meer dan 110 papers in internationale tijdschriften en leidt een team van een tiental doctorandi en postdocs.

Steven VANDERPUTTEN

Het onderzoek van Steven Vanderputten richt zich op de studie van de cultuur en sociale inbedding van religieuze groepen, inzonderheid kloosterlingen, in de Westerse samenleving van de volle middeleeuwen (ca. 900-1200). Door traditionele historische methoden te combineren met vernieuwende, interdisciplinaire vraagstellingen wist hij aan te tonen dat de klassieke narratieve met betrekking tot deze periode aan herziening toe zijn. Zo vond hij internationaal weerklank met zijn onderzoek naar collectieve identiteitsvorming, institutionele ontwikkelingen in het kader van hervormingen, leiderschap, rituelen en

symbolisch gedrag, conflictbeheersing, de relatie tussen schriftcultuur en oraliteit, herinneringscultuur en religieuze dissidentie. Zijn wetenschappelijk werk heeft geleid tot talrijke artikels, edited volumes en monografieën (waaronder *Monastic Reform as Process: Realities and Representations in Medieval Flanders, 900–1100*, Cornell University Press, Ithaca-London, 2013). In 2005 werd hij benoemd tot onderzoeksprofessor (in de graad van docent) in de geschiedenis van de vroege en volle middeleeuwen aan de UGent. In 2010 en 2012 werd hij bevorderd, respectievelijk tot hoofddocent en hoogleraar. Behalve verschillende fellowships (Cambridge, IAS Princeton, FOVOG Eichstätt, NIAS Wassenaar, VLAC Brussel en IAS Bloomington) en gefinancierde onderzoeksprojecten genoot hij ook erkenning in de vorm van de Wilhelm Friedrich Bessel-Forschungpreis van de Humboldt-Stiftung (2012).

Karel VANHAESEBROUCK

Karel Vanhaesebrouck (°1978) is docent theater- en cultuurgeschiedenis aan het departement RITS van de Erasmushogeschool Brussel, waar hij als opleidingshoofd de artistieke en pedagogische eindverantwoordelijkheid draagt over de theateropleidingen en hij is daarnaast deeltijds professor aan de VUB, waar hij mee in staat voor de begeleiding van artistieke doctoraten. Sinds oktober 2012 speelt een groot deel van zijn professionele tijd zich echter af aan Franstalige zijde waar hij aan de Université Libre de Bruxelles de leerstoel theaterstudies bekleedt.

Vanhaesebrouck doctoreerde aan de Université de Paris X - Nanterre onder promotorschap van Christian Biet en Jan Baetens met een proefschrift over de opvoeringsgeschiedenis van Racines *Britannicus*. Sindsdien koppelt hij zijn uitgesproken interesse voor hedendaagse artistieke praktijken aan een consequente onderzoeksbelangstelling voor vroegmoderne vormen van theatraliteit. Na zijn doctoraatsverdediging trok Vanhaesebrouck naar de Universiteit Maastricht, waar hij als universitair docent cultuurwetenschappen gedurende vier academiejaren werkzaam was. Parallel aan dit parcours bleef hij steeds les geven in het hoger kunstonderwijs en speelde hij een dragende rol in de uitbouw van de theaterafdeling van het RITS. Vanhaesebroucks activiteiten als onderzoeker, docent, essayist of artistiek medewerker spelen zich in een schemerzone of op een grens af – de grens tussen theorie en praktijk, tussen geschiedenis en actualiteit, tussen individueel en collectief onderzoek, tussen Vlaams en franstalig. Precies dat grensverkeer vormt de kern van zijn onderzoek dat niet alleen neerslag vond in, bijvoorbeeld, de wetenschappelijke monografie *Le Mythe de l'authenticité. Lectures, dramaturgies, représentation de Britannicus de Jean Racine* (2009), maar ook leidde tot de co-redactie van de hevig bediscussieerde bundel *Art and activism in the age of globalization* (2011). Resultaten van zijn onderzoek verschenen in tijdschriften als *Visual Studies*, *Contemporary Theatre Review*, *Textyles*, *Critique*, *Etudes théâtrales*, *Image & Narrative*, *Poetics Today*, *Théâtre/Public* en vele andere.

Daarnaast investeert Vanhaesebrouck consequent tijd en energie in het publieke debat omtrent kunst en cultuur. Precies om die reden nam hij in 2003 ook het initiatief om, samen met Tom Rummens, het kunstkritische tijdschrift *rekto:verso* op te richten, waarvan hij tot in 2012 redacteur was. Binnenkort verschijnt bij de literaire uitgeverij Het Balanseer *Kleine Vlaamse Mythologieën*, een verzameling van dertig vignettes over Vlaanderen, die hij samen met Jan Baetens schreef en die, in de lijn van Roland Barthes' bekende *Mythologies* en Freuds *Psychopathologie van het dagelijkse leven*, proberen door te dringen tot het "zijn" van de Vlaming. Tot slot is hij ook sporadisch actief als tekstauteur en dramaturg voor theatergezelschappen. Zo dook hij de hele zomer van 2013 correctionele rechtbanken in om uiteindelijk het tekstmateriaal te schrijven voor *Tribuna(a)l* (Theater Antigone & Théâtre National, regie: Jos Verbist & Raven Ruell).

Nico BOON

Al op prille leeftijd was Nico Boon (°1975) gebeten door de wetenschapsmicrobe. Als 17-jarige won hij reeds de Vlaamse Biologie Olympiade en werd hij laureaat van de "Prijs voor Biologie Jacques Kets", georganiseerd en uitgereikt door de Koninklijke Maatschappij voor Dierkunde in Antwerpen. Na een opleiding tot bio-ingenieur (1993-1998) was hij actief als onderzoeker in het Laboratorium voor Microbiële Ecologie en Technologie (LabMET) aan de UGent. Voor zijn doctoraatsthesis (1998-2002) zocht hij naar oplossingen voor waterzuiveringsinstallaties die recalcitrante componenten in hun afvalwater dienden te verwerken. Een kort verblijf aan o.a. het EAWAG (Zwitserland) en aan het Center for Biofilm Engineering (Montana, USA) liet hem toe een meer fundamenteel inzicht te verwerven in de microbieel-ecologische processen. In 2006 werd hij benoemd tot docent van de faculteit Bio-ingenieurswetenschappen aan de UGent. Sinds 2011 is hij hoofddocent en vakgroepvoorzitter.

Met zijn onderzoeksteam introduceert Nico Boon de microbiële ecologie in de ingenieurswereld: door het adequaat managen van microbiële gemeenschappen kunnen biotechnologische toepassingen gestuurd worden met als finaal doel een langdurige en stabiele performantie. Zijn wetenschappelijk werk heeft tot dusver geleid tot een 250-tal publicaties en hij heeft zijn onderzoekswerk voorgesteld op talrijke internationale conferenties. Een aantal publicaties werden zelfs gepubliceerd in tijdschriften met een sterke impact, zoals *Nature* en *Nature Communications*. Naast zijn onderzoekswerk doceert Nico Boon ook verschillende opleidingsonderdelen van de bachelor- en masterprogramma's van de Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen aan de UGent.

Gouden Penning 2013

De Koninklijke Vlaamse Academie van België voor Wetenschappen en Kunsten overhandigt jaarlijks een Gouden Penning aan een persoonlijkheid die voor het brede publiek een belangrijke bijdrage heeft geleverd tot de aanmoediging en de verspreiding van de wetenschap en van de kunst.

Vorige laureaten:

Laureaat 1998: dr. J. Briers sr.

Laureaat 1999: dr. P. Janssen

Laureaat 2000: Ph. Herreweghe

Laureaat 2001: K. Van Miert

Laureaat 2002: dr. P. Piot

Laureaat 2003: barones A. Manteau

Laureaat 2004: R. Raveel

Laureaat 2005: dr. I. Daubechies

Laureaat 2006: J. Wirtz

Laureaat 2007: R. Jacobs

Laureaat 2008: R. Cailiau

Laureaat 2009: D. Van Noten

Laureaat 2010: burggraaf F. De Winne

Laureaat 2011: H. Van Rompuy

Laureaat 2013: J. Rogge

Jacques ROGGE

Nil Volentibus Arduum (Niets is moeilijk voor hen die willen). Zo luidt de wapenspreuk van de pas afgetreden IOC-voorzitter Jacques Rogge, die op 11 maart 1993 tot Ridder in de Belgische adelstand werd verheven en wie tien jaar later, op 11 maart 2003, wegens verdienste, de adellijke titel van Graaf werd verleend. Eerst als orthopedisch chirurg en docent sportgeneeskunde aan de Universiteit Gent en de Vrije Universiteit Brussel, dan als sportbeoefenaar en later en niet in het minst als hoogste autoriteit van het Internationaal Olympisch Comité heeft hij de wapenspreuk in daden omgezet.

Omwille van zijn schitterende carrière als één van de meest invloedrijke 'ambassadeurs' op het wereldtoneel wordt Jacques Rogge vandaag gelauwerd met de Gouden Penning. Deze onderscheiding wordt door de Koninklijke Vlaamse Academie van België jaarlijks uitgereikt aan een persoonlijkheid die met zijn uitzonderlijke loopbaan Vlaanderen internationaal op de kaart heeft gezet.

De laureaat, Gentenaar van geboorte, studeerde geneeskunde aan de Universiteit Gent. Zijn doctoraatsdiploma vulde hij aan met een licentie in de sportgeneeskunde. De actieve belangstelling voor de sport was nooit ver weg. Als zeiler in de Finnklasse nam hij deel aan de Olympische Spelen in Mexico (1986), München (1972) en Montréal (1976). Hij werd zelfs wereldkampioen in het zeilen en behaalde tweemaal een tweede plaats in dezelfde discipline. Ook werd hij tien keer geselecteerd voor het Belgische rugbyteam.

Later, na zijn actieve sportcarrière, toonde hij zich begaan met de olympische gedachte en werd hij tussen 1990 en 1992 voorzitter van het Belgisch Olympisch en Interfederaal Comité (BOIC). In dezelfde periode (1991) werd hij lid van het Internationaal Olympisch Comité (IOC), waar hij zich verdienstelijk maakte binnen de Medische Commissie. Hij werd in 1994 vicevoorzitter van het IOC. In 2001 werd hij de 8ste voorzitter van hetzelfde IOC, in opvolging van de Spanjaard Juan Antonio Samaranch. Onder zijn voorzitterschap vonden 3 Olympische Zomerspelen en 3 Olympische Winterspelen plaats. Drie maanden geleden, op 10 september 2013, heeft Jacques Rogge in de Argentijnse hoofdstad Buenos Aires zijn mandaat doorgegeven aan zijn vicevoorzitter, de Duitser Thomas Bach.

Tot de belangrijkste verwezenlijkingen onder zijn IOC-voorzitterschap zijn te vermelden: de oprichting van de Youth Olympic Games, zijn weerstand tegen de druk om op de Olympische Spelen in Rio de Janeiro (2016) nieuwe sportdisciplines toe te laten en niet in het minst zijn strijd tegen doping in de sport, wedstrijdvervalsing en illegale gokpraktijken. De harde aanpak van het dopinggebruik in de sport leverde hem de bijnaam 'Mister Clean' op.

Als erevoorzitter van het IOC heeft hij nu ineens een zee van tijd voor zijn gezin en zijn kleinkinderen, al blijft hij de Olympische competitie nauwgezet volgen en blijft hij lobbyen voor meer sportopvoeding.

Behalve zijn adellijke titels ontving Jacques Rogge diverse eredoctoraten, onder meer die van de Universiteit Gent, de Katholieke Universiteit Leuven, de Universiteit van Bakou, de Semmelweis Universiteit Budapest en de École Polytechnique Lausanne. Op 26 november 2012 werd hij benoemd tot Commandeur in de Orde van Oranje-Nassau wegens zijn verdienstelijk werk in de sport en op 25 september 2013 overhandigde koning Filip hem het Grootkruis in de Kroonorde.

Laureaten Fondsprijzen 2013

Henri Schoutedenprijs

De Henri Schoutedenprijs is een tweejaarlijkse prijs waarmee een belangrijk oorspronkelijk werk over faunistiek (bij voorkeur van Afrika), systematiek, ecologie, ethologie of anatomie van de dieren wordt bekroond.

Vorige Laureaten:

1965: A. Fain	1995: H. Segers
1967: D. Thys van den Audenaerde	1997: P. Verdyck
1969: M. Morlion	1999: H. De Wolf
1975: W. De Smet	2001: K. Jordaens
1979: M. Louette	2003: Y. Samyn
1983: W. Van Neer	2005: H. Eggermont
1985: J. Van Stalle	2007: S. Devaere
1987: A. Huysseune	2009: T. Geerinckx
1989: P. De Ley	2011: A. Laudisoit en L. Durnez
1993: H. Leirs	

Laureaat 2013: Maarten VANHOVE

'Species flocks and parasite evolution. Towards a co-phylogenetic analysis of monogenean flatworms of cichlids and gobies'

Maarten Vanhove (*1985) studeerde Biologie (grootste onderscheiding, 2006) en Sociale en Culturele Antropologie (grote onderscheiding, 2007) aan de KU Leuven. Hij behaalde in 2012 een doctoraat in de Wetenschappen aan dezelfde universiteit, in associatie met het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika.

Eerder onderzoek binnen de Leuvense biologie, over de morfologie en de ontluiking van rusteieren bij watervlooien, leverde in 2002 de Jacques Ketsprijs voor Biologie (Koninklijke Maatschappij voor Dierkunde van Antwerpen), een deelname aan het London International Youth Science Forum, en een derde prijs op de European Union Contest for Young Scientists op. Zijn licentiaatsverhandeling in de Biologie handelde over de ecologie van restpoelen en hun macro-invertebraten in Zimbabwaanse riviersystemen en kaderde binnen een VLIR-IUS-project. Als FWO-aspirant onderzocht hij de diversiteit en de evolutiepatronen binnen "species flocks" van vissen (vooral cichliden en grondels) en hun parasieten. Daarbij werd gefocust op Monogenea, een groep veelal minuscule en relatief weinig bestudeerde parasitaire platwormen, en een ideaal model voor onderzoek naar co-evolutie en het ontstaan van soorten. Hiervoor werd intensief samengewerkt met buitenlandse partners, waaronder het Institut de Recherche pour le Développement (Frankrijk), de Karl-Franzens-Universität Graz

(Oostenrijk), het Hellenic Centre for Marine Research (Griekenland) en het Centre de Recherche en Hydrobiologie-Uvira (D.R.Congo). Na het doctoraat volgden korte onderzoeksverblijven aan het Hellenic Centre for Marine Research, het Natural History Museum (Verenigd Koninkrijk), de KU Leuven en de Masaryk University (Tsjechië) waar hij momenteel post-doctoraal onderzoeker is. Belangrijke elementen in zijn onderzoek zijn moleculaire evolutie en stamboomreconstructie, morfologie, taxonomie, biogeografie, en natuurconservatie, met uitbreidingen naar andere organismen, waaronder diverse invertebratengroepen. Onderwijs en natuureducatie spelen ook een centrale rol. Zo was hij assistent en begeleider van studenten en stages op BSc-, MSc- en PhD-niveau in binnen- en buitenland, met inbegrip van capaciteitsopbouw in Afrikaanse onderzoeksinstituten. Ook is hij co-organisator van wetenschappelijk-culturele Afrika-expedities voor studenten en wetenschappers, in opdracht van de Vereniging van Afgestudeerden in Plantkunde en Dierkunde van de Universiteit te Leuven en Science@Leuven.

Charles De Clercqprijs

In de Klasse van de Menswetenschappen wordt jaarlijks de Mgr. De Clercqprijs, waaraan een bedrag van € 1250 verbonden is, uitgereikt voor een belangrijke oorspronkelijke studie op het gebied van de religieuze geschiedenis van Vlaanderen.

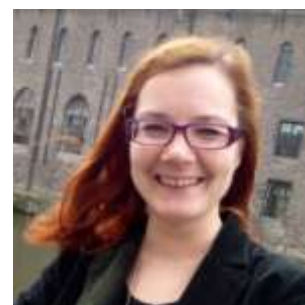
Vorige Laureaten:

1987: M. Cloet	2001: T. Quaghebeur
1988: M. Marinus	2002: J. Leploigne
1990: L. Kenis	2003: R. De Groof
1991: H. Storme	2004: V. Soen
1992: J. Ockeleij	2005: W. Francois
1993: M. De Vroede	2006: R. Heyninckx
1994: M. Lamberigts	2007: G. Gielis
1996: D. Leyder	2008: P. Mannaerts
1997: G. Marnef	2009: K. Schelkens
1998: H. Eynikel	2010: W. De Pril
1999: M. Vandenberghe	2012: T. Snijders
2000: R. Timmermans	

Laureaat 2013: Ulrike WUTKE

'Dit es dinde van goede ende quaede': Eschatologie bei den Brabanter Autoren Jan van Boendale, Lodewijk van Velthem und Jan van Leeuwen (14. Jahrhundert)', proefschrift Universiteit Gent 2012.

Ulrike Wuttke (°1976) studeerde Nederlandse en Engelse taal- en letterkunde aan de Freie Universität Berlin (1997-2003) en aan de Universiteit van Amsterdam (1999-2000). Daarna werkte zij als wetenschappelijke medewerker aan twee editieprojecten aan de Universität Leipzig en

behaalde zij een postgraduale master in Editiewetenschap aan de Freie Universität Berlin (2006-2008). Van 2008 tot 2012 werkte zij aan de Universiteit Gent aan haar proefschrift 'Dit es dinde van goede ende quaede': Eschatologie bei den Brabanter Autoren Jan van Boendale, Lodewijk van Velthem und Jan van Leeuwen (14. Jahrhundert)' dat zij in oktober 2012 met succes verdedigde.

Voor dit proefschrift onderzocht Ulrike Wuttke de verbeelding van de eindtijd, hemel, hel en vagevuur in het oeuvre van de drie veertiende-eeuwse Middelnederlandse auteurs Jan van Boendale, Lodewijk van Velthem en Jan van Leeuwen. Zij analyseerde hun eschatologische voorstellingen tegen de achtergrond van de *Latinitas* en andere significante volkstalige teksten en traceerde de invloed van contemporaine crisissen en intellectuele ontwikkelingen op hun eschatologische mentaliteiten.

Dit onderzoek heeft zowel academische belangstelling getrokken, zoals uitnodigingen voor internationale lezingen en publicaties in *Daphnis* en *Madoc* bewijzen, als ook bredere publieke belangstelling gegenereerd, zoals een interview voor een artikel in de wetenschapsbijlage in het NRC Handelsblad en een lezing in de Amsterdamse Oude Kerk in het kader van de evenementenreeks 'Lost & Found' laten zien. Ulrike Wuttkes huidige onderzoek draait o.a. rondom eschatologische profetieën en een digitaal editieproject omtrent de Duitse overlevering van Lodewijk van Velthem. Verschillende publicaties zijn in voorbereiding.

Erik Duvergerprijs

De prijs Erik Duverger bekroont om de twee jaar een belangrijk oorspronkelijk kunsthistorisch of historisch werk dat handelt over de Nederlanden tot het jaar 1900 dat in grote mate steunt op archivalische bronnen.

Vorige Laureaten:

2005: M. Vanwelden

2011: V. Soen

2009: P. Martens

Laureaat 2013: Beatrijs WOLTERS VAN DER WEY

'Groepsvertoon. Publieke groepsportretten in Brabant 1585-1800: studie vanuit maatschappelijk, typologisch en iconografisch oogpunt en kritische catalogus'

Beatrijs Wolters van der Wey (°1969) studeerde Klassieke filologie en Kunstwetenschappen aan de universiteiten van Antwerpen en Leuven. Voor haar eerste licentiaatsverhandeling, onder leiding van wijlen Prof. Dr. Fernand Bossier, verzorgde zij de tekstkritische editie van boek VIII van Aristoteles' *De Historia animalium* in de Latijnse vertaling van Willem van Moerbeke (1991). Voor haar verhandeling in de kunstwetenschappen bestudeerde zij, onder leiding van Prof. em. Dr. Hans Vlieghe, het leven en oeuvre van de Antwerpse schilder en tijdgenoot van Rubens Marten Pepyn (1995). In januari 2012 promoveerde zij aan de KU Leuven op het proefschrift

Groepsvertoon. Publieke groepsportretten in Brabant 1585-1800: studie vanuit maatschappelijk, typologisch en iconografisch oogpunt en kritische catalogus (promotor Prof. Dr. Katlijne Van der Stighelen en copromotor Prof. em. Dr. Rudi Ekkart, UUtrecht), waarvan de Engelstalige publicatie, getiteld *Corporate Splendour*, in 2013 gepubliceerd is bij Brepols (Turnhout) in de reeks *Pictura Nova*. Een mandaat van de federale overheid (Wetenschapsbeleid) stelde haar in staat haar onderzoek uit te voeren in interdisciplinair perspectief in het Koninklijk Instituut voor het Kunstpatrimonium (Brussel). Zij was ondermeer als wetenschappelijk medewerker verbonden aan de Koninklijke Musea voor Schone Kunsten van België (Brussel) en aan de Dienst Erfgoed van de Provincie Antwerpen, en doceerde aan de Restauratie-Conservatieafdeling van de Antwerpse Academie en aan het Kunsthistorisch Instituut van Antwerpen. Zij publiceert regelmatig in het domein van de Vlaamse schilderkunst en in het bijzonder de portretkunst van de 16de tot de 18de eeuw, met aandacht voor het authentieke bronnenmateriaal en de materiaaltechnische analyse van de schilderijen.

Het bekroonde werk is een dieptestudie naar de groepsportretten van gewapende gilden, ambachten, magistratencolleges, liefdadigheidsorganen en broederschappen geschilderd in Brabant tijdens het *Ancien Régime*. Ongeveer honderd schilderijen zijn opgespoord en uitvoerig gedocumenteerd, waarbij veelvuldig is geput uit eigentijdse archiefbescheiden en al dan niet gepubliceerde stadsbeschrijvingen. Vanuit maatschappelijk oogpunt is aandacht besteed aan de opdrachtgevers, de aanleiding tot de portretbestelling, de keuze van de kunstenaar, de prijzen en wijze van betaling, en de bestemming van de portretten, om deze vervolgens te interpreteren wat betreft hun functie en betekenis. Daarnaast zijn van deze werken de typologie en de iconografie alsook het materiële ontstaansproces grondig geanalyseerd.

Frans Van Cauwelaert Prijs

Naar aanleiding van de tachtigste verjaardag van Frans Van Cauwelaert (1880-1961), minister van staat en in 1938 één van de architecten van de Vlaamse Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten van België, werden door inschrijving gelden ingezameld die dienden aangewend voor de oprichting van een fonds naar hem genoemd.

Het Frans Van Cauwelaertfonds heeft tot doel Vlaams wetenschappelijk onderzoek aan te moedigen en te bevorderen. Jaarlijks wordt een prijs van 7500 euro toegekend, afwisselend in de verschillende domeinen van de exacte en humane wetenschappen. Sinds 2000 is de prijs ondergebracht in de Academie.

Vorige Laureaten:

2001: L. Storme

2002: J. Clement

2003: T. Voets

2004: B. Wauters

2005: G. Neyens

2006: A. Dillen

2007: J. Irobi-Devolder

2008: J. Haemers

2009: B. Craps

2010: S. Pleysier

2011: J. Vriens

2012: P. De Leemans en M. Kestemont

Laureaat 2013: Leen DECIN

Leen Decin is geboren in Roeselare in 1974. Ze is getrouwd met Kristof Desein en is moeder van 3 dochters (Vere, Rhune en Noore).

Leen Decin (°1974) behaalde in 1996 aan de Universiteit van Leuven het diploma van licentiaat in de Wiskunde, optie Wiskundige Natuurkunde en Sterrenkunde. Dankzij een beurs van het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek, Vlaanderen (FWO) kon ze een doctoraat starten aan de Universiteit van Leuven, onder begeleiding van Prof. C. Waelkens. In mei 2000 behaalde ze de titel van doctor in de

wetenschappen met een onderzoek naar het gebruik van theoretische atmosfeerspectra van koude standaardsterren voor de calibratie van infrarode spectrometers.

Van 2000 t.e.m. 2010 werkte ze als post-doctoraal onderzoeker van het FWO-Vlaanderen aan de Universiteit van Leuven. Sinds 2004 was ze tevens voor 20% geassocieerd met het sterrenkundig instituut 'Anton Pannekoek' van de Universiteit van Amsterdam. In 2010 werd ze benoemd als hoofddocent aan de Universiteit van Leuven en in 2013 is ze gepromoveerd tot hoogleraar. Voor haar onderzoek reist Leen Decin de wereld rond, waarbij een onderzoeksverblijf typisch enkele dagen tot enkele maanden duurt.

Ondertussen heeft haar onderzoek zich uitgebreid. Ze bestudeert nu tevens de chemische en dynamische processen in de sterrenwinden van geëvolueerde sterren. In 2010 publiceerde ze een artikel in *Nature* over de ontdekking van warme waterdamp in de sterrenwind van een heldere koolstofrijke ster. In 2011 kreeg ze een beurs van de universiteit Leuven om een interdisciplinaire onderzoeksgroep te starten rond exoplaneten. Samen met collega's van het departement chemie en het departement wiskunde ontwikkelen ze nu gesofisticeerde theoretische modellen om de spectra van exoplaneten te interpreteren.

Prijs Pro Civitate

De Prijs Pro Civitate voor lokale geschiedenis wordt uitgereikt ter bekroning van een onuitgegeven doctoraatsverhandeling die een originele en belangrijke bijdrage vormt tot de stadsgeschiedenis of tot de lokale geschiedenis. Het comité 'Pro Civitate' werkzaam in de schoot van de beide Koninklijke Academiën van België voor Wetenschappen en Kunsten, schrijft een prijs uit om een betere kennis van de geschiedenis van de steden en gemeenten van het grondgebied bestreken door de Belgische staat of door de oude vorstendommen die er momenteel deel van uitmaken, te bevorderen. Chronologisch komt een erg brede periode gaande van de Oudheid tot de hedendaagse tijd in aanmerking.

Laureaat 2013: Jonas BRAEKEVELT

'Un prince de justice. Vorstelijke wetgeving, soevereiniteit en staatsvorming in het graafschap Vlaanderen tijdens de regering van Filips de Goede (1419-1467)'

Jonas Braekevelt studeerde geschiedenis aan de UGent (2006). Nadien trad hij er in dienst als assistent en wetenschappelijk medewerker, om er in 2013 zijn proefschrift

Un prince de justice te verdedigen. Op dit ogenblik is hij postdoctoraal onderzoeker van het FWO-Vlaanderen. Zijn huidige onderzoek richt zich op het ontstaan van een vorstelijk wetgevend discours in de Nederlanden vanaf de late dertiende eeuw en de veranderende verhoudingen tussen recht, gratie en privileges, met publicaties in onder meer de *Revue Historique*. Daarnaast bereidt hij ook de publicatie voor van de verordeningen van Filips de Goede voor het graafschap Vlaanderen in de reeks van de Koninklijke Commissie voor de Uitgave der Oude Wetten en Verordeningen van België.

Prijs van de Vlaamse Minister voor Wetenschapsbeleid

De Academie kent om de drie jaar de prijs van de Vlaamse Minister voor Wetenschapsbeleid toe, de eerste maal in het jaar 2000. Voornoemde prijs wordt toegekend aan een persoon, een groep of een organisatie die op welke wijze ook een belangrijke bijdrage heeft geleverd tot de vulgarisatie van de wetenschap. Aan de prijs is een bedrag verbonden van 7500 Euro.

Vorige laureaten: EOS-Magazine, Canvas-programma Overleven, Technopolis NV, UVT Davidsfonds.

Laureaat 2013: RVO-Society

Roger Van Overstraeten Society (RVO-Society) is een netwerkorganisatie en opereert als logische poort tussen de werelden van innovatie en educatie. De kennis over technologie en wetenschappen op een interessante en relevante manier overbrengen op jongeren, dat is haar kerntaak. RVO-Society doet dat in eerste plaats via leerkrachten en ondersteunt hen met eigen educatieve pakketten en projecten. Die zijn steeds een mix van samenwerken, doen en leren, en boeien de leerlingen op een ervaringsgerichte manier. Zelfs begrippen als elektriciteit en energie worden op die manier heel concreet en verstaanbaar. Voor meer STEM in een duurzame maatschappij.

Professor Roger Van Overstraeten was de stichter van imec, het wereldbekende Leuvense onderzoekscentrum in nanotechnologie. Na zijn overlijden ontstond een stichting die zijn naam draagt en zijn missie – om technologie en wetenschap aan de hand van maatschappelijke relevantie interessant te maken voor jongeren – verderzet. RVO-Society huist in imec maar is een aparte vzw. RVO-Society werd opgericht in 2000 door imec, Vlaamse universiteiten en een aantal bedrijven. Haar hoofdpartners zijn de Vlaamse overheid, imec, Agoria en Cera.

De primaire doelgroep zijn alle jongeren van 5 tot 25 jaar. In eerste instantie bereikt RVO-Society hen onrechtstreeks via de leerkrachten, maar meer en meer ook rechtstreeks, via buitenschoolse activiteiten zoals 'de techniekbende' of

zomerkampen. Jongeren krijgen de kans om actief techniek te verkennen en hun eigen technische talenten te ontdekken. Een grotere wetenschappelijke geletterdheid voor alle jongeren, een grotere instroom (en uitstroom) in technische en wetenschappelijke studierichtingen (STEM), en hen een reële bijdrage laten leveren aan oplossingen voor de klimaatsproblematiek, zijn daarbij de ultieme doelstellingen.

RVO-Society laat jongeren, al doende, zelf ondervinden hoe wetenschap en techniek verbonden zijn met de maatschappelijke impact ervan en hoe ze kunnen bijdragen aan oplossingen voor maatschappelijke uitdagingen. Centraal hierbij is gecontextualiseerde kennis die iedereen kan vatten en kan linken aan ervaringen uit het dagelijkse leven. RVO-Society maakte recent de keuze om in haar werking te focussen op een grote, en volgens haar meest urgente maatschappelijke uitdaging, de opwarming van het klimaat. Hiervoor ontwikkelt ze educatieve pakketten en opleidingen die het begrip energie bevattelijk en ervaringsgericht overbrengen. Alle jongeren moeten discussies over energie en duurzaamheid kunnen begrijpen om zelf een gefundeerd oordeel te kunnen vormen en op basis daarvan hun gedrag te bepalen.

Onderscheidingen Wetenschapscommunicatie

De Onderscheidingen Wetenschapscommunicatie zijn een primeur in de Vlaamse wetenschapswereld en hebben als doel het erkennen en waarderen van de inspanningen van wetenschappers in het kader van wetenschapscommunicatie. Deze onderscheidingen staan open voor onderzoekers werkzaam aan universiteiten, hogescholen, onderzoeksinstituten en ondernemingen. Met wetenschappen gaat men van assyriologie tot zeewetenschappen. De onderscheiding bestaat uit een jaarprijs en een loopbaanprijs. De Jaarprijs 2013 focust vooral op ontwikkelde activiteiten tijdens de periode 2011-2012. Deelnemers aan de jaarprijs moeten nog actief aan onderzoek doen. Bij de Loopbaanprijs ligt de focus op het geheel van verwezenlijkingen op het vlak van wetenschapscommunicatie gedurende de hele carrière van de wetenschapper.

Laureaten Jaarprijs 2013:

1e Laureaat: Didier VANGELUWE (KBIN)

- Ornitholoog, hoofd van de Belgische Ringdienst
- Trekgedrag en de populatiedynamica van vogels
- Project 'Valken voor iedereen' op Sint-Michiels en Sint-Goedelekathedraal Brussel.

2e Laureaat: Hugo THIENPONT (VUB)

- Leidt de fotonica-onderzoeksgroep B-PHOT
- O.a. onderzoek rond nieuwe lichtbronnen, optische lab-on-chips, ...
- In het Atomium een wervelende wetenschapsshow aan een jong publiek.

3e Laureaat: Stéphane SYMONS (KU Leuven)

- Filosoof aan het Hoger Instituut voor Wijsbegeerte
- Academisch verantwoordelijke van het jaarlijkse Feest van de Filosofie in Leuven
- Ruim publiek qua leeftijd en nationaliteit.

Laureaat: Gino BAART (KU Leuven)

- Plantensysteembiooloog
- Realisator van Vestrock (Junior) University op het Vestrock festival te Hulst (NL)
- Klimaatverandering en andere populaire wetenschappelijke onderwerpen.

Laureaat: Maarten BOUDRY (UGent)

- Wetenschapsfilosoof
- Reeks opiniestukken in de media en het boek 'De ongelovige Thomas heeft een punt', i.s.m. Johan Braeckman
- O.a. feilbaarheid van het menselijk redeneervermogen.

Laureaat: Karen DE COENE (UGent)

- Kunsthistorica
- Tentoonstelling 'Liber Floridus 1121'
- Moeilijk toegankelijke middeleeuwse wereldbeeld aan de hand van een oorspronkelijk manuscript aanschouwelijk gemaakt.

Laureaat: Wim DEHAENE (KU Leuven)

- Micro-elektronicus
- Organisator van het 'Project IR13: ingenieur op 13 jaar'
- Reeks workshops voor 1e graad S.O.

Laureaat: Pieter D'HOINE en Bart PATTYN (KU Leuven)

- Filosofen
- De wegbereiders en verantwoordelijken van de lessen voor de XXIe eeuw aan de KU Leuven
- Samenstelling van het programma van de lessen, inleiden van de sprekers, modereren van de discussies.

Laureaat: Jorgen D'HONDT (VUB)

- Deeltjesfysicus, secretaris van de Raad van Bestuur het CERN
- 'WOW! van de kwantumfysica'
- Reeks van 4 workshops, georganiseerd aan de VUB voor jongeren.

Laureaat: Lieve GHEYSEN (UGent)

- Plantenbiotechnoloog, directeur van het IPBO-UGent
- Organiseerde de veldproef van *Phytophthora*-resistente aardappels
- De communicatie was een essentieel onderdeel en er werd van in den beginne contact gezocht met de pers.

Laureaat: Joseph INDEKEU (KU Leuven)

- Theoretische fysicus
- Toneel 'Het schouwtoneel van de kwantumfysica' over de ontdekkingen en toepassingen van de kwantumfysica voor het brede publiek.

Laureaat: Gert PEERSMAN (UGent)

- Econoom
- Tweewekelijkse column in De Standaard, duiding over de economische actualiteit, auteur van het boek 'De Perfecte Storm'.

Laureaat: Jan TYTGAT (KU Leuven)

- Pharmacoloog
- Leidt het Labo voor Toxicologie en Bromatologie
- Vaak gevraagd om consumentenadvies te geven over voedingsmiddelen en medicijnen.

Laureaat: Bram VANDERBORGHT (VUB)

- Roboticus
- Internationale wedstrijd RoboCup Junior
- Aandacht voor het warm maken voor een carrière in wetenschap en techniek.

Laureaat: Wim VERBEKE (UGent)

- Landbouweconoom
- Enkele opgemerkte opiniestukken in kranten en media.

Laureaat Francis WYFFELS (UGent)

- Roboticus
- Mede-oprichter van Dwengo, een vzw die wetenschapsbeleving met behulp van het programmeren van microcontrollers aan klassen aanbiedt.

Laureaat Loopbaanprijs 2013: Johan BRAECKMAN

De juryleden loven in het bijzonder zijn talrijke inspanningen om de eigenheden van de wijsbegeerte en de finesses van het wetenschappelijk denken in het algemeen op begrijpelijke wijze naar buiten te brengen. Johan Braeckman doet dit telkens met bijzonder veel enthousiasme en op een prikkelende en verfrissende wijze. Hij is er in geslaagd om mensen kritisch aan het denken te zetten over bio-ethische kwesties, de evolutietheorie en de feilbaarheid van ons denken. Vooral zijn initiatieven om de evolutietheorie voor een groot publiek te verklaren en te vergelijken met stromingen als het creationisme werden door de jury geapprecieerd. Johan Braeckman is auteur van 17 boeken en zet bijna onafgebroken activiteiten op, gaande van artikels, boeken en lezingen, tot radio- en tv-optredens en wetenschapscafés.

Denkersprogramma 2013 - Jeugdwerkloosheid

Voorstelling

Op initiatief van de Klasse van de Menswetenschappen organiseerde de KVAB in 2013 een eerste cyclus van het Denkersprogramma rond het thema Jeugdwerkloosheid, dit om reden van maatschappelijke urgentie en relevantie voor Vlaanderen en ook omdat het aansluit op de bijzondere expertise en belangstelling van verschillende leden van de Academie.

Met het Denkersprogramma rond jeugdwerkloosheid heeft de KVAB academici, experten, belanghebbenden en beleidsverantwoordelijken uitgenodigd om vanuit hun eigen achtergrond deel te nemen aan het onderzoek en maatschappelijk debat. Zo werd een interdisciplinaire denktank vormgegeven waaraan economen, psychologen, criminologen, pedagogen, bedrijfsleiders, politici en overheid meewerkten. Dit met het doel knelpunten te identificeren, aanwijzingen te geven voor concrete oplossingen en bij te dragen tot de ontwikkeling van een langetermijnvisie over het onderwerp.

De Academie heeft hiervoor Prof. Dr. Jan Eeckhout aangetrokken als internationaal expert. Prof. Eeckhout is verbonden aan het Department of Economics van het University College London en aan de Universitat Pompeu Fabra te Barcelona. Hij is een internationale autoriteit op het vlak van 'urban economics' en besteedt veel aandacht aan werkloosheid en het verband met armoede en opleiding. Prof. Eeckhout verbleef gedurende twee maanden aan de Academie, verdeeld over meerdere periodes.

De wetenschappelijke leiding van het programma berustte bij een Stuurgroep en Organisatiecomité voorgezeten door Prof. Joep Konings (KU Leuven), gewoon lid van de Academie en gerenommeerd expert op het gebied van de arbeidsmarkt.

Organisatiecomité:

Joep Konings, Jan Eeckhout, Hubert Bocken (bestuurder Klasse MW), Ronny Lesthaeghe (aantredend bestuurder Klasse MW), Paul Van Rompuy (aftredend bestuurder Klasse MW) en G ry van Outryve d'Ydewalle (Klasse MW, KU Leuven, vast secretaris KVAB). Het Organisatiecomité kwam samen op 11/10 en 29/11.

De **Stuurgroep** bestond uit de leden van het Organisatiecomité, aangevuld met:

- Jean Beeckman (Klasse TW, voormalig directeur-generaal ETEX groep)
- Jaak Billiet (Klasse MW, KU Leuven, sociologie)
- Ann Buysse (Klasse MW, UGent, psychologie)
- Bea Cantillon (Klasse MW, UAntwerpen, sociologie)
- Marc De Clercq (Klasse MW, UGent, economie)
- Freddy Dumortier (Klasse NW, UHasselt, algemeen beheerder KVAB)
- Ludo Gelders (Klasse TW, KU Leuven, voorzitter KVAB)
- Christiane Malcorps (Klasse TW, Executive Vice President Solvay)
- Erik Schokkaert (Klasse MW, KU Leuven, economie)
- Willy Van Overschee (Klasse TW, CEO CIMCIL)
- Caroline Pauwels (Klasse MW, VUB, communicatie)
- Anne-Marie Vandenberghe (Klasse MW, UGent, sociolinguïstiek)
- Dominique Willems (Klasse MW, UGent, taalkunde)
- Jan Wouters (Klasse MW, KU Leuven, Europees recht).

Vergaderingen van de Stuurgroep vonden plaats in 2013 op 31/01, 8/03, 29/03, 2/05, 30/05, 13/08, 26/08 en in 2014 op 13/01.

Activiteiten

Op 21 mei 2013 werd een voorbereidende besloten workshop georganiseerd waarop academici, experts en stakeholders werden uitgenodigd die vanuit hun achtergrond, onderzoek en werk een bijdrage konden leveren aan de discussie over jeugdwerkloosheid. Deze rondetafeldiscussie werd opgezet aan de hand van een aantal deelthema's waaronder scholing, opleiding en on-the-job training, langetermijnwerkloosheid, mismatch en polarisatie, integratie en migratie, urbanisatie, jeugdondernemerschap en vergrijzing. Het doel was de belangrijkste verschillende opvattingen in kaart te brengen en de onderwerpen te identificeren die op het congres van december prioritaire aandacht verdienden.

Een tweede workshop vond plaats op 3 september en legde de focus op enkele buitenlandse modellen. In 'Policies to Fight Youth Unemployment' deelden Prof. Klaus Waelde (Mainz University, Duitsland) en Prof. Torben M. Andersen (Aarhus University, Denemarken) hun ervaringen inzake arbeidsmarktbeleid. De workshop werd afgesloten met een paneldiscussie met Eva Van Hoorde (kabinetschef Minister De Coninck), Walter Nonneman (UA) en Wout Van Caimere (De Ambassade). Tussen beide modellen bestaan voldoende contrasten en verschillen wat de nodige discussie kon uitlokken. Op deze manier werden de beste elementen per model geïdentificeerd met als doel deze in een Belgische context toe te passen. Zowel beleids mensen, de academische wereld als het middenveld met de sociale partners waren hierop goed vertegenwoordigd.

In het najaar volgden twee lunchseminaries die elk dieper ingingen op een bepaald project omtrent de thematiek van jeugdwerkloosheid. Op 23 oktober kwam Prof. Bart Cockx (UGent) het sociaal-economische aspect nader toelichten aan de hand van zijn

recentste onderzoek en op 8 november werd aandacht besteed aan een concreet vormingsproject dat erop gericht is de tewerkstelling van jongeren te bevorderen. Het opzet en de werking van het Network For Training Entrepreneurship, een door de industrie gesteund vormingsproject voor jonge werklozen, werd voorgesteld door Lena Bondue, directeur NFTE Belgium, en Michel Driesen, NFTE trainer.

Het afsluitend congres van deze eerste cyclus van het Denkersprogramma werd georganiseerd op 11 december. Een indrukwekkend programma met uiteenzettingen van o.m. Herman Van Rompuy, Dirk Van Damme, Jan Smets en Monica De Coninck werd door de deelnemers zeer gewaardeerd. Er werd in het bijzonder aandacht besteed aan de Europese strategie en beleidsmaatregelen, maar ook het onderwijs, (over)scholing, structurele oorzaken en harde cijfers kwamen aan bod. Tijdens het paneldebat werd dieper ingegaan op het standpunt van enkele stakeholders. Jan Eeckhout gaf tenslotte zijn conclusies en suggesties voor een ambitieus Belgisch model.

Standpunt

Het Denkersprogramma resulteerde in een Standpunt (zie ook 'Publicaties'), voorbereid door de denker, waarin de verschillende activiteiten en bijdragen hun weerslag vinden en vertaald worden naar een aantal concrete denkpistes en aanbevelingen voor het beleid. Dit Standpunt werd aangevuld met een aantal kritische commentaren en kanttekeningen van Bart Cockx (UGent), Walter Nonneman (UAntwerpen), Bart Buysse (VBO) en Chris Serroyen (ACV).

Alle programma's en presentaties in het kader van dit Denkersprogramma zijn beschikbaar op de website van de Academie:

<http://www.kvab.be/denkersprogramma/projecten-jeugdwerkloosheid.aspx>

Vorbereidingen 2014

Eind 2013 gingen de denkersprogramma's voor 2014 reeds van start, zijnde:

- 'Blended Learning', initiatief Klasse Technische Wetenschappen o.l.v. Prof. Georges Van der Perre
- 'Future for Flanders as a Knowledge Society', initiatief Klasse Natuurwetenschappen o.l.v. Prof. Irina Veretennicoff

Inleiding

In overeenstemming met het nieuwe Convenant laat de Academie sinds 2013 het VLAC-programma versneld uitdoven. De reeds goedgekeurde projecten worden uitgevoerd en er worden geen nieuwe mandaten meer gehonoreerd. Het VLAC werkt momenteel haar activiteiten en aangegane verbintenissen binnen het EURIAS Fellowship Programme verder af en stapt niet mee in de volgende periode van Europese cofinanciering.

Activiteiten 2013

Eerste semester

- 17/01/2013: Welkomstdrink + broodjeslunch
- 05/02/2013: Rondleiding met Hans Rombaut in het Paleis der Academiën
- 21/02/2013: Lezing Prof. Assenova en Prof. Detrez + broodjeslunch
- 26/02/2013: Daguitstap Gent: onderzoek Van Eyck met introductie door Prof. De Mey, lunch in "het pand", bezoek aan het "Lam Gods" en de restauratie in het MSK
- 14/03/2013: Lezing Prof. Anson + broodjeslunch
- 19/03/2013: Lezing Prof. Kalimi + broodjeslunch
- 02/04/2013: Lunch in de Universitaire Stichting
- 19-20/04/2013: NetIAS/EURIAS meeting in Uppsala, Zweden
- 06/05/2013: Lezing Prof. Van Coller + broodjeslunch
- 23/05/2013: Lezing Prof. Seraidari + broodjeslunch
- 25/06/2013: Lezing Prof. Touwaide + lunch in de Universitaire Stichting

Tweede semester

- 10/10/2013: Bezoek Prof. Galassi (voormalig VLAC-fellow) + koffie en taart
- 05/11/2013: Lunch in de Universitaire Stichting
- 19/12/2013: Lezing Prof. De Mey (voormalig VLAC-directeur) + broodjeslunch

Overzicht Fellows 2013

VLAC Fellows

1. *Historical Commentary on the Second Book of Chronicles*
 - Isaac Kalimi (University of Chicago)
01/01/2013 – 31/05/2013 & 01/10/2013 – 31/10/2013

- Julien Kleener (UGent)
2. *The Development of Christian Anthropology in Late Antiquity and its Influence on Medicine*
 - Alain Touwaide (Smithsonian Institution, Washington)
01/05/2013 – 30/06/2013
 - Caroline Macé (KU Leuven)
 3. *Balkan common vocabulary*
 - Petya Assenova (University of Sofia)
15/01/2013 – 15/04/2013
 - Raymond Detrez (UGent)
 4. *Group Rings, Yang-Baxter Equation and Finitely Presented Algebras*
 - Jan Okninski (Warsaw University)
01/10/2013 – 31/03/2014
 - Eric Jespers (VUB)
 5. *The morphology of the life table: A second dimension*
 - Jon Anson (Ben-Gurion University of the Negev)
01/10/2012 – 31/03/2013
 - Patrick Deboosere (VUB)

EURIAS Fellows

1. *Rethinking togetherness: the discursive construction of identity in the EU*
 - Giuditta Caliendo (University of Naples 'Federico II')
01/09/2013 – 30/06/2014
2. *How do the various experiences of motherhood impact on women's financial security in retirement for older women under different welfare state regimes in France, Belgium, Sweden, Germany and Italy*
 - Sally Bould (University of Massachusetts Boston)
15/09/2013 – 30/06/2014
3. *Building social relationships through commercial transactions: Turkish grocers and their multicultural clientele in Brussels*
 - Katerina Seraidari (Ecole des Hautes Etudes en sciences Sociales)
01/09/2012 – 30/06/2013

4. *Writing a new Dutch Literary History for Afrikaans speaking South African Students*

- Hendrik Petrus Van Coller (University of the Free State)
01/09/2012 – 30/06/2013

Contactfora

De Academie coördineert jaarlijks wetenschappelijke bijeenkomsten of contactfora. Deze hebben tot doel Vlaamse wetenschappers of kunstenaars te verenigen rond specifieke thema's in de natuurwetenschappen (inclusief de biomedische wetenschappen), de menswetenschappen en de kunsten. Ook anderstalige landgenoten en buitenlandse gasten kunnen uitgenodigd worden.

Er geldt vanaf 2013 een nieuwe regeling. Contactfora kunnen nu, na goedkeuring, enkel nog genieten van de zaalvoorzieningen van de Academie en van eventuele logistieke ondersteuning. Extra financiering van de onkosten van het contactforum is enkel nog mogelijk als het congres, in samenwerking met een Klasse, aanleiding geeft tot een Standpunt. De Bestuurscommissie beslist over deze toekenning, na een positief advies van de Klasse. De Academie verzorgt ook niet langer de publicatie van de proceedings in de reeks Verhandelingen van de Contactfora.

Activiteiten 2013

- 5 februari: Gert Storms (KU Leuven): *"Beyond Questionable Research Practices: Symposium on Good Research in Psychological Science"*
- 7 en 8 februari: Michèle Vanmaele (UGent): *"Actuarial and Financial Mathematics Conference 2013"*
- 29 maart: Bruno Debaenst (UGent): *"Vangnet of springplank? Het buitencontractueel aansprakelijkheidsrecht in een moderne samenleving"*
- 20 april: Roger Weynants (Koninklijke Militaire School): *"Physics and the Energy Challenge"*
- 23 tot 25 mei: Maarten Van Dyck (UGent): *"Aristotelian Natural Philosophy in the Early Modern Period"*
- 25 mei: Jan Wouters (KU Leuven): *"The Antarctic Treaty Regime: Legal and Policy Challenges"*
- 24 juni: Marc Maresceau (UGent): *"EU External Relations in the Field of Environmental Policy: Legal and Institutional Challenges"*
- 4 oktober: Leo Storme (UGent): *"Coding Theory and Cryptography V"*

- 21 en 22 november: Karel Vanhaesebrouck (VUB): *"The Hurt(ful) Body before Diderot: Pain and Suffering in Early Modern Performance and the Visual Arts (c. 1600-1790)"*
- 22 november: Inge Arteel (VUB): *"In-Differences. Alterity in the work of Josef Winkler"*
- 22 november: Serge Brédart (Université de Liège): *"Person Perception from face and voice"*
- 6 december: Marc Nyssen (VUB): *"Biomedical Engineering"*
- 9 december: Yves Engelborghs (KU Leuven): *"How cells deal with stress"*

Overzicht

Onderstaande tabel geeft u een overzicht in cijfers van het totaal aantal ingediende dossiers eind 2013:

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Tot.
Dossiers ingediend	5	13	17	23	32	32	29	37	24	26	30	25	35	18	322
goedgekeurd	5	13	15	21	29	32	28	33	20	23	30	23	25	14	295
afgekeurd	0	0	0	2	3	0	0	4	4	3	0	2	10	4	22
voorbehoud	0	0	2	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	5
Contactforum georganiseerd	9	8	14	23	21	37	27	32	19	22	23	26	23	13	276
Handelingen gepubliceerd	4	2	2	8	8	14	12	10	12	9	7	6	11	5	99

Publicaties

In 2013 werden 5 proceedings van de reeds georganiseerde contactfora in het beheer van de Academie gepubliceerd (zie publicaties).

Adviesraad

De Adviesraad evalueert de kandidaturen en maakt een selectie. Deze raad kan via schriftelijke rapportering een beroep doen op externe referenten. De definitieve beslissing wordt door de Bestuurscommissie van de Academie genomen.

Samenstelling 2013

Elf leden van de Academie verkozen voor een periode van drie jaar en evenredig verdeeld over de Vlaamse Universiteiten en vijf domeinen (exacte en toegepaste wetenschappen, biomedische wetenschappen, gedragswetenschappen, kunsten). Voor de biomedische wetenschappen werd eveneens een beroep gedaan op de Koninklijke Academie voor Geneeskunde van België.

- Gelders L., voorzitter KVAB
- van Outryve d'Ydewalle, ridder G., vast secretaris KVAB
- Bergmans A. (Kunsten, UGent)
- Clarysse W. (Menswetenschappen, Klassieke Studies, KU Leuven)
- De Kruif A. (Koninklijke Academie voor Geneeskunde van België)
- Dobbelaere K. (Menswetenschappen, sociale wetenschappen, KU Leuven)
- Kretzschmar J. (Technische Wetenschappen, U Antwerpen)
- Sabbe H. (Kunsten, kunst en muziek, UGent)
- Ulens S. (Technische Wetenschappen)
- Van de Velde C. (Kunsten, cultuurwetenschappen, VUB)
- Van Landuyt J. (Natuurwetenschappen)
- Van Maldeghem H. (Natuurwetenschappen, UGent)
- Verhofstadt-Denève L. (Menswetenschappen)
- Veretennicoff I. (Natuurwetenschappen, VUB)

VIGES wordt CoHiWet

De vzw VIGES werd eind 2012 opgeheven. Om de continuïteit van de werking te bestendigen werd in de loop van mei-juni 2013 de Commissie Historische Wetenschappen (CoHiWet) opgericht, die alle initiatieven van de Academie op het vlak van de geschiedenis samenbrengt. Het gaat om een permanente commissie binnen de Klasse Menswetenschappen. De heer Marc Boone is verkozen tot voorzitter van de commissie en de heer Herman van Goethem tot ondervoorzitter.

In het kader van het jubileumjaar 2013 vatte CoHiWet zijn eerste taak aan, nl. het onderzoek over de beginjaren van de KVAB. Dit maandenlange onderzoek leidde tot een symposium op 22/10/2013 en gelijktijdig tot de volgende publicatie:

E. Witte, W. Prevenier, H. Rombaut, *De bewogen beginjaren van de Koninklijke Vlaamse Academie van België voor Wetenschappen en Kunsten (1938-1949)*, Brussel, 2013, 192 p.

De bewogen beginjaren van de KVAB gaat in op de boeiende periode van de jaren 1930 en '40. Els Witte leidt het boek in met aanmerkingen over het specifieke karakter van dit historisch onderzoek, en kadert de publicatie ook binnen hedendaagse onderzoekstendensen, in het bijzonder de sociale geschiedenis en de wetenschapsgeschiedenis. Zij slaat ook de brug met de hedendaagse opdrachten die de academie vervult. Het onderzoek werd verricht door de specialisten Bruno De Wever en Christophe Verbruggen, die de ontstaansgeschiedenis van de academie uittekenen tot 1940, Dirk Martin, die de oorlogsjaren voor zijn rekening neemt en Nico Wouters voor de naoorlogse periode. Deze drie basisbijdragen worden aangevuld met een rijk biografisch repertorium, waarbij eerst wordt ingegaan op twee bijzondere figuren, nl. de eerste twee vast secretarissen van de KVAB die worden voorzien van een dieper uitgewerkte biografie, prof. Alfred Schoep door Hendrik Deelstra en Paul De Paepe, en prof. Jean Haesaert door Hans Rombaut, gevolgd door een compendium van de vroegste generatie leden van de KVAB van 1938 tot 1949. Het geheel is rijk geïllustreerd met originele foto's, documenten en krantenknipsels.

Centrum voor Europese Cultuur wordt Academisch Cultureel Forum (ACF)

Eerder dit jaar werden de Commissie voor het Centrum voor Europese Cultuur (CEC) en de Commissie Uitstraling van de KVAB samengevoegd. Omdat beide commissies hetzelfde gemeenschappelijke doel hadden, nl. het organiseren van activiteiten voor een algemeen publiek, de buitenwacht, lag deze keuze tot synergie voor de hand. Er werd geopteerd om deze nieuwe samengesmolten commissie verder door het leven te laten gaan onder het duovoorzitterschap van Mark Eyskens en Frans Boenders. Omdat enerzijds het Centrum voor Europese Cultuur (CEC) de facto ruimer geworden is met de jaren en hierin ook activiteiten werden ondergebracht die niet direct een binding hadden met Europa en om anderzijds alle activiteiten van de Commissie Uitstraling te kunnen dekken werd nagedacht over een nieuwe naam. Mede omdat het CEC oorspronkelijk een forumfunctie als doel had werd gekozen voor:

Academisch Cultureel Forum (ACF)

In haar functie van outreach kanaal ondersteunt het Academisch Cultureel Forum ook de andere publieke activiteiten van de Academie en werkt het samen met andere commissies binnen de Academie, zoals CoHiWet, om activiteiten ten volle in de publieke aandacht te krijgen. Ten slotte werkt het ACF samen met diverse andere (culturele) organisaties als co-organisator.

Zo heeft het ACF dit jaar een belangrijke rol gespeeld als organisator en mede-organisator van de erfgoeddag en erfgoedboekenbeurs en binnen de academie bij de jubileumactiviteiten die plaatsvonden in het najaar.

Omdat het ACF een gedeeltelijk nieuwe koers vaart zijn er ook enkele nieuwe initiatieven ontstaan die reeds vorig jaar het levenslicht zagen maar die pas dit jaar ontplooid werden.

- De cyclus Da Vincilezingen: dit is een nieuwe lezingenreeks waarin gefocust wordt op de (wederzijdse) impact die Vlaanderen, België maar ook Europa heeft en had inzake het ontstaan en evolueren van wetenschappelijke disciplines zowel in de positieve als negatieve zin. Hierin blijft men o.a. stilstaan bij de pioniers van verschillende domeinen in de wetenschap en welke invloed zij en hun wetenschap hebben gehad op hun eigen en diverse andere disciplines en eventueel welke nieuwe (toegepaste) wetenschappelijke disciplines daaruit zijn voortgevloeid.
- De PodiJaC concertenreeks. PodiJaC staat voor Podium Jongeren Academie Concerten en is opgericht als een samenwerkingsverband met andere culturele (muziek)partners om jonge Vlaamse maar ook (inter)nationale

toptalenten een podiumkans te geven en om dit naar buiten toe te promoten. De partners waarmee PodiJaC samenwerkt zijn:

- Davidsfonds
- Sociaal Werk Uitvoerende Kunstenaar (SWUK)
- de Internationale vereniging voor muzikeducatie (Ivme)
- de Muziekrad Vlaanderen (MRVL)
- AULOS

Overzicht activiteiten

- 13 februari 2013: Het ontstaan van het leven, 75 deelnemers
- 25 maart 2013: Pianorecital met Vitaly Pisarenko, 50 deelnemers
- 21 april 2013: Erfgoeddag in het Paleis der Academiën: stop de tijd!, 380 deelnemers
- 25 april 2013: De nieuwe wereld(wan)orde: namiddagsymposium met ronde tafel, 50 deelnemers
- 7 mei 2013: Recital op klavecimbel met Korneel Bernolet, 35 deelnemers
- 5 juni 2013: Fragiele Kunstwerken: Panelgesprek middagsymposium, 35 deelnemers
- 8 juni 2013: Boekenbeurs voor geschiedenis en erfgoed op 8 en 9 juni 2013 in het Paleis der Academiën, 1000 deelnemers
- 24 juni 2013: Recital met sopraan Elise Caluwaerts, 76 deelnemers
- 25 september 2013: Concert Belfius Pro Civitate laureaat: Tuur Segers, 42 deelnemers
- 17 oktober 2013: Coryn en Posman schrijven geschiedenis: Concert met CD-presentatie, 87 deelnemers
- 18 november 2013: Namiddagsymposium 'Mythen' met rondetafelgesprek, 28 deelnemers
- 19 november 2013: Academieleden in concert, 85 deelnemers
- 2 december 2013: Eindejaarsrecital Jozef De Beenhouwer (piano), Liesbeth Devos (sopraan): Vlaamse pianomuziek en liederen uit de eerste helft van de 20ste eeuw, 76 deelnemers

Vlaamse Academische Stem - VLAST

VLAST (Vlaamse Academische Stem) is een vzw die opgericht werd in augustus 2004. Zij is een samenwerkingsverband tussen de Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal- en Letterkunde (KANTL) in Gent en de Koninklijke Vlaamse Academie van België voor Wetenschappen en Kunsten (KVAB) in Brussel. Professor Mark Eyskens is er de geestelijke vader en de voorzitter van. VLAST heeft tot doel de werking van beide Academiën te ondersteunen. Ze kan, onder hun toezicht, eigen initiatieven ontwikkelen. Het betreft overwegend gegidste bezoeken aan toptentoonstellingen, waarbij ingepikt wordt op het aanbod van de grote musea. Bij wijze van initiatie in het thema van die museumbezoeken worden in het Paleis der Academiën soms lezingen gegeven door leden van de KVAB.

Bestuur

Tijdens haar algemene vergadering van 18 april 2013 heeft VLAST de heer Stefaan van den Bremt, de voorzitter van de KANTL, ambtshalve opgenomen in haar raad van bestuur, ter vervanging van de heer Frank Willaert, de vorige voorzitter van de KANTL.

Het bestuur 2013 zag er als volgt uit:

- Namens de KVAB: de professoren Mark Eyskens (voorzitter), Géry van Outryve d'Ydewalle (penningmeester) en Ludo Gelders
- Namens de KANTL: de professoren Hendrik Van Gorp (ondervoorzitter), Willy Vandeweghe (secretaris) en Stefaan Van den Bremt
- Bestuursleden van buiten de Academie: mevrouw Mieke Offeciers, de heren Luc De Bruyckere, Paul De Keersmaeker en Aloïs Van de Voorde

Algemene Vergadering

De algemene vergadering is samengesteld uit het bestuur, aangevuld met telkens nog eens drie vertegenwoordigers van elke academie. Die vertegenwoordigers waren in 2013:

- Voor de KVAB: de heren Luc Van Hove, Yvan Bruynseraede en Stan Beernaert
- Voor de KANTL: mevrouw Anne-Marie Musschoot en de heren Werner Waterschoot en Hugo Brems

Activiteiten

In 2013 heeft VLAST 8 activiteiten georganiseerd waarvan 6 tentoonstellingsbezoeken en 2 lezingen.

Tentoonstellingen

• 28/2: Holocaustmuseum Mechelen	48 deelnemers
• 20/3: Antoine Watteau, Bozar	43 deelnemers
• 24/5: Turbulenties, villa Empain	23 deelnemers
• 14/6: Kandinsky, Museum Schone Kunsten Brussel	33 deelnemers
• 16/10: Henry van de Velde, Jubelparkmuseum	53 deelnemers
• 3/12: India Belichaamd, Bozar	63 deelnemers

Lezingen

• 18/4: 'Brussel, evolutie, problemen, opportuniteiten'
door Aloïs Van de Voorde	27 deelnemers
• 9/10: 'Henry van de Velde' door Francis Strauven
als voorbereiding op bezoek aan de tentoonstelling	38 deelnemers

Leden

Eind 2013 bedroeg het aantal leden 106, van wie er 16 behoren tot het bestuur en de algemene vergadering. Er zijn 13 ereleden en 80 betalende leden. Dit aantal is tegenover 2012 stabiel gebleven.

Lidgeld

Het lidgeld van VLAST blijft onveranderd € 100 per jaar bedragen.

Samenstelling

Bestuur

Eyskens Mark (voorzitter)	Van den Bremt Stefaan (voorzitter KANTL)
Van Gorp Hendrik (ondervoorzitter)	De Bruyckere Luc
Vandeweghe Willy (secretaris)	De Keersmaecker Paul
van Outryve d'Ydewalle Géry (penningmeester)	Offeciers Mieke
Gelders Ludo (voorzitter KVAB)	Van de Voorde Aloïs

Algemene vergadering

Het bestuur aangevuld met volgende vertegenwoordigers van de KVAB en de KANTL:

Beernaert Stan (KVAB)	Musschoot Anne-Marie (KANTL)
Brems Hugo (KANTL)	Waterschoot Werner (KANTL)
Bruynseraede Yvan (KVAB)	Van Hove Luc (KVAB)

Ereleden

Boenders Frans	Schamp Niceas
De Boodt Marcel (mevr.)	Van Landuyt Jef
De Schutter Georges	Van Wassenhove Johan
Duverger Erik (mevr.)	Van Weyenberge Piet
Jacobs Pierre	Willaert Frank
Lateur Patrick	Willems Dominique

Leden

Anderson Alan	La Meir-Vandeputte Dirk (mevr.)
Badts Hugo	Leflot Jan
Baes Paul	Leroy Philippe
Beazar Guido	Libbrecht Steven
Beddegenoodts Marc	Loosen Erik
Blanken Katja	Luck Lucien
Boesmans Bart	Moerman André
Bruyninckx Eddy	Moortgat Michel
Cabus-Steens Anne-Marie	Naze Michel
Chinitor Honoré	Notebaert Alexandre
Cooreman Louis	Peeters Alfons
Couwenberg Jacques	Peeters Koen
Danneels Johan	Peeters Willy
De Brouwer Carlos	Peumans Hugo
Debusscher Armande	Proesman Jan
Deconinck Frank	Sarens Paul
Decraene André	Smets Urbain-Alain
De Graeve Bert	Standaert Jean-Marie
Dekeyser Xavier	Sterkcx Luc
Delcourt-Verstraeten André	Storme Marcel
De Meester Paul	Troch Paul

De Nolf Rik
De Schryver Johan
De Wachter Marcia
De Wael Jean
De Weerdt Paul
D'hondt Pierre
Donck Lieven
Dufvresne Luc
Evenepoel Marleen
Firquet Sven
Fransaer Dirk
Frimout Dirk
Geukens Liliane
Gelders Ludo
Haegemans Luc
Hens Hugo
Imberechts Janine
Jaspers Michel
Lathouwers Luc
Leekens René

Van Coppenolle Luc
Vandamme Hugo
Van den Balck Valentin
Van der Cruysse Jacques
Van de Steene Boudewijn
Van de Woestijne-Vanagt Huguette
Vandeurzen Urbain
Van de Wielle Anna
Van Gorp Gunhilde
Van Liefveringe Jules
Van Nuffelen Peter
Van Overschée Willy
Van Roost Joost
Vandenplas Robert
Vandeputte Gilbert
Vanvolsem-Timperman Serge
van Walle Eric
Vlassenbroeck Walter
Wauters Magda
Woolmore Kevin

Bestuur

Het bestuur van de Jonge Academie wordt door de Jonge Academieleden zelf gekozen. Deze bestuursraad bestond bij aanvang uit:

- Jorgen D'Hondt, voorzitter
- Violet Soen, vertegenwoordiger Wetenschapscommunicatie
- Liesbet Geris, vertegenwoordiger Interdisciplinariteit
- Tina Kyndt, vertegenwoordiger Wetenschapsbeleid
- Noël Salazar, vertegenwoordiger Internationalisering

De initiële bestuurstermijn was bepaald op 1 jaar.

In de Algemene Vergadering van 27 november 2013 werd het huishoudelijk reglement goedgekeurd. Voor het huidige bestuur werd een verlenging van het mandaat met één jaar goedgekeurd. Verder werd ervoor gekozen het bestuur uit te breiden met een co-vertegenwoordiger voor elke pijler van de Jonge Academie. In plaats van 'werkgroep', heten de verschillende pijlers vanaf dan 'Commissie'. Een Commissie kan voor haar actiepunten verschillende werkgroepen oprichten. Meer info daarover in de online bijlage 'Huishoudelijk Reglement' (<http://jongeacademie.be/over-ons/bestuur/>).

De nieuwe bestuursploeg werd al gekozen in het najaar van 2013, maar ging pas officieel in vanaf de voorjaartweedaagse 2014. Dit is de start van het tweede werkingsjaar van de Jonge Academie, en bijgevolg niet opgenomen in dit jaarverslag van het eerste werkingsjaar van de Jonge Academie.

Adviesraad

De opstart van de Jonge Academie werd begeleid door de Adviesraad van de Jonge Academie. Zij organiseerde ook de eerste selectie. Deze raad bestaat uit de volgende leden:

- De heer Christoffel Waelkens en de heer Joseph Thas (Klasse Natuurwetenschappen)
- Mevrouw Dominique Willems en mevrouw Hilde Symoens, initiatiefnemers (Klasse Menswetenschappen)
- De heer Luc Van Hove en mevrouw Anne-Marie van Kerckhoven (Klasse Kunsten)
- De heer Joos Vandewalle en de heer Paul Verstraeten (Klasse Technische Wetenschappen)
- De heer Géry van Outryve d'Ydewalle, vast secretaris van de KVAB

- De heer Willy Vandeweghe en de heer Frank Willaert (KANTL)

Werkgroepen

De structuur van de werkgroepen in 2013 is de structuur zoals die bestond vóór de goedkeuring van het reglement. Initieel werd de Jonge Academie namelijk georganiseerd in werkgroepen, waaruit bijzondere taskforces konden ontstaan. Na de goedkeuring van het huishoudelijk reglement eind 2013 is dit omgevormd naar commissies, waaruit werkgroepen kunnen ontstaan. Omdat de werking in 2013 voor een groot deel gebaseerd is op de originele structuur, wordt deze hier ook als dusdanig weergegeven. De thema's en doelstellingen zijn ook bij de nieuwe benaming sowieso dezelfde gebleven.

De volgende werkgroepen en taskforces ontstonden:

Werkgroep Wetenschapsbeleid – Tina Kyndt

Focus 2013: assessment. Voorlopig gesprekken en debat met vertegenwoordigers in het veld.

Werkt naar: visie universiteit van de toekomst

Werkgroep Interdisciplinariteit – Liesbet Geris

Focus 2013: een publieke toelichting en debat rond de vragen die kunnen worden gesteld over de weg naar interdisciplinariteit

Werkt naar: een standpunt, met als basis de input van de debatavond

Werkgroep Wetenschapscommunicatie – Violet Soen

Focus 2013: zoeken naar de meerwaarde die de JA kan hebben in een veelheid aan initiatieven die reeds bestaan, met focus op onderwijs en media (later ook wetenschap en kunst), voorbereiden van de voorstellen op vlak van website en sociale media

Werkt naar: training van de eigen leden op vlak van wetenschapscommunicatie, en aanbevelingen voor de stakeholders

Vertegenwoordiging Internationalisering – Noel Salazar

Focus 2013: de internationale visie op bvb. mobiliteit in het kader van assessment en de andere focuspunten van de werkgroepen verduidelijken

Werkt naar: het internationaal profileren van de JA en haar leden

Taskforce Huishoudelijk reglement

Coördinator: Alexander De Becker

Andere leden: Marian Verhelst, Pieter Vander Veken, Emiliano Acosta, Cedric Ryngaert. (+ Jorgen D'Hondt en Sophie Dejaegher)

Doel: opstellen van het huishoudelijk reglement tegen eind november 2013

Taskforce Sponsoring

Coördinator: te verkiezen bij eerste bijeenkomst eind augustus

Leden: Tine Huyse, Koenraad Jonckheere, Jorgen D'Hondt en Karolien Poels (+ Sophie Dejaegher)

Doel: uitwerken van een sponsorvisie en de basis leggen voor mogelijke gesprekken over sponsoring en netwerking voor alle leden

Taskforce Event Interdisciplinariteit

Coördinator: Liesbet Geris

Doel: uitwerken van het event

Leden

De eerste 40 leden van de Jonge Academie werden gekozen door de Adviesraad voor de Jonge Academie. Vanaf de tweede selectie staat de Jonge Academie echter zelf in voor selectieprocedure, vacature e.a. In 2013 werd daarom een Selectiecommissie opgericht met vertegenwoordiging van de vijf disciplines (humane, sociale, toegepaste, medische en exacte), onder leiding van een voorzitter. De samenstelling was als volgt:

- Koenraad Jonckheere, voorzitter
- Alexander De Becker
- Jorgen D'Hondt
- Liesbet Geris
- Pieter Van der Veken
- Marianne Van Remoortel

Leden 2013:

Emiliano	Acosta	Johannes	Nicaise
Jan	Aerts	Hans	Op de Beeck
Koenraad	Brosens	Karolien	Poels
Alexander	De Becker	Korneel	Rabaey
Frederik	De Laender	Katrien	Remaut
Simon	De Meyer	Cedric	Ryngaert
Koen	De Temmerman	Noël	Salazar
Michael	De Volder	Giovanni	Samaey
Stefanie	Dedeurwaerdere	Violet	Soen
Jorgen	D'Hondt	Peter	Van Aelst
Ann	Dooms	Dorien	Van de Mierop
Liesbet	Geris	Pieter	Van der Veken
Jelle	Haemers	Arjan	Van Dixhoorn
Steven	Husson	Ine	Van Hoyweghen
Tine	Huyse	Peter	Van Nuffelen
Koenraad	Jonckheere	Marianne	Van Remoortel
Tina	Kyndt	Bram	Vanderborght
Samuel	Mareel	Kim	Verbeken
Lennart	Martens	Marian	Verhelst
Johan	Meyers	Nathalie	Vermeulen

Vlaamse Commissie voor Wetenschappelijke Integriteit

Het thema wetenschappelijke integriteit is tijdens de laatste jaren vaak in de actualiteit geweest. In verschillende landen doken opzienbarende gevallen op van onderzoekers die het met de wetenschappelijke en morele standaarden van het onderzoek niet altijd zo nauw namen. Omdat ook Vlaanderen daaraan niet ontsnapt en er waakzaamheid geboden is, nam het FWO in 2011 het initiatief om een Vlaamse Commissie voor Wetenschappelijke Integriteit (VCWI) op te richten. Ze werd ingesteld op 7 oktober 2013 en is gehuisvest in de KVAB, die er het secretariaat van verzorgt.

De organisaties die samen tot oprichting van de VCWI overgingen zijn:

- Koninklijke Vlaamse Academie van België voor Wetenschappen en Kunsten (KVAB)
- Koninklijke Academie van België voor Geneeskunde (KAGB)
- Fonds Wetenschappelijk Onderzoek - Vlaanderen (FWO)
- Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie (IWT)
- KU Leuven
- Universiteit Antwerpen
- Universiteit Gent
- Universiteit Hasselt
- Vrije Universiteit Brussel

Deze instellingen hebben het reglement van de VCWI goedgekeurd en verklaren de adviezen van de VCWI in hun besluitvorming te zullen betrekken.

De VCWI heeft twee taken:

1. adviseren over concrete dossiers die reeds behandeld zijn in één of meerdere van de commissies voor wetenschappelijke integriteit van de Vlaamse universiteiten aan de betrokken instellingen;
2. adviseren over meer algemene vragen betreffende deze materie vanwege wetenschappelijke instellingen in Vlaanderen.

Deze commissie moet zo bijdragen tot de uniforme behandeling van kwesties in verband met wetenschappelijke deontologie en de sensibilisering rond deze problematiek.

Samenstelling Comité van Toezicht en VCWI

Samen met de goedkeuring van het reglement gaven de instellingen tevens aan wie ze als vertegenwoordiger in het Comité van toezicht aanstellen. Elk van de negen oprichtende instellingen kan één vertegenwoordiger in dit toezichthoudend orgaan afvaardigen.

Op 4 juli 2013 kwamen de leden van dit Comité samen om, zoals het reglement bepaalt, de leden van de VCWI aan te duiden. Er werden voor elk van de drie wetenschapsdomeinen (biomedische wetenschappen, exacte en toegepaste wetenschappen, sociale en humane wetenschappen) telkens drie kandidaten opgegeven, met voor elke kandidaat een reserve-kandidaat voor het geval de eerste zou weigeren. Daarbij is rekening gehouden met een evenwicht tussen de instellingen en de geslachten.

De VCWI heeft op 10 februari 2014 haar eerste jaarverslag (betreffende 2013) uitgebracht aan het Comité van Toezicht, zoals voorzien in de reglementen betreffende de VCWI.

Hoofdpunten van het jaarverslag:

- De VCWI werd op 7 oktober 2013 geïnstalleerd. Er is in 2013 geen enkel concreet dossier (specifieke case of vraag voor algemeen advies) binnengekomen.
- Er werd een website opgezet op de website KVAB: www.vcwi.be
- De VCWI is begonnen met het opstellen van een huishoudelijk reglement. Een van de hoofdpunten daarin is de interactie met de universitaire CWI's indien het gaat over concrete dossiers.
- Secretaris VCWI: Volgens het reglement is het secretariaat door KVAB waar te nemen. Op dit ogenblik worden de meer administratieve aspecten door een personeelslid van de KVAB opgenomen en de meer inhoudelijke door een personeelslid van het FWO.
- Contacten met universiteiten: de VCWI zal overleg organiseren met CWI's van de universiteiten om werkwijzen af te spreken.
- Aansluiting Strategische Onderzoekscentra (SOC) en andere onderzoeksinstellingen: de minister heeft in de beheersovereenkomst van VIB, VITO, iMinds en IMEC laten opnemen dat ze zich dienen aan te sluiten bij VCWI.

Engagementen uit 2012

Gezien onder het convenant 2007-2012 reeds enkele engagementen met auteurs waren aangegaan, waarbij de effectieve publicatie pas in 2013 was voorzien, was de KVAB verplicht deze publicaties in 2013 af te handelen. Het betreft hierbij uitsluitend de Handelingen van de Contactfora. Voor de andere publicaties werd namelijk een andere oplossing gevonden (zie verderop):

- Dirk Huylebroeck, *Math Art Summit*, Handelingen van de contactfora.
- Leo Storme, *Coding Theory and Cryptography III*, Handelingen van de contactfora.
- Michèle Vanmaele, *Actuarial and Financial Mathematics Day*, Handelingen van de contactfora.
- Marc Nyssen, *Eleventh Belgian Day on Biomedical Engineering*, Handelingen van de contactfora.
- Georges Declercq, *New Approaches to Medieval Urban Literacy*, Handelingen van de Contactfora.

Nieuwe evolutie vanaf 2013

Gezien de wens van een groot aantal leden binnen KVAB om de mogelijkheid tot het publiceren van wetenschappelijk hoogwaardige publicaties verder te kunnen behouden, werd gezocht naar een externe uitgever. Uitgeverij Peeters bleek bereid tot een verregaande samenwerking met KVAB. Zij nam de publicatie van vier werken, waarvoor met de auteurs in 2012 al een engagement was aangegaan, van de KVAB over. Ook in de toekomst zal Uitgeverij Peeters de publicaties van de voornaamste reeksen van de KVAB op zich nemen. Op deze manier kan de KVAB haar reputatie van wetenschappelijke hoogwaardige uitgever behouden, haar uitstraling vergroten gezien het grote distributienetwerk van Uitgeverij Peeters, en dit zonder bijkomende financiële lasten voor de KVAB.

Standpunten

Inleiding

Sinds 1 januari 2013 is de publicatie van standpunten opgenomen in het convenant. Omdat de KVAB al sinds langere tijd standpunten publiceert, is ervoor gekozen deze nieuwe standpunten op te nemen in dezelfde reeks, en de nummering verder te zetten. Het volledige overzicht van de reeks standpunten is te vinden op de website: <http://www.kvab.be/standpunten.aspx>.

Overzicht

Nummer	Auteur(s)	Titel	Klasse(n)
17	Hendrik Van Brussel (ed.)	De maakindustrie, motor van welvaart in Vlaanderen	Technische Wetenschappen
18	Hubert Bocken	De gerechtelijke hervorming. Een globale visie	Menswetenschappen
19	Georges Van der Perre en Jan van Campenhout (ed.)	Van Blended naar Open Learning? Internet en ICT in het Vlaams hoger onderwijs	Technische Wetenschappen
20	Jan Velaers	Federalisme/confederalisme, en de weg er naar toe...	Menswetenschappen
21	Karel Velle	Archieven, de politiek en de burger	Menswetenschappen
/	Frans Boenders (ed.)	Mee met Morgen	4 klassen

Gezien de minister haar toestemming heeft gegeven om het boek 'Mee met Morgen' te laten meetellen als drie standpunten, brengt dit het totaal op acht standpunten.

Individuele bespreking

Hendrik Van Brussel (ed.), *De maakindustrie, motor van welvaart in Vlaanderen*, KVAB, Klasse Technische Wetenschappen, 2013.

Korte inhoud:

De secundaire sector is een krachtige motor van indirecte tewerkstelling en speelt een sleutelrol in het innovatieproces. De maakindustrie in Vlaanderen gaat echter achteruit. Het Standpunt formuleert negen aanbevelingen, die zich situeren in een herwaardering van het ondernemerschap en de maakindustrie op maatschappelijk en onderwijskundig vlak, een betere coördinatie van initiatieven en het oprichten van een SOC maakindustrie.

Aantal exemplaren: 590

Hubert Bocken (ed.), *De gerechtelijke hervorming. Een globale visie*, KVAB, 2013.

Korte inhoud:

De gerechtelijke hervorming moet uitgaan van een globale visie waarin de volgende uitgangspunten centraal staan: 1) Justitie is een openbare dienst die, zoals andere openbare diensten, kwaliteitsvol en efficiënt moet werken. 2) Gerechtelijke procedures moeten leiden tot een effectieve oplossing van conflicten. 3) Een goede rechtsbedeling vereist een kwaliteitsvolle wetgeving die ondersteund is door wetenschappelijk onderzoek en tot stand komt in overleg met de actoren van justitie.

De regeringsverklaring Di Rupo bevatte een aantal maatregelen die in de goede richting gaan, maar samen onvoldoende blijven. Een planmatige aanpak van de hervormingen is nodig langs een meerjarenplan Justitie.

Aantal exemplaren: 800

Georges Van der Perre en Jan van Campenhout (ed.), *Van Blended naar Open Learning? Internet en ICT in het Vlaams hoger onderwijs*, KVAB/KTW, 2013.

Korte inhoud:

Blended learning is de geïntegreerde combinatie van traditionele onderwijs- en leermethoden met ICT. De aarzelende pogingen om met e-learning te beginnen aan de Vlaamse universiteiten waren de aanleiding voor dit Standpunt. Het rapport maakt één aanbeveling: nl. dat er nood is aan een systemische visie over de optimale valorisatie van ICT voor het nieuwe hoger onderwijs van de 21e eeuw.

Aantal exemplaren: 590

Jan Velaers, *Federalisme/confederalisme, en de weg er naar toe...*, KVAB/Klasse Menswetenschappen, 2013

Korte inhoud:

Sedert geruime tijd wordt er in ons land over de staatsvorm gedebatteerd. Artikel 1 van de Grondwet mag dan al bepalen: "België is een federale Staat, samengesteld uit de gemeenschappen en de gewesten", maar in vele analyses worden enkele "confederale" kenmerken die de staatsvorm nu reeds zou vertonen, in het licht gesteld. Het confederalisme blijkt daarbij een vlag te zijn die een zeer gevarieerde lading dekt. In het licht van de historische voorbeelden en de klassieke rechtsvergelijkende theorie over federalisme en confederalisme, wordt in dit Standpunt conceptuele duidelijkheid gebracht.

Aantal exemplaren: 500

Karel Velle, *Archieven, de politiek en de burger*, KVAB/Klasse Menswetenschappen, 2013.

Korte inhoud:

Archieven zijn belangrijk voor zowel de overheid, de private sector als voor de burger. Dit Standpunt handelt op de eerste plaats over de relevantie van archieven, over de wijze waarop diverse maatschappelijke actoren met archieven omgaan, over de ideologische, politieke en sociaal-culturele betekenis van archieven. Komen verder aan bod: de structuur en de kenmerken van de Belgische en Vlaamse archiefsector van vandaag, de politieke agenda inzake archieven zowel op internationaal als op Belgisch niveau en de uitdagingen van de archiefsector van morgen, nl.: de toegankelijkheid van betrouwbare informatie waarborgen en bevorderen en vooral de duurzame digitale toegankelijkheid realiseren, bijdragen tot de maatschappelijke agenda's inzake "open access to information and governmental transparency" en het verbeteren van de digitale dienstverlening.

Aantal exemplaren: 500

F. Boenders (ed.), *Mee met Morgen. Vijftig kortessays over de toekomst van wetenschaps en kunst samengebracht door de Koninklijke Vlaamse Academie van België voor Wetenschappen en Kunsten*, 2013.

Korte inhoud:

Ter gelegenheid van de viering van de 75 jaar verzelfstandiging van de Koninklijke Vlaamse Academie van België voor Wetenschappen en Kunsten, vroeg de KVAB haar leden om een kort essay te schrijven omtrent actuele vragen, met een kritische blik, en oog op de toekomst. Dit resulteerde in vijftig inspirerende korte standpunten en essays. De onderwerpen gaan van genetische manipulatie en nanotechnologie tot wereldeconomie en installatiekunst.

Doelpubliek:

Zowel de mensen die bekend zijn met de KVAB en meer te weten willen komen over het onderzoek van KVAB-leden, als de mensen die de KVAB niet kennen, maar graag het type essay en actuele standpunten lezen die in het boek aan bod komen.

Aantal exemplaren:

Het jubileumboek verscheen op 750 exemplaren. Zo'n 500 daarvan werden door KVAB overgenomen en verspreid. De andere 250 vallen voorlopig onder de verantwoordelijkheid van Academia Press.

Impact:

Het jubileumboek heeft als eerste doel de activiteiten van de KVAB bekend te maken bij een groter publiek, en is daarom een ideaal gelegenheidsgeschenk. De ontvangers hebben het boek allen zeer gewaardeerd. Op de diverse recensie-exemplaren en persteksten is niet ingegaan. Vanaf september 2014 zal op de digitale zender Cultuur 7

een volledig programma in meerdere (7) afleveringen aan het boek worden gewijd, met telkens een gesprek over één thema nopens twee teksten in het boek.

Nationale Samenwerking

De missie van de nationale wetenschappelijke comités is de promotie en coördinatie van verschillende wetenschappelijke disciplines in België, hoofdzakelijk in een internationale context. De voorwaarde voor de oprichting van een Nationaal Comité is het bestaan van een internationale wetenschappelijke unie in dezelfde discipline, die op hun beurt verbonden zijn aan ICSU. Een overzicht van de Belgische wetenschappelijke comités en hun leden is te raadplegen op www.rasab.be.

De Belgische wetenschappelijke comités werken onder voogdij van de Académie royale des Sciences, des Lettres et des Beaux-Arts de Belgique (ARB) en de KVAB, gecoördineerd door RASAB.

Activiteiten

Het verslag van de activiteiten van de Nationale Comités wordt jaarlijks gepubliceerd op de website van RASAB (www.rasab.be).

Elke benoeming van nieuwe leden en elke nominatie van een afgevaardigde voor een algemene vergadering van een internationale wetenschappelijke unie moet goedgekeurd worden door de Klassen voor Wetenschappen van de KVAB en de ARB. Deze benoemingen en nominaties worden doorgaans gegroepeerd en 2 maal per jaar aan de Klassen voorgelegd. In 2013 gebeurde dit in april en in november.

De KVAB geeft aan Nationale Comités ook de kans om gratis over haar zalen te beschikken voor het organiseren van evenementen. Zij maken hiervan gebruik voor het organiseren van internationale congressen, maar ook voor nationale activiteiten om de uitstraling van hun discipline te bevorderen, zoals de jaarlijkse Kristalgroeiwedstrijd voor middelbare scholen, de jaarlijkse themadag van het Nationaal Comité voor bodemkunde en de tweejaarlijkse PhD-day van het Nationaal Comité voor Wiskunde.

Via RASAB, dat gezamenlijk bestuurd wordt door de KVAB en de ARB, beheren de Belgische Academiën ook het jaarlijkse budget van de Nationale Comités en hun bijdragen aan de internationale wetenschappelijke unies. Jaarlijks organiseren de Belgische academiën een gemeenschappelijke vergadering van de Nationale Comités, waar de comités de kans krijgen om hun activiteiten aan elkaar voor te stellen en te netwerken.

Bilaterale uitwisselingen

In 2013 ontving de KVAB 11 aanvragen voor bilaterale uitwisselingen, waarvan er 10 goedgekeurd werden. 8 Vlaamse wetenschappers bezochten een collega in het buitenland, 1 buitenlandse wetenschapper bezocht een Vlaamse instelling. 1 geplande uitwisseling werd afgelast door overmacht.

Deze uitwisselingen werden voornamelijk gebruikt voor het opstarten van nieuwe samenwerkingen, het bespreken en publiceren van resultaten van bestaande samenwerkingen, voor het uitwisselen van expertise of voor het consulteren van archieven en bibliotheken.

Activiteiten

Overeenkomsten met buitenlandse Academies

De Academie heeft op 20 mei 2013 een 17de overeenkomst afgesloten, en dit met De Zuid-Afrikaanse Akademie vir Wetenskap en Kuns.

Uitwisselingen Vlaamse wetenschappers

- *Frankrijk*

- Bezoek van prof. Dorien Van De Mierop (KU Leuven) aan dr. Jonathan Clifton (Université de Valenciennes): 26/10/2013 – 02/11/2013.

Onderzoeksdomein: interactional sociolinguistics and pragmatics.

Doel: uitwerken van de plannen voor een gezamenlijk boek met werktitel 'The discursive construction and interactional negotiation of meaning in narratives by former slaves'.

Resultaten:

- draft van de structuur van het boek opgesteld
- deze draft werd opgestuurd naar de editor van een book series en werd daar positief geëvalueerd
- momenteel zijn de onderzoekers reeds bezig aan het uitwerken van de eerste hoofdstukken van dit boek.

- *Hongarije*

- Bezoek van prof. Georges Van der Perre (KU Leuven) aan prof. Laszlo Monostori (Hungarian Academy of Sciences – Computer and Automation Research Institute): 26/06/2013 – 29/06/2013.

Onderzoeksdomein: technische wetenschappen.

Doel: bespreken van de mogelijkheden tot samenwerking tussen de Klasse Technische Wetenschappen en de Hongaarse Academie.

Resultaten:

- Introductie van prof. Van der Perre in enkele onderzoekscentra in Hongarije
- Contacten met het eLearning department van het Computer and Automation Research Institute.

- Bezoek van prof. Rudy Swennen (KU Leuven) aan dr. Sándor Kele (Hungarian Academy of Sciences - Institute for Geochemical Research): 5/08/2013 – 9/08/2013.

Onderzoeksdomein: geologie.

Doel: bespreken van de resultaten van een voorbije samenwerking en hieruit resulterende publicaties.

Resultaten:

- 2 manuscripten voor publicatie voorbereid
- Voorbereiding van een nieuw gezamenlijk onderzoeksproject.

- Bezoek van dr. Kwinten Nelissen (UA) aan dr. Ferenc Igloi (Hungarian Academy of Sciences – Wigner Institute of Physics): 4/08/2013 – 17/08/2013.

Onderzoeksdomein: Condensed matter theory.

Doel: Samenwerking opzetten voor de aanvraag van een Marie-Curie project.

Resultaten:

- Aanvraag voor Marie-Curie project afgewerkt en ingediend
- Praktische en financiële planning van het gezamenlijke project uitgestippeld.

- *Italië*

- Bezoek van prof. Violet Soen (KU Leuven) aan prof. Gaetano Sabatini (University of Roma III): 15/06/2013 – 23/06/2013.

Onderzoeksdomein: Geschiedenis van het Spaanse Rijk.

Doel: bespreken van de mogelijkheden tot samenwerking onder het onderzoeksconsortium Red Columnaria.

Resultaten:

- Plannen tot oprichting van een werkgroep 'Flanders' binnen dit consortium.
- Aanbevelingsbrief van prof. Sabatini voor bezoek van prof. Soen aan de Vatican Library.
- 3-daags bezoek van prof. Soen aan de Vatican Library.

- Bezoek van prof. Hans Cools (KU Leuven) aan prof. Andrea Gemberini (Università degli Studi di Milano): 15/09/2013 – 21/09/2013.

Onderzoeksdomein: Early modern political history.

Doel: bespreken van de inhoud van een toekomstige gezamenlijke publicatie.

Resultaten:

- Gemeenschappelijke publicatie, zal ingediend worden bij de *Journal of Ecclesiastical History*
- Consultatie van archief van *Biblioteca Trivulziana*
- Contact met en consultatie van archief van de familie Feroni.

- *Polen*

- Bezoek van prof. Nathalie Vermeulen (VUB) aan Dr. Wlodek Strupinski (Instytut Technologii Materialow Elektronicznych (ITME)).

Onderzoeksdomein: nonlinear optics.

Doel: kennis maken met de faciliteiten waarover ITME beschikt om dunne materiaal-lagen te kweken.

Resultaten: uitbreiding van de kennis rond materiaalfabricage en van het wetenschappelijk netwerk.

- *Roemenië*

Bezoek van drs. Auke Willems (VUB) aan dr. Sergiu Bogdan (University Babes-Bolyai in Cluj-Napoca): 8/10/2013 – 22/10/2013.

Onderzoeksdomein: European criminal law.

Doel: expertise vergaren voor eigen onderzoek over gerechtelijke samenwerking tussen Europese lidstaten.

Resultaten:

- Besprekingen met verschillende wetenschappers en gerechtsmedewerkers
- Case-study van Roemenië afgerond.

Bezoekende wetenschappers

- *Slovakije*

Bezoek van dr. Julia Vrablova aan prof. Jef Verschueren (UA): 2/05/2013 – 16/05/2013.

Onderzoeksdomein: linguistics.

Doel: uitwisseling van expertise en kennis.

Resultaten:

- Vergelijking van onderzoeksmethoden met Vlaamse onderzoekers
- Consultatie van de bibliotheek.

RASAB

De KVAB is soms rechtstreeks, soms via RASAB, lid van verschillende federaties en samenwerkingsverbanden van academiën, zowel op Europees niveau als op wereldniveau. Een overzicht van de lidmaatschappen en de Belgische vertegenwoordigers is te vinden op www.rasab.be.

Activiteiten

EASAC

Deelname Council meeting op 6-7/06 in Halle (Duitsland): Prof. Géry van Outryve d'Ydewalle

Experten genomineerd door de KVAB in werkgroepen van EASAC:

- Biofuels: Dr. ir. Leo Michiels (KTW)
- Carbon Capture and Storage: Prof. dr. Rudy Swennen (KNW) en Dr. Ben Laenen (VITO)

Nominatie door de KVAB van een jonge wetenschapper voor een discussiepanel tijdens het lancevenement van het EASAC rapport *Planting the future: opportunities and challenges for using crop genetic improvement technologies for sustainable agriculture*: Tina Kyndt (lid van de Jonge Academie).

IAP

Deelname aan de General Assembly op 23-27/02 in Rio de Janeiro: Prof. Hendrik van Brussel.

ICSU

Deelname aan de jaarlijkse bijeenkomst van de Europese subgroep van ICSU op 1-2/10 in Praag, ter voorbereiding van de General Assembly van ICSU: Prof. dr. Freddy Dumortier. Hij is tevens lid van de Management Group van ICSU-EU, een mandaat dat afloopt in 2014.

CAETS

CAETS is de wereldvereniging van ingenieursacademies. De heren prof. dr. Achiel Van Cauwenberghe (deelname aan de Council) en prof. dr. Georges Van der Perre (deelname aan het symposium) namen deel aan de jaarvergadering in juni 2013. Dit symposium stond in het teken van "Innovative Approaches to Engineering Education", wat in verband staat met het komende Denkersprogramma.

Bespreking

Sinds 2010 gebruiken de Belgische academiën, op initiatief van de KVAB, hun unieke ligging op wandelafstand van de Europese instellingen, om via de Europese federaties de invloed van academiën op het Europese beleid te verhogen. Hiervoor hebben zij een verbindingskantoor opgericht, onder coördinatie van RASAB, dat gezamenlijk bestuurd wordt door de KVAB en de ARB.

Dit verbindingskantoor heeft in de voorbije jaren hoofdzakelijk voor de federatie EASAC gewerkt, dat wetenschappelijke adviezen geeft aan het Europees beleid binnen de domeinen energie, biowetenschappen en milieu. Via EASAC kan ook de KVAB wegen op het Europese beleid in deze domeinen.

De federaties kunnen ook gebruik maken van het Paleis der Academiën als ontmoetingsplaats. Hiervan wordt door EASAC dankbaar gebruik gemaakt. In 2013

werden tevens belangrijke contacten gelegd met ALLEA, wat eveneens een Europese federatie van academiën is, die zich vooral richt op het wetenschapsbeleid. Er werden voorbereidingen getroffen voor de organisatie van verscheidene evenementen van ALLEA in het Paleis der Academiën in 2014 en er werd onderzocht hoe de KVAB ALLEA verder kan ondersteunen in haar interactie met het Europese beleid.

Henri DUTILLEUX (22 januari 1916 – 22 mei 2013)

Buitenlands lid van de Klasse van de Kunsten

Geachte consorores en confraters,

Op 22 mei van dit jaar overleed in Parijs op 97-jarige leeftijd de Franse componist Henri Dutilleux, sinds 1973 buitenlands lid van deze Klasse. Dutilleux werd in 1916 geboren in Angers maar toen hij 6 jaar was, verhuisde zijn familie naar Douai in Frans-Vlaanderen. Na een eerste muzikale vorming aan het Conservatorium van die stad, zette hij in 1933 tot 1938 zijn studies verder aan het Conservatoire National van Parijs. In 1938 werden deze studies bekroond met de bekende Prix de Rome. Het daaraan verbonden verblijf in de Villa Medici in Rome moest hij omwille van de oorlogsomstandigheden onderbreken. Na de oorlog werd hij pianist-begeleider en koördinant aan de Parijse Opera en van 1945 tot 1963 was hij verantwoordelijk voor de productie van functionele muziek bij de Franse Omroep, de ORTF.

Hij bekleedde daarna nog verschillende posten in het muziekonderwijs als compositieleraar o.m. aan de bekende "Ecole Normale" en aan het Conservatorium van Parijs.

Als componist zou men Dutilleux kunnen beschouwen als een onafhankelijke figuur tussen de oudere Olivier Messiaen (1908) en de jongere Pierre Boulez (1925). In zijn compositiestijl vindt men duidelijk bindingen met de voorgaande generatie van Franse componisten zoals Fauré, Debussy, Ravel en Roussel, maar ook meer vooruitstrevende tendensen in het vaarwater bvb. van een Edgar Varèse.

Zijn contacten met de dodecafonie en de seriële muziek bleven steeds gereserveerd en kwamen nooit tot een onvoorwaardelijk adopteren van deze disciplines.

Dutilleux had naar eigen zeggen lak aan een opgedrongen theoretisch compositiesysteem en gaf de voorkeur aan een persoonlijke compositiestijl waarin intuïtie, mysterie en een grondige praktische kennis van het klankmateriaal hand in hand gaan.

Die onafhankelijkheid t.o.v. de gangbare trends heeft tot gevolg dat de meeste van zijn werken ontstaan zijn uit persoonlijke opdrachten aan befaamde solisten, dirigenten of ensembles, en daardoor telkens zeer individuele en originele trekken vertonen.

Verscheidene van zijn composities hebben ook een literaire achtergrond, want Dutilleux was een groot literatuurliehebber die zijn bewondering voor dichters als Baudelaire of Rilke openlijk toegaf.

Tot zijn belangrijkste werken behoren de Symfonie nr1 uit 1951 en de Symfonie nr2, ondertiteld "le Double" (want voor groot orkest en kamerorkest) uit 1959.

Nog persoonlijker zijn de in 1964 in opdracht van dirigent George Szell gecomponeerde vijfdelige "Métaboles", waaruit ik nu het laatste deel ("Flamboyant") laat horen in een uitvoering door het "Orchestre National du Capitole de Toulouse o.l.v. Michel Plasson.

Opvallend zijn hier de rijke kleurschakeringen, de briljante orkestratietechniek en de ritmische veelzijdigheid, die blijvende karakteristieken waren in Dutilleux's oeuvre.

De kwaliteiten van zijn muziek werden zoals gezegd hoog op prijs gesteld door befaamde solisten en ensembles. Zo componeerde hij op vraag van de bekende Russische cellist Rostropovitsj het celloconcerto "Tout un monde lointain", voor de Amerikaanse vioolvirtuoos Isaac Stern het vioolconcerto "l'Arbre des Songes", en voor het Juilliard kwartet het strijkkwartet "Ainsi la Nuit": stuk voor stuk briljante en originele werkstukken.

Wellicht Dutilleux meest persoonlijke werk zijn de in 2003 gecomponeerde "Correspondances" voor sopraan en orkest op brieffragmenten van Solsjenitzin en Van Gogh, en gedichten van Prithwindra Mukherjee en Rainer Maria Rilke, en met als onderwerp de mogelijkheid van de kunst om de menselijkheid te integreren in de kosmos.

Uit dit werk nu het vierde deel "Gong", op een in het Frans gesteld gedicht van R.M.Rilke. U hoort de sopraan Barbara Hannigan en het "Orchestre Philharmonique" van Radio France o.l.v. Esa-Pekka Salonen.

Dat Dutilleux oeuvre niet enkel in Frankrijk maar ook daarbuiten hoog werd ingeschat bewijzen de talrijke prijzen en eerbewijzen die hem te beurt vielen. Na de grote Prix de Rome in 1938, waren dat o.m. de Franse "Grand Prix National de la Musique" in 1967, de Amerikaanse Koussevitzky-prijs in 1976, de 9^e en 16^e Montreux World Record Award, de prijs Maurice Ravel in 1984, Het Japanse "Premium Imperiale" in 1994, de "Royal Philharmonic Society Music Awards London" in 1998, de Duitse "Ernst von Siemens Musikpreis" in 2005, en ten slotte de Franse "Midem Lifetime Achievement Award" in 2007.

Tijdens mijn BRT-loopbaan leerde ik Dutilleux persoonlijk kennen toen we in 1983 zijn celloconcerto "Tout un monde lointain" uitvoerden met het BRT-Filharmonisch Orkest en de Spaanse cellist Luis Claret. Na het concert had ik een interessant gesprek met de uiterst bescheiden maar cultureel hoogstaande componist, waarbij wij vooral over gemeenschappelijke radio-ervaringen hebben gepraat, en over eigentijdse tendensen in het componeren. Ik kreeg er duidelijk de indruk dat Dutilleux zich als een zelfstandig iemand beschouwde, die wel perfect op de hoogte was van de heersende strekkingen in het componeren, maar daartegenover toch liefst zijn eigenheid wilde behouden, iets waarin ik het met hem grotendeels eens was.

Later zou ik hem opnieuw ontmoeten bij een concert in het Brussels Muziekconservatorium waar hetzelfde concerto werd uitgevoerd. Dat was in 2007 en de componist was toen al 91, maar nog erg helder van geest. In een inleidend gesprek legde hij vooral de nadruk op de belangrijke rol die de literatuur (met Baudelaire, Proust en Gide bvb.) in zijn muziek had gespeeld.

Met Henri Dutilleux verdwijnt ongetwijfeld één van de belangrijkste componisten van de vorige eeuw. Wat zijn status betreft kan hij mijns inziens vergeleken worden met zijn bekende Poolse tijdgenoot Witold Lutoslawski (1913-1994).

De Academie verliest in zijn persoon alleszins een vooraanstaand buitenlands lid.

Tot besluit nog een kort fragment uit een van zijn laatste werken "The shadows of Time": Interlude. Hier uitgevoerd door het "Orchestre Philharmonique de Radio France" o.l.v. Esa-Pekka Salonen.

André Laporte

Marc MENDELSON (6 november 1915 – 9 december 2013)

Erelid van de Klasse van de Kunsten

Geachte consorores en confraters,

Rond de jaren 1960 werd ik uitgenodigd door de Galerie Lens Fine Arts (Antwerpen) om met enkele schilderijen te participeren aan een collectieve tentoonstelling. In deze context leerde ik Marc Mendelson kennen. Hij was een bijzonder vriendelijk man en ik bewonderde zijn werk. Tijdens deze periode ontwierp hij grote indrukwekkende monochrome doeken in zwaar materiaal. De evolutie in zijn oeuvre wordt bij nader inzien getekend door vier periodes: De Jonge Belgische Schilderkunst (waarvan hij medestichter was samen met o.a. Alechinsky) in de jaren 1945-1948, de abstractie (jaren 1950), het matiérisme (jaren 1960) en de terugkeer naar de figuratie (1970-1996). De kunstenaar bleek telkens op zoek naar een uitgepuurde essentie. Zijn schildersnatuur getuigt doorheen zijn hele oeuvre van een verfijnd gevoel voor de lijn, de kleur, de plaatsing van de beelding in het vlak en contrastenwerkingen.

In 1951 wordt hij professor aan het Hoger Instituut voor Bouwkunst en visuele Kunsten (ter Kamen in Brussel). Vanaf 1966 is hij lid van de Koninklijke Academie. Uiteraard had Marc Mendelson een lange en boeiende carrière achter de rug. Zijn werk werd getoond op de Biënnale van Venetië in 1948, de Sao Paulo Biennale van 1951 en 1953. Hij wordt geselecteerd voor "Younger European Painters, a selection" in het Guggenheim Museum te New York in 1953-54. In datzelfde jaar krijgt hij de opdracht om in het casino van Oostende een aantal muurschilderingen te maken; ook in het metrostation Park/Parc siert zijn "Happy Metro to You" één van de wanden.

Hoe dan ook betekende het werk van Marc Mendelson een belangrijk ijkpunt in de naoorlogse kunstgeschiedenis van ons land. Op serene wijze heeft hij van ons afscheid genomen. We zullen hem altijd herdenken als een schone mens en interessante artiest.

Uitgesproken door Michel Buylen, tekst Karel Dierickx

Vic NEES (8 maart 1936 – 14 maart 2013)

Erelid van de Klasse van de Kunsten

Naar aanleiding van zijn overlijden op 14 maart 2013 waren allen die over hem getuigden het eens: Vic Nees was het boegbeeld, de nestor van de Vlaamse koorwereld. De man die als componist en dirigent nieuwe horizonten verkende.

Dat hij het zo ver zou schoppen stond niet in de sterren geschreven. Als jonge man ambieerde hij niet om musicus te worden. Hij was nochtans begaafd. Dat zag zijn vader, Staf Nees, naast beiaardier te Mechelen ook actief als organist, koordirigent, leraar en als componist. Dat zagen ook collega's van Staf die geregeld aan huis kwamen zoals Jef Van Hoof, Marinus De Jong en Arthur Meulemans. Dat wist Vic ook wel. Als leerling van het Sint-Romboutscollege, waar hij de Grieks-Latijnse afdeling volgde, slaagde hij met brio in de toelatingsproef om als koorknaap opgenomen te worden in het toenmalig befaamde Sint-Romboutskoor onder leiding van Jules Van Nuffel. Hij stond zijn vader bij als pianobegeleider bij koorrepetities en verving hem af en toe aan het orgel. Toen de Gentse muziekcriticus Berten De Keyzer hem hoorde wenste hij 'de jonge Heer Victor een verdere loopbaan in Vaders spoor' toe. Maar Vic besliste in 1955 om zich te laten inschrijven aan de faculteit Letteren en Wijsbegeerte van de universiteit te Leuven. Hij wilde niet in vaders spoor lopen omdat hij zich afzette tegen diens laatromantische taal. Vic had immers ondertussen een andere taal leren kennen, deze van Ravel, Poulenc, Honegger en vooral Stravinsky. Na één jaar ruilde hij de universiteit van Leuven voor het conservatorium van Antwerpen. Blijkbaar was hij tot de bevinding gekomen dat de muziek dan toch zijn ware roeping was. Het voorgeschreven parcours legde hij af in een recordtijd. In 1961 werd hij programmator, producer zoals het toen heette, van de BRT. Het begin van een gestrekte loopbaan als radioman. Naast zijn beroepsactiviteiten leidde hij het Vocaal Ensemble Philippus de Monte in Mechelen en het Ter Kamerenkoor in Brussel. Om zijn slagtechniek te verfijnen volgde hij een Meisterkurs für Chorleitung bij Kurt Thomas in Hamburg. Toen in 1970 de plaats van dirigent van het Omroepkoor vrij kwam was hij de aangewezen kandidaat. Hij zou dit koor gedurende 26 jaar leiden. Hoewel hij deze taak met volle overgave vervulde ging zijn prioriteit uit naar creatief werk. Getuige zijn uitspraak 'Ik dirigeer om te leven en ik leef om te componeren.'

Componeren deed hij vanaf zijn negende maar zijn eerste werk dat hij aan de openbaarheid prijs gaf dateert van 1958 toen hij 22 was. Een werk voor gemengd koor a capella. Zijn laatste werk dateert van 2012. Eveneens een werk voor gemengd koor a capella. Het koor was het instrument dat hij door en door kende. Alle facetten van het koorzingen heeft hij verkend: het kinderkoor, het jeugdkoor, het gemengd koor, het vrouwenkoor, het mannenkoor. Meestal a capella maar vaak in combinatie met vocale of instrumentale solisten. Hij kon daarin zeer origineel uit de hoek komen. Een gemengd koor confronteren met een hobo, of een accordeon, is toch wel zeer ongewoon.

Hoe verscheiden koormuziek ook moge zijn, neemt niet weg dat ze slechts een bescheiden segment uitmaakt van de muziekproductie. Dat een componist van zijn generatie zich quasi uitsluitend op dit medium toelegt is wel heel bijzonder. Maar die keuze kan lonend zijn. Want koormuziek – wanneer ze aanslaat – mag rekenen op een ruim afzetgebied. Naast enkele beroepskoren zijn er tal van amateurskoren. Nees heeft dit begrepen. Aan beide categorieën heeft hij een aangepast repertoire aangereikt. Hij verstond daarbij de kunst om in alle omstandigheden trouw te blijven aan zijn artistieke visie. En hij vond gehoor. Weinig koren in Vlaanderen die nooit iets van hem gezongen hebben. Weinig werken van hem die geen uitgever vonden. En hij mocht zich verheugen in talrijke interessante opdrachten.

Dat hij Vlaanderen confronteerde met wat in Europa aan het gebeuren was is niet de minste van zijn verdiensten. Reeds in zijn eerste werken brak hij met de Vlaamse laatromantische traditie. Aanvankelijk spiegelde hij zich aan de Duitse koorcomponist Hugo Distler die hij bewonderde om zijn lineaire stemvoering en zijn originele tekstbehandeling. Gaandeweg verruimde hij zijn blik en kwamen Hindemith, Britten en Tippett in het vizier. De tonaliteit vervaagde of verdween zelfs. Dissonanten werden agressiever. Rond 1970 begaf hij zich op het pad van het experiment. Spreekkoor en aleatoriek deden hun intrede. Lang duurde deze periode niet. De grote retour naar de diatonische schrijfwijze voltrok zich begin de jaren 80. Tegelijkertijd werd de repetitieve muziek een substantieel element van zijn toonspraak. Van dan af was er eigenlijk geen sprake meer van evolutie. Tenzij van toenemende concentratie en diepgang. En van een duidelijke herwaardering van het melos. Hij besloot 'de lyrische kraan die al een tijdje losgedraaid was volledig te openen.'

Ongeacht of het om jonge, experimentele of rijpere werken gaat, Nees blijft altijd herkenbaar. In de eerste plaats aan de woord-toonverhouding die vaak gebaseerd is op teksttherhalingen, tekstfragmenten en op het verschuiven van klemtonen. Vervolgens aan de uitgekende vormgeving. En niet in het minst aan de vocabiliteit, de zingbaarheid van de stemmen.

Indien Vic Nees overleeft, dan zal het eerder zijn als componist dan als dirigent, hoewel hij ook als dirigent baanbrekend werk verricht heeft. Met het Omroepkoor heeft hij tal van Vlaamse, maar ook internationale, creaties gebracht. Of vergeten partituren van onder het stof gehaald. Hij dook daarvoor in archieven. Nees als musicoloog! De laatste tijd ontpopte hij zich als columnist. Over uiteenlopende aspecten van ons muziekleven had hij zo zijn bedenkingen die hij formuleerde in een snedige, vaak van humor en ironie doordrenkte taal. Hij was dus ook literair begaafd. Hij was trouwens zeer belezen. Wanneer hij niet dirigeerde of componeerde las hij. Muziek en woord was zijn devies.

Het is niet de eerste keer dat ik een laudatio over hem mag houden. In het verleden heb ik me steeds beperkt tot het belichten van zijn professionele en artistieke activiteiten. Hem typeren als artiest was mijn hoofdbekommernis. Hem typeren als mens heb ik steeds bewust vermeden. Omdat ik aanvoelde dat hij dat niet zou

geapprecieerd hebben. Dit is niet aan de orde zou hij gezegd hebben. Vandaag maak ik een uitzondering en wil het ook hebben over zijn persoonlijkheid.

Vic had een hekel aan grote woorden. Hij beschouwde zichzelf eerder als de gedegen vakman, iemand die zijn stiel kent, dan als de grote kunstenaar. Hij was bescheiden maar trots op wat hij presteerde. Omdat hij wist dat het goed was.

Vic was in alle omstandigheden plichtsbewust. Bestellingen, composities, artikels of wat dan ook, werden lang voor de deadline afgeleverd. Hij kwam nooit te laat, ook niet in vergaderingen die hij trouwens zorgvuldig voorbereidde. Aan zijn plichtsbewustzijn ging zijn engagement gepaard. Zo kloeg hij in zijn late geschriften het gebrek aan belangstelling aan voor het werk van onze Vlaamse componisten.

Vic was hulpvaardig. Met raad en daad stond hij jongeren bij. Voor hen was hij een mentor, een *éminence grise*.

Vic had zin voor ethiek. Waarden als rechtvaardigheid, trouw en consequent handelen stonden bij hem hoog in het vaandel.

Het is waar dat hij bij een eerste kennismaking soms de indruk gaf afstandelijk te zijn. Met zijn ideeën en gevoelens liep hij immers niet te koop. Naar buiten toe bleef hij gereserveerd én voornaam. Maar in vertrouwde kring kon hij los komen en zich laten kennen als een joviaal, gul en warmhartig man.

Gelukkig diegenen die hem mochten ervaren als artiest én als mens.

Kamiel Cooremans

Frans NEIRYNCK (15 mei 1929 – 20 oktober 2012)

Erelid van de Klasse van de Menswetenschappen

Geachte familie, vrienden, collega's van Frans Neirynck,
Vandaag herdenken wij confrater Frans Neirynck.

Frans Neirynck werd op 15 mei 1927 geboren in het West-Vlaamse Wingene. Na studies aan het Sint-Jozefscollege te Tielt ging Frans Neirynck naar het Kleinseminarie van Roeselare waar al snel zijn intellectuele kwaliteiten werden ontdekt. In 1947 werd hij dan ook naar Leuven gestuurd waar hij een kandidatuur in de Klassieke Filologie behaalde. Vervolgens studeerde hij aan het Grootseminarie te Brugge theologie en werd op 30 mei 1953 tot priester gewijd. Van 1953 tot 1957 studeerde hij aan de theologische faculteit te Leuven waar hij in 1957 het doctoraat behaalde op een proefschrift met als titel *De kindsheidsgeschiedenis in het evangelie van Lukas*, met professor Albert Descamps als promotor. Dankzij dit proefschrift kwam Frans Neirynck voor de eerste maal in contact met de Koninklijke Academie. Zijn proefschrift werd ingediend als antwoord op een uitgeschreven prijsvraag van de Klasse der Letteren en in 1959 door de Academie bekroond. Nog in 1957 werd Frans Neirynck licentiaat in de Bijbelse Filologie. Van 1957 tot 1960 doceerde hij sacramentenleer en ecclesiologie aan het Grootseminarie te Brugge. In 1960 ruilde hij Brugge definitief voor Leuven. Op 20 december 1960 volgde hij aan de theologische faculteit zijn promotor Mgr. Albert Descamps, die hulpbisschop was benoemd in Doornik, op als professor Nieuw

Testament. Reeds op 31 juli 1962 werd Frans Neirynck benoemd tot gewoon hoogleraar en tot 1992 zou hij aan de theologische faculteit doceren. Na de splitsing van Leuven en Louvain-la-Neuve werd hij van 1968 tot 1972 de eerste decaan van de Nederlandstalige Faculteit Godgeleerdheid. Samen met zijn Brugse collega Maurits Sabbe bouwde hij eveneens een Engelstalige afdeling uit die tot op vandaag een succes mag worden genoemd.

Omwille van zijn grote staat van verdiensten werd Frans Neirynck op 16 februari 1980 op voordracht van o.a. Mgr. Coppens verkozen tot corresponderend lid van de KVAB. 32 jaar lang was hij lid en vervolgens erelid van de Academie, een lidmaatschap waarover hij fier was: de vorderingen in zijn Academieloopbaan werden trouw meegedeeld op de Faculteitsraden.

De verdiensten van Frans Neirynck zijn groot. Hij heeft zich gedurende vele jaren verdienstelijk gemaakt als professor, bestuurder, onderzoeker en stimulator van onderzoek, want dat is het minste dat men mag zeggen van iemand die promotor is geweest van 27 doctoraten. Dat men tot op vandaag in de exegetische wereld van "the school of Louvain" spreekt, het is en blijft één van zijn grote verdiensten. Frans Neirynck heeft in dit verband met instemming verwezen naar de Benedictijnse exegeet Jacques Dupont, die benadrukte dat wat deze Leuvense school karakteriseerde niet zozeer een akkoord over bepaalde stellingen was, dan wel een fundamenteel respect voor de teksten, voor rigoureuze-wetenschappelijke methodes en een volgehouden aandacht voor detail.

In het eigen onderzoek van Neirynck stonden de evangelies centraal. Ik stel hier kort de drie domeinen voor waarop Neirynck diepe sporen in de exegetische wereld heeft getrokken. Tegen de gangbare overtuigingen van de jaren '50 lanceerde Neirynck de theorie van de Marcus-prioriteit. Midden de 'jaren 60 kwam daar nog de interesse voor een tweede bron, Q, bij. Matteüs en Lucas zijn beiden afhankelijk van zowel Marcus als Q waaruit ze op een eigenstandige wijze hebben geput. Eveneens in deze periode, maar nog meer uitgesproken in de jaren '70 besteedde Neirynck grote aandacht aan de relatie van Johannes tot de synoptische evangeliën, waarbij Neirynck pleit voor een afhankelijkheid van Johannes ten opzichte van de synoptici.

Op deze drie vlakken heeft Frans Neirynck, samen met zijn onderzoeksteam, omstandig gepubliceerd (meer dan 300 publicaties, waaronder een ganse reeks boeken), op colloquia gecommuniceerd, in kritische recensies met collega's gedebatteerd. Scherpe en open wetenschapper als hij was, heeft Neirynck bijvoorbeeld gedurende vele jaren met Marie-Emile Boismard gediscussieerd in verband met de relatie tussen Johannes en de synoptische evangelies, maar tegelijk was hij de promotor van het door de KU Leuven aan Boismard toegekende eredocoraat op 25 oktober 1988: academische onenigheid en intellectuele openheid waren voor Neirynck geen contradicties.

Iets vroeger dat jaar, namelijk op 20 februari 1988, werd Frans Neirynck in de Academie verkozen tot werkend lid – voor een man met de werkkraft van Frans Neirynck lijkt me dit een mooi voorbeeld van een pleonasme, want als Frans zich ergens als lid

engageerde, dan was hij een werkend lid -, onderbestuurder in 1992 en bestuurder in 1993. Uit zijn dossier zoals voortreffelijk bewaard in de Academie blijkt dat Frans Neiryndck zich als bestuurder van de Klasse der Letteren sterk inzette voor het actualiseren van de zogenaamde prijsvragen en dat hij met aandacht de bibliotheekactiviteiten in de Academie volgde. Trouw stuurde hij dan ook zijn eigen publicaties – en ze zijn zeer omvangrijk geweest – naar de Academiebibliotheek. Hij beschreef deze bestuursperiode als een bijzonder genoeg en een verrijkende ervaring.

In de academie heeft Neiryndck het woord gevoerd over thema's die hem nauw aan het hart lagen. In 1980 hield hij een voordracht over *Het verhaal van het lege graf in de Evangelien* en ook in de jaren daarna zou hij nog het woord voeren, onder andere in 1995 toen hij sprak over *Het Nieuwe Testament over echtscheiding*, een thema waarover hij ook tussen 1957 en 1960, toen hij o.a. professor ecclesiologie en sacramentenleer in het Groot-Seminarie was, had gepubliceerd.

Onder zijn impuls werd in 1982 het Wetenschappelijk Comité Godsdienstgeschiedenis opgericht. Ofschoon al het voorbereidende werk verricht werd door Frans Neiryndck, toch liet hij het voorzitterschap over aan de te vroeg overleden Gentse confrater Sanders, die hij als voorzitter zou opvolgen in 1990.

In de aan dit comité verbonden reeks *Collectanea Biblica et religiosa antiqua* verschenen belangrijke bibliografieën als die over het evangelie van Johannes, Marcus en Lucas – Frans Neiryndck was er van overtuigd dat excellente wetenschapsbeoefening slechts mogelijk is als men de beschikking heeft over gedegen werkinstrumenten en hij heeft met de constante hulp van zijn onderzoeksteam voor zijn wetenschapsdomein dit zeer nuttige ofschoon ook zeer nederige dienstwerk zeer ter harte genomen. Ook grensverleggend doctoraatsonderzoek vond er zijn weg.

Als lid van de Academie besteedde Frans Neiryndck veel tijd en aandacht aan het lezen van manuscripten, onder andere voor de fondsprijzen, met name de Mgr. Charles De Clercqprijs en de Mgr. Jozef Coppensprijs. Wat wellicht minder bekend is, is het feit dat hij zelf actief op zoek ging naar kandidaten die in aanmerking konden komen voor deze prijs. In de Onderzoekseenheden Bijbelwetenschappen en Geschiedenis van Kerk en Theologie van de Faculteit Theologie en Religiewetenschappen heeft Frans Neiryndck op die manier verschillende jonge mensen een stevige por in de rug gegeven bij de op- en uitbouw van hun academische carrière.

Dat heeft hij ook gedaan als lid van de werkgroep Godsdienstwetenschappen en Theologie (1972-1992), als lid en voorzitter van de Commissie voor Publicaties, als lid van de Raad van Bestuur van Leuven University Press, maar ook als redactielid en boegbeeld van het A-tijdschrift ETL en de daarmee verbonden reeksen: het zou zeer de moeite waard zijn om eens na te gaan hoeveel mensen van Frans de kans hebben gekregen om hun inzichten te publiceren, alhoewel ik er onmiddellijk aan moet

toevoegen, zijn toelatingseisen waren zeer hoog maar tegelijk een garantie dat het ingeleverde internationale standaarden haalde.

In 2002 werd hij op 75-jarige leeftijd erelid. Ook in de jaren daarna kwam hij nog regelmatig naar de maandelijkse vergaderingen van de academie. En toen de tand van de tijd een aantal dingen moeilijker maakte, heeft hij niet alleen kunnen rekenen op de trouwe hulp van Marie-Louise Neiryndck, zijn chauffeur, steun, toeverlaat, maar ook op die van verschillende leden van de Academie, zowel uit Leuven als van elders. Dat Frans Neiryndck bij leven en welzijn veel betekend heeft voor de Koninklijke Vlaamse Academie van België is duidelijk. Dat diezelfde Academie een belangrijke plaats innam in het leven van Professor Neiryndck is even waar.

Frans Neiryndck heeft over vele voorgangers en collega's notities geschreven, ook in het kader van de Academie, o.a. voor Jan van Houtte en Robert Vandeputte. Hij heeft een hele reeks *In Memoriam's* uitgesproken en gepubliceerd. Hij heeft verschillende initiatieven genomen om het werk van overleden voorgangers *post mortem* toch nog te publiceren. In zijn notities en *In Memoriam's* was er steeds ruimte voor een persoonlijke noot, een warme herinnering, een anekdote. Op de faculteit kenden wij, jongeren, Frans Neiryndck als een ietwat stugge en afstandelijke man. Toen ik redactielid van de *Ephemerides* werd en naar de redactievergaderingen op de Tiensevest 27 in Leuven ging, ontdekte ik een andere Neiryndck, een Neiryndck die een voortreffelijke gastheer was, die goede wijnen offereerde, die zin voor humor had, die fier was op zijn tuin. Ook dat was confrater Neiryndck. *Requiescat in pace cum sanctis*.

Mathijs Lamberigts

Jan ROEGIERS (19 oktober 1944 – 12 juli 2013)

Lid van de Klasse van de Menswetenschappen

We gedenken in dit paleis terecht onze confrater Jan Roegiers die ons op 12 juli ll. heeft verlaten. Twee instellingen lagen hem bijzonder nauw aan het hart: zijn Universiteit, de Katholieke Universiteit Leuven, en zijn Academie, de KVAB. Hij heeft zich dan ook voor beide onverdroten ingezet, al stond dit bij zijn geboorte niet in de sterren geschreven.

Jan werd op 19 oktober 1944 geboren in het Meetjesland, in het dorp Sleidinge; zijn vader was postmeester in Lembeke, zijn moeder bestierde het grote gezin en gaf Jan de liefde voor een lekkere en eerlijke keuken mee. Inderdaad, velen onder jullie zullen Jan kennen als een culinaire connaisseur en fijnproever.

Na zijn middelbare studies aan het Sint-Vincentiuscollege te Eeklo koos Jan voor het priesterschap en volgde hij het volledig parcours aan het Gentse bisschoppelijk seminarie en aan de KU Leuven, zonder evenwel gewijd te worden. Deze opleiding in filosofie en theologie heeft een stempel gedrukt op zijn later historisch werk, maar ook op zijn denken en doen. In de jaren van de splitsing van de Leuvense Universiteit was hij

als student geschiedenis nauw betrokken bij de bibliotheek en het archief van zijn alma mater. Zijn licentiaatsthesis in de geschiedenis in 1970 handelde over Jan Frans van de Velde, de achttiende-eeuwse universiteitsbibliothecaris, en zijn doctoraatsthesis in 1979 over de Leuvense theologische faculteit en de Verlichting. Daar liggen de wortels van zijn latere professionele en wetenschappelijke activiteiten. Die kon hij van 1970 tot 1974 uitbouwen als navorsingstagiair en aspirant van het Nationaal Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek. In die jaren behaalde Jan Roegiers ook de licentiaatstitel in de morele en religieuze wetenschappen (1972).

Zoals Jan Roegiers zelf verteld heeft tijdens een interview in de Campuskrant n.a.v. zijn emeritaatsviering in 2010, raakte hij op verzoek van rector De Somer betrokken bij de voorbereiding van de viering van de 550ste verjaardag van de Leuvense Universiteit in 1976. Ik citeer Jan verder: "Probleem: er was geen echte functie voor me. Die werd 'gemaakt', en vanaf 1975 was ik 'archivaris van de universiteit', wat ik gebleven ben tot mijn emeritaat." De universiteitsarchivaris heeft zich met veel competentie en buitengewone inzet gekweten van deze 'gecreëerde' taak, en hij heeft van het archief een rijk gevulde en bloeiende dienst gemaakt. Jan bekommerde zich niet alleen over een betere ontsluiting en inrichting van het Leuvense universiteitsarchief, maar ook over het oude archief dat in het Algemeen Rijksarchief bewaard werd. Mede door zijn toedoen is dit bijzondere rijke archief van Brussel naar het nieuw gecreëerde Rijksarchief in Leuven overgebracht. Gelukkig heeft Jan kort voor zijn overlijden nog vernomen dat het oude archief van de Leuvense Universiteit is uitgeroepen tot Unesco Werelderfgoed. Hij had zich daar, samen met de Rijksarchivaris van Leuven en onze confrater, de Algemene Rijksarchivaris Karel Velle, stevig voor ingespannen. Als dank voor deze onverdroten inzet heet de studiezaal van het universiteitsarchief in het gebouw van de universiteitsbibliotheek voortaan de 'Jan Roegiers studiezaal'.

Ook met de Leuvense Universiteitsbibliotheek zal Jans naam verbonden blijven. Van in zijn collegetijd had Jan iets met boeken. Een leuke anekdote las ik in de inleiding van zijn Liber Amicorum. Als veertienjarig KSA-lid nam hij deel aan oudpapier-ophalingen waarbij hij meermaals waardevolle boeken en documenten gered heeft. Die trend heeft zich voortgezet en heeft geleid tot zijn benoeming tot hoofdbibliothecaris van de Leuvense alma mater in 1981 en hij is dit gebleven tot 1996. Daar is een heel verhaal aan voorafgegaan. In 1972 was Jan lid geworden van de Leuvense bibliotheekraad die na de splitsing van Leuven een eigen beleid moest uittekenen. Rector De Somer zag al gauw Jan Roegiers' kwaliteiten en Jan werd aldus een leidende figuur in de verdelingsoperatie van de unitaire bibliotheek. Jan kon daar boeiend over vertellen en alle indianenverhalen daaromtrent nuanceren of ontkrachten. Zoals gezegd werd onze betreunde collega in 1981 zelf hoofd van zijn geliefde bibliotheek. Met de inzet van al zijn sociale vaardigheden, zijn uitgebreide netwerk en zijn fenomenale kennis van boeken is Jan er in geslaagd om in enkele decennia de door twee oorlogen en een amputatie zwaar geteisterde collecties weer op peil te brengen, een wetenschappelijke bibliotheek waardig. Jans grote liefde voor kunst en erfgoed hebben hem in 1983 ook aan het hoofd gebracht van het rijke kunstpatrimonium van de Leuvense alma mater. Dank zij diezelfde sociale vaardigheden heeft hij ook deze collecties kunnen verrijken en valoriseren.

Het spreekt voor zich dat Jan Roegiers zeer actief betrokken was bij alle gremia die te maken hebben met het archief- en bibliotheekwezen en met de academische erfgoedsector. Het lijkt me niet nodig om al die instellingen hier op te sommen. Zijn grote passie voor het materiële en immateriële academische erfgoed kwam ook duidelijk aan bod in zijn afscheidscollege in februari 2010 onder de titel '*Universitaire heemkunde? Over academisch erfgoed en universiteitsgeschiedenis*' en uitte zich ook in zijn grote voorliefde voor het in stand houden en beleven van academische tradities en rituelen. Om die reden zou Jan zeker genoten hebben van de *pompa funebris* bij zijn uitvaart.

We mogen hierbij niet vergeten dat collega Roegiers naast deze drukke bezigheden in archief, bibliotheek en kunstrapatrimonium, ook een professorale carrière heeft gehad. Vanaf 1978 tot aan zijn emeritaat in 2009 heeft hij alle trappen van de academische loopbaan doorlopen. Hij doceerde talrijke opleidingsonderdelen aan de Faculteit Letteren (*Geschiedenis van de Nieuwe Tijd, Instellingen, Geestesleven en Kerkgeschiedenis van de Nieuwe Tijd*) en de Faculteit Theologie & Religiewetenschappen (*Kerkgeschiedenis van de Nieuwe Tijd*). Jan lag ook mee aan de basis van de Vlaamse interuniversitaire academische archivariësopleiding, de huidige master na master 'Archivistiek: Erfgoedbeheer en hedendaags documentbeheer' waarvan de VUB de penvoerder is. Tot 2001 heeft hij er namens de KU Leuven het vak '*Geschiedenis, principes en terminologie van de archivistiek*' gedoceerd.

Hoewel de professor ook grote cursussen doceerde ging zijn voorliefde uit naar werkcolleges en de begeleiding van licentiaats- en doctoraatsstudenten. Jan koesterde zijn dertien *promoti* en steunde hen zoveel hij kon. Het verdroef hem dat door omstandigheden universiteitsgeschiedenis na zijn emeritaat geen vaste plaats (meer) had in het Leuvense curriculum.

Universiteitsgeschiedenis, in de eerste plaats die van Leuven, en de religieuze en culturele geschiedenis van de Zuidelijke Nederlanden in de vroegmoderne tijd waren de voornaamste thema's in Jans onderzoek. Hij was bijzonder beslagen in de ideeën van het jansenisme, het ultramontanisme en de Verlichting. De achttiende eeuw kende hij als geen ander. Jans fascinatie voor oud en nieuw, voor traditie en moderniteit kunnen zijn interesse voor de geschiedenis van adellijke families helpen verklaren. Zijn actieve betrokkenheid bij de Arenberg-Stichting ligt in het verlengde van de band die bestaat tussen het Huis Arenberg en de Leuvense Universiteit.

Conceptuele geschiedenis en theorievorming waren niet echt aan Jan besteed, wel de zo adequaat en kritisch mogelijke reconstructie van het verleden. Zijn enorme eruditie en zijn feilloos geheugen hielpen hem daarbij. Toch kan men Jan niet als een positivistisch geschiedschrijver wegzetten. Het hoe en waarom van het menselijk denken en handelen binnen de context van de katholieke Nederlanden probeerde hij te begrijpen en te doorgronden. Daarbij ging het bij hem vooral over sociale, politieke, kerkelijke en intellectuele elites. Collega Roegiers vond het zijn taak om - met de

nodige zin voor kritiek en nuancering - de cliché's over het obscurantisme van de reactionaire Katholieke Kerk en van de Universiteit Leuven, die vooral sinds en door toedoen van de Verlichting gangbaar waren, te relativeren of minstens te nuanceren. Jan Roegiers was eerder een doener en organisator dan een kamergeleerde. Hij vond het zijn plicht om de resultaten van zijn eigen onderzoek en dat van anderen zo breed mogelijk te verspreiden en dit langs zoveel mogelijk kanalen, zoals er zijn: publicaties voor een groter publiek, catalogen en inventarissen, tentoonstellingen, congressen, lezingen, stadswandelingen, het verenigingsleven, enz. Aan al dit type activiteiten heeft Jan ruimschoots meegewerkt of ze ingericht en georganiseerd. Het zou ons veel te ver voeren om al de door hem genomen initiatieven op te sommen. Van de vele redactieraden waarin Jan zetelde wil ik slechts de *Revue d'Histoire Ecclésiastique* vermelden, ongetwijfeld Jans troetelkind. Het wereldwijd verspreide tijdschrift werd in 1900 te Leuven opgericht; Jan is er twintig jaar lang directeur van geweest (van 1990 tot 2009) en heeft het inhoudelijk en vormelijk de eenentwintigste eeuw binnengeloodst.

Deze oriëntering naar een brede verspreiding van zijn onderzoek en inzichten, samen met het indrukwekkend aantal opdrachten in de academische, culturele en erfgoedsector, hebben het voor hem onmogelijk gemaakt om internationaal te publiceren in toptijdschriften en bijvoorbeeld zijn proefschrift uit te geven. Dat was voor later, na zijn pensionering....

Internationaal was Jan vooral gericht op Nederland. Hij zetelde daar in vele commissies en redactieraden, werd gevraagd om adviezen te verstrekken en in promotiecommissies te zetelen. Hij onderhield nauwe en vriendschappelijke banden met vele collegae, in het bijzonder met deze van de toen nog Katholieke Universiteit Nijmegen. In het academiejaar 1996-1997 bezette hij er de Keizer-Karel-leerstoel voor cultuurgeschiedenis.

Jan Roegiers was bijzonder verguld met zijn opname in de Koninklijke Vlaamse Academie. In 1996 werd hij verkozen tot corresponderend lid; in 1999 werd hij gewoon lid. Dit lidmaatschap was onder meer bijzonder belangrijk voor hem omdat hijzelf een eminent kenner was van haar geschiedenis zoals ook blijkt uit diverse publicaties die hij gewijd heeft aan achttiende-eeuwse academies en aan onze Theresiaanse academie in het bijzonder. Jan nam zijn taak als werkend lid letterlijk op. Niet alleen woonde hij trouw de maandelijkse vergaderingen bij, hij was ook lid en voorzitter van talloze commissies zoals de Publicatiecommissie, de Commissie van het Nationaal Biografisch Woordenboek, de Bestendige Commissie voor de Geschiedenis der Wetenschappen of het Wetenschappelijk Comité Humanisme in de Nederlanden. Hij zetelde ook in de vzw Vigés, gelieerd aan de KVAB (thans vervangen door de Commissie Historische Wetenschappen) en hij was voorzitter van het Nationaal Comité Logica, Geschiedenis en Filosofie van de Wetenschappen. Hij was ook jurylid van drie fondsprijzen (Mgr. De Clercqfonds, Mgr Coppensfonds, Erik Duvergerfonds).

Zelf ken ik Jan Roegiers al decennia. Ons gemeenschappelijk onderzoeksgebied, de universiteitsgeschiedenis, en andere gemeenschappelijke interesses, hebben ons bijeengebracht. We hebben samen gepubliceerd en talloze activiteiten

georganiseerd, we zaten samen in redactieraden, adviescommissies, promotiecommissies, projectgroepen enz.

Ik heb onze confrater leren kennen als een kritisch wetenschapper die zijn taken heel serieus nam, en hoge kwaliteitseisen stelde aan zichzelf en aan wie met hem samenwerkte: zich volledig inzetten en hard werken zoals ook hij deed. Voor hem was duidelijk wat een Universiteit en een Academie hoorden te zijn: tradities respecteren en met de tijd meegaan. Hij zag dan ook met lede ogen aan hoe het corporatistische karakter en de Humboldiaanse idee van *Lehre und Lernen* vervangen werd door utiliteitsdenken en modern management. De perikelen rond en de opheffing van de Publicatiecommissie hebben hem dan ook erg gegriefd. Als kenner bij uitstek van al wat met boeken te maken had was het zijn ambitie om van de Academie een moderne uitgever te maken die aan alle criteria van wetenschappelijkheid voldeed. Daarom heeft hij, ondanks het feit dat de ziekte zich reeds had geopenbaard, het voorzitterschap van de Publicatiecommissie in 2011 op zich genomen. De wijze waarop het Bestuur met het publicatiebeleid en met de Commissie is omgegaan hebben hem aangezet om ontslag te nemen. Dit was voor Jan een ongewone daad. Desondanks bleef hij loyaal aan de instelling.

Door de jarenlange samenwerking heb ik Jan ook goed als mens leren kennen. Hij was een levensgenieter en een estheet die van stijl en vormen hield, een muziek- en kunstliefhebber, een diplomaat en een verzoener. Zijn generositeit uitte zich op vele vlakken. Jan was een gulle gastheer, bij hem thuis in de Quint, maar ook toentertijd in 'zijn' bibliotheek. Ik heb enkele legendarische slotbanketten meegemaakt binnen de muren van de Leuvense universiteitsbibliotheek. Voor universiteitshistorici waren door Jan Roegiers georganiseerde bijeenkomsten te Leuven steeds een belevenis.

Jan was even gul in het mededelen van zijn fenomenale kennis. Een anekdote. Toen ik Jan pas leerde kennen, vroeg ik hem of hij mij het jansenisme kon uitleggen. Ik begreep daar niets van. Tijdens een heerlijke lunch in de Leuvense Faculty Club – hoe kan het ook anders – heeft Jan me met veel kennis van zaken en veel brio uitgelegd hoe de vork in de steel zat.

We zullen onze confrater ook gedenken als een moedig man, die tot het einde gevochten heeft tegen zijn ziekte door zo lang mogelijk actief te blijven. Hij had zich zo verheugd op de tijd en de vrijheid die het emeritaat hem gaf om nog vele jaren niet alleen Academia verder te blijven dienen en om te reizen, maar ook om meer tijd en aandacht te besteden aan zijn geliefde familie, huisgenoten en vrienden. Het heeft niet mogen zijn.

Hilde Symoens

Hilde VAN SUMERE (15 oktober 1932 – 13 mei 2013)

Erelid van de Klasse van de Kunsten

Geachte familie van Hilde,
Geachte consorores en confraters,

Het is in de Klasse van de Kunsten van de Koninklijke Vlaamse Academie van België, waarvan ze sinds 1995 lid was, dat ik Hilde Van Sumere beter heb leren kennen.

Wat meteen opviel in de gesprekken die we samen hadden, was de grote gedrevenheid naar haar werk toe. Zij sprak met enthousiasme en kennis van zaken over plastische kunsten en mee in het bijzonder over beeldhouwkunst. Toch was zij over haar activiteiten als kunstenaar vrij discreet. Eigenlijk creëerde zij in de luwte van het hedendaagse kunstgebeuren, ver weg van enige mediageilheid. Zij ging haar eigen weg. In de traditie van de beeldhouwkunst volbracht ze haar eigen zoektocht. In de loop der jaren puurde ze de vormgeving van haar sculpturen meer en meer uit in omzichtigheid en sensibiliteit. Haar oeuvre, doordacht in zijn monumentaliteit vertaalde zich in een archetypisch gegeven, wars van goedkoop effect. De bekroning van haar werk is misschien wel het beeld Lotus 7, uit grijze graniet, drie meter hoog, dat zijn bestemming kreeg in een groot beeldenpark "Yuzi Paradise" in Guilin in China, en daar ter plaatse werd uitgevoerd. Ze kon er prat opgaan dat haar creaties bijzondere plekken sierden en deel uitmaakten van talrijke belangrijke binnen- en buitenlandse collecties.

Het is niet overdreven te stellen dat het sleutelwoord in haar oeuvre integriteit is. Onze confrater Roger Marijnissen heeft in zijn afscheidsrede hierover bijzondere treffende mooie woorden gezegd. Daar kan ik niets meer aan toevoegen.

Karel Dierickx

Klasse van de Natuurwetenschappen

Gewone leden:

1. Vanhecke L. (1973)	29. Vincx M. (2006)
2. Thys van den Audenaerde D. (1978)	30. Ceulemans R. (2009)
3. Coomans A. (1978)	31. Maex K. (2009)
4. Vanquickenborne L. (1986)	32. Poesen J. (2009)
5. Van Montagu, baron M. (1987)	33. Steels L. (2009)
6. Bruynseraede Y. (1988)	34. Van Damme E. (2009)
7. Thas J. (1988)	35. Van Maldeghem H. (2009)
8. Gomes W. (1989)	36. Backeljau T. (2010)
9. De Schryver F. (1989)	37. Hofkens J. (2010)
10. Schamp N. (1990)	38. Schoofs L. (2010)
11. Vermeersch P. (1990)	39. Swennen R. (2010)
12. Kühn E. (1990)	40. Tavernier J. (2010)
13. Vandekerckhove J. (1990)	41. Van Tendeloo G. (2010)
14. Van Landuyt J. (1994)	42. Aerts C. (2011)
15. Hirsch C. (1994)	43. Baets R. (2011)
16. Heyde K. (1996)	44. Bogaerts A. (2011)
17. Jacobs P. (1996)	45. De Mazière M. (2011)
18. Gijbels R. (1997)	46. Gheysen G. (2011)
19. Kersters K. (1998)	47. Martens J. (2011)
20. Veretennicoff I. (1998)	48. Peeters F. (2011)
21. Dumortier F. (1998)	49. Van de Peer Y. (2011)
22. Van Houtte P. (1999)	50. Moens L. (2012)
23. Van Broeckhoven C. (1999)	51. Sevrin A. (2012)
24. Henriët J.-P. (2001)	52. Vandenabeele P. (2012)
25. De Kimpe N. (2003)	53. Van Den Broeck C. (2012)
26. Waelkens C. (2003)	54. Cuyt A. (2013)
27. Inzé D. (2005)	55. Neyens G. (2013)
28. Van Dyck D. (2006)	56. Van Lipzig N. (2013)
	57. Van Speybroeck V. (2013)

Ereleden:

1. Buffel K. (1958)	5. Peters J. (1970)
2. Geukens F. (1958)	6. Gullentops F. (1962)
3. Maton J. (1970)	7. Fiers, baron W. (1973)
4. Vandendriessche L. (1970)	8. Smeyers P. (1983)

Buitenlandse leden:

1. Allen J. (1991)
2. Bourgain J. (2012)
3. Brandl H. (1992)
4. Claeson Tord (2003)
5. Daubechies I. (2011)
6. de Jager C. (1967)
7. De Vincentiis M. (1988)
8. Denucé J. (1983)
9. Dézsi I. (1978)
10. Ebbesen T. W. (2011)
11. Friedel J. (1993)
12. Fukuoka M. (1986)
13. Golay M. (1990)
14. Hewish A. (1989)
15. Hirsch P. (1995)
16. Korpel A. (1987)
17. Lehn J. (1990)
18. Liu S. (1990)
19. Martin J. (2011)
20. Masuhara H. (1998)
21. Nasu S. (2002)
22. Nolte R. (2000)
23. Rahmat-Samii Y. (2001)
24. Sato H. (1991)
25. Schuller I. (1998)
26. Smets E. (2012)
27. Spaepen F. (2000)
28. Srivastava H. (1991)
29. 't Hooft G. (1981)
30. Van Marcke E. (1999)
31. Weck M. (1994)
32. West R. (1981)
33. Zewail A. (2003)

Klasse van de Menswetenschappen

Gewone leden:

1. Van Gerven, baron W. (1977)
2. Prevenier W. (1985)
3. Peeters T. (1985)
4. Dewachter W. (1986)
5. Witte, barones E. (1988)
6. Steel C. (1989)
7. Willems D. (1989)
8. van Outryve d'Ydewalle, ridder G. (1992)
9. Van Rompuy, baron P. (1994)
10. Bocken H. (1994)
11. Lesthaeghe R. (1996)
12. Simons L. (1997)
13. Verhofstadt-Denève L. (1997)
14. De Dijn H. (1997)
15. Tasmowski L. (1998)
16. Van der Cruysse D. (1998)
17. Clarysse W. (1998)
18. Van Uytfanghe M. (1998)
19. Waelkens, ridder M. (1998)
20. Weyembergh M. (1999)
21. Alen, baron A. (1999)
22. Billiet J. (2001)
23. De Nauw A. (2001)
24. Versluys K. (2001)
25. Foblets, barones M. (2001)
26. Cousy H. (2002)
27. Batens D. (2002)
28. Symoens H. (2003)
29. Cantillon, barones B. (2003)
30. Standaert N. (2003)
31. De Grauwe P. (2004)
32. Maresceau M. (2004)
33. Laureys G. (2007)
34. Boone M. (2008)
35. Wouters J. (2008)
36. Van Damme M. (2009)
37. Vandenbergen A.-M. (2009)
38. Van Goethem H. (2009)
39. Verschaffel L. (2009)
40. Veugeliers R. (2009)
41. De Clercq M. (2010)
42. Tollebeek J. (2010)
43. Van Den Berghe L. (2010)
44. Velle K. (2010)
45. Wagemans J. (2010)
46. Bourgeois J. (2011)
47. Buysse A. (2011)
48. Konings J. (2011)
49. Lamberigts M. (2011)
50. Geens K. (2012)
51. Praet D. (2012)
52. Schokkaert E. (2012)
53. Vandorpe K. (2012)
54. Velaers J. (2012)
55. Davidse K. (2013)
56. Deneckere G. (2013)
57. Maes B. (2013)
58. Pauwels C. (2013)
59. Verhetsel A. (2013)

Ereleden:

1. Vervliet H. (1968)
2. van Caenegem, baron R. (1974)
3. Van der Wee, baron H. (1977)
4. Krings, baron E. (1981)
5. Huyse L. (1994)
6. Van der Haegen H. (1988)
7. Storme M. (1982)
8. Blanpain R. (1992)
9. Eyskens M. (1988)
10. Dobbelaere K. (1992)
11. De Mey M. (1994)
12. Derolez A. (1992)

Buitenlandse leden:

1. Ahrweiler H. (1981)
2. Babcock R.G. (2005)
3. Barten A. (1990)
4. Blockmans W. (2004)
5. Blok D. (1990)
6. Burkhard H. (2010)
7. Cadiet L. (2010)
8. Carpi F. (1997)
9. Cox H. (1989)
10. De Boeck P. (2012)
11. de Vries J. (2003)
12. Dupré L. (1985)
13. Favier J. (1985)
14. Fenik B. (1988)
15. Fontaine J. (1988)
16. Frijhoff W. (2005)
17. Glamann K. (1989)
18. Gottwald P. (2005)
19. Haegeman L. (1994)
20. Hooghe L. (2011)
21. Jacobs F. (2005)
22. Janssen F. (2004)
23. Kaufmann F.-X. (1991)
24. Landes D. (1991)
25. Lairg, Lord Irvine of (2005)
26. Lerchner G. (1994)
27. Lesger C. (2008)
28. Levelt W. (1999)
29. Ma J. (2010)
30. Mackey W. (1979)
31. Maeijer J. (1983)
32. Markesinis, Sir B. (1990)
33. Mathias P. (1988)
34. McConica J. (1988)
35. McGing B. (2008)
36. Moureau F. (2005)
37. Munro J. (2000)
38. Nijkamp P. (2000)
39. Quirk, Sir R. (1975)
40. Schuyt C. (2001)
41. Skafte-Jensen M. (1997)
42. Sorabji R. (2008)
43. Stein P. (1991)
44. Stronach D. (1988)
45. Tax P. (1999)
46. Vansina J. (1999)
47. Victor B. (2013)

Klasse van de Kunsten

Gewone leden:

1. Marijnissen R. (1970)
2. Dhanens E. (1973)
3. Van Gysegem P. (1981)
4. Van de Velde C. (1986)
5. Vlieghe H. (1990)
6. Van Reeth B. (1990)
7. Boenders F. (1991)
8. Coryn R. (1993)
9. Dr. Heyrman H. (1993)
10. D'Haene R. (1993)
11. De Poorter N. (1994)
12. Dierickx K. (1995)
13. De Keersmaecker A.-T. (1998)
14. Fabre J. (1998)
15. Strauven F. (2000)
16. Van Hove L. (2001)
17. De Jonge K. (2001)
18. Balis A. (2002)
19. De Bondt W. (2003)
20. Elias W. (2003)
21. Stroo C. (2003)
22. Van der Stighelen K. (2003)
23. Delaere M. (2005)
24. Panamarenko (1998)
25. Coninx, baron S. (2004)
26. Robbrecht P. (2005)
27. Van der Stock J. (2005)
28. Buylen M. (2006)
29. Decraemer H. (2006)
30. Van Hee M.-J. (2007)
31. Bergmans A. (2007)
32. Brewaeys L. (2008)
33. Van Kerckhoven A.-M. (2008)
34. De Buck S. (2009)
35. Maes F. (2009)
36. Posman L. (2009)
37. Smets M. (2009)
38. Van Der Wee B. (2009)
39. Vermote P. (2009)
40. Delrue R. (2010)
41. Martens M. (2010)
42. Ruyters M. (2010)
43. Vandenbroeck P. (2010)
44. Verschaffel B. (2010)
45. Coomans de Brachène T. (2011)
46. De Keyzer C. (2011)
47. Rathé F. (2011)
48. Bergé P. (2012)
49. Swerts P. (2012)
50. Van Landeghem J. (2012)
51. Vandenabeele L. (2012)
52. Baert B. (2013)
53. Troch F. (2013)
54. Van Parys A. (2013)
55. Vermeersch V. (2013)

Ereleden:

1. Devlieghe L. (1986)
2. Goris A. (1994)
3. Nivelle A. (1988)
4. Servais R. (1973)
5. Laporte A. (1990)
6. Bekaert G. (1990)
7. Bossuyt I. (1993)
8. Vandereycken R. (1996)
9. Delmarcel G. (1999)
10. Huys B. (1980)
11. Tinel K. (1986)
12. Sabbe H. (1999)

Buitenlandse leden:

1. Châtelet A. (1990)
2. Colomina B. (2009)
3. DaCosta Kaufmann Th. (1997)
4. de Bodt S. (2003)
5. De Jongh E. (1988)
6. Erni H. (1973)
7. Fillitz H. (1988)
8. Foucart J. (1991)
9. Frampton K. (2010)
10. Gerszi T. (1992)
11. Goezu A. (1990)
12. Haverkamp-Begemann E. (1984)
13. Hennel-Bernasikowa M. (1995)
14. Hirsch K. (1995)
15. Husa K. (1974)
16. Lachenmann H. (1997)
17. Lasala J. L. (1997)
18. Lebic L. (2004)
19. Marrow J. (1997)
20. Mayer-Meintschel A. (1988)
21. McGrath E. (2003)
22. Neutelings W.-J. (2011)
23. Ottenheim K. (2012)
24. Resende J. (1971)
25. Roussev S. (2004)
26. Sauerländer W. (1988)
27. Schuijjer M. (2008)
28. Spronk R. (2009)
29. Strazza G. (2000)
30. Trémois P.-Y. (1971)
31. Van de Wetering E. (1994)
32. Van Grevenstein-Kruse A. (2010)
33. Vlad R. (1991)
34. Von Moos S. (2009)
35. Winner M. (1990)
36. Zhong H. (1992)

Klasse van de Technische Wetenschappen

Gewone leden:

1. Gelders L. (1989)
2. Van Cauwenberghe A. (1989)
3. Kretzschmar J. (1996)
4. Lagasse P. (1996)
5. Vandewalle J. (1996)
6. Verstraete W. (1997)
7. Leuridan J. (1998)
8. Van Vaerenbergh I. (1998)
9. Vanderleyden J. (1998)
10. De Moor B. (2000)
11. Vandamme E. (2000)
12. Van Overschée W. (2000)
13. Berlamont J. (2001)
14. Willems, baron J. (2001)
15. Verhoeven R. (2002)
16. Verstraeten P. (2002)
17. Bossyns L. (2004)
18. Gosselin D. (2004)
19. Michiels L. (2004)
20. Van Landeghem H. (2004)
21. Verdonck P. (2004)
22. Verpoest I. (2004)
23. Van Roost J. (2005)
24. Beazar G. (2006)
25. Belmans R. (2006)
26. D'haeseleer W. (2006)
27. Lox E. (2006)
28. Moldenaers P. (2006)
29. Oosterlinck, baron A. (2006)
30. Tambuyzer E. (2006)
31. Heynen H. (2009)
32. Höfte M. (2009)
33. Malcorps C. (2009)
34. Schoukens J. (2009)
35. Wauters D. (2009)
36. Bernard A. (2010)
37. Fransaer D. (2010)
38. Taerwe L. (2010)
39. Van Walle E. (2010)
40. Wevers M. (2010)
41. Bonte L. (2011)
42. Thienpont H. (2011)
43. Van Campenhout J. (2011)
44. Velge H.-J. (2011)
45. Verbauwhede I. (2011)
46. De Bruycker P. (2012)
47. De Schutter J. (2012)
48. Monard E. (2012)
49. Buelens C. (2013)
50. Hubin A. (2013)

Ereleden:

1. Vandepitte D. (1962)
2. Froment G. (1984)
3. Van Bladel J. (1984)
4. Van den Balck V. (1989)
5. Haemers G. (1992)
6. Jongbloet J. (1992)
7. Meers U. (1992)
8. Van Belle N. (1992)
9. Van Keymeulen J. (1992)
10. Van Remortel J. (1992)
11. Wissaert R. (1992)
12. Gobin R. (1994)
13. Beernaert S. (1995)
14. Naze M. (1995)
15. Depaemelaere J.-P. (1996)
16. Aernoudt E. (1997)
17. Deman J. (1998)
18. Deroo H. (1998)
19. Maes R. (1988)
20. Soens M. (1998)
21. Ulens S. (1988)
22. Van der Perre G. (1988)
23. Beeckman J.-P. (2001)
24. Lenaers R. (2002)
25. De Man H. (1990)
26. Frimout, burggraaf D. (1994)
27. Van Brussel H. (1990)
28. Verbaeten P. (2000)

Buitenlandse leden:

1. Adriaens P. (2012)
2. Bird Robert Byron (1994)
3. de Hoop Adrianus T. (1997)
4. Ferrero A. (2010)
5. Mareels I. (2010)
6. Monostori L. (2011)
7. Noterdaeme J.-M. (2012)
8. Rabaey J. (2011)
9. Sweldens W. (2011)
10. Vandebroek S. (2010)
11. Van Houten F. (2011)
12. Van Wassenhove L. (2010)
13. Verriest E. (2012)
14. Waterman R. (2010)
15. Zwaenepoel W. (2010)

Commissies van de Academie

Kandidaturencommissie

Klasse van de Natuurwetenschappen:

Van Houtte P., bestuurder
Henriet J.-P., onderbestuurder
Veretennicoff I., aftredend bestuurder
van Outryve d'Ydewalle, ridder G., vast
secretaris

Van Dyck D. (2012-2014)
Gijbels R. (2012-2014)
Thys van den Audenaerde D. (2012-2014)
Vandekerckhove J. (2012-2014)

Klasse van de Menswetenschappen:

Bocken H., bestuurder
Lesthaeghe R., onderbestuurder
Van Rompuy P., aftredend bestuurder
van Outryve d'Ydewalle, ridder G., vast
secretaris

Derolez A. (2014-2016)
Peeters T. (2012-2014)
Van Damme M. (2013-2015)
Van der Cruysse D. (2014-2016)
Verhofstadt-Denève L. (2012-2014)

Klasse van de Kunsten:

De Buck S. bestuurder
Posman L., onderbestuurder
Buylen M., aftredend bestuurder
van Outryve d'Ydewalle, ridder G., vast
secretaris

Coryn R. (2014-2016)
De Jonge K. (2012-2014)
Van Kerckhoven A.-M. (2012-2014)
Vandenbroeck P. (2012-2014)
Verschaffel B. (2012-2014)

Klasse van de Technische Wetenschappen:

Willems J., bestuurder
Verstraeten P., onderbestuurder
Kretschmar J., aftredend bestuurder
van Outryve d'Ydewalle, ridder G., vast
secretaris

Gosselin D. (2012-2014)
Van Cauwenberghe A. (2012-2014)
Vandamme E. (2012-2014)
Vandewalle J. (2012-2014)
Gelders L. (2013-2015)

Laureatencommissie

Klasse van de Natuurwetenschappen:

Van Houtte P., bestuurder
Gelders L., voorzitter
van Outryve d'Ydewalle, ridder G., vast
secretaris

Dumortier J. (2013-2015)
Henriet J.-P. (2014-2016)
Waelkens C. (2012-2014)
Vandekerckhove J. (2013-2015)

Klasse van de Menswetenschappen:

Bocken H., bestuurder
Gelders L., voorzitter
van Outryve d'Ydewalle, ridder G., vast
secretaris

Boone M. (2012-2014)
Clarysse W. (2013-2015)
Laureys G. (2012-2014)
Steel C. (2013-2015)

Klasse van de Kunsten:

De Buck S. bestuurder
Gelders L., voorzitter
van Outryve d'Ydewalle, ridder G., vast
secretaris

Delaere M. (2013-2015)
Dierickx K. (2013-2015)
Vandereycken R. (2013-2015)
Elias W. (2013-2015)

Klasse van de Technische Wetenschappen:

Willems J., bestuurder
Gelders L., voorzitter
van Outryve d'Ydewalle, ridder G., vast
secretaris

Beernaert S. (2012-2014)
Van Vaerenbergh I. (2012-2014)
Verhoeven R. (2012-2014)
Verstraeten P. (2012-2014)

Langlopende Projecten

Academisch Cultureel Forum

Boenders F., voorzitter	Gosselin D.
Eyskens M., voorzitter	Hirsch C.
van Outryve d'Ydewalle, ridder G., vast secretaris	Huys B.
Vandeweghe W., vast secretaris KANTL	Storme M.
Gelders L., voorzitter KVAB	Strauven F.
Willaert F., voorzitter KANTL	Thys van den Audenaerde D.
Dumortier F., algemeen beheerder	Tollebeek J.
Bocken H.	Van Caenegem R.
Buylen M.	Van der Cruysse D.
Kretzschmar J.	Van Hove L.
Veretennicoff I.	Vanderstighelen K.
Beazar G.	Waelkens C.
Coryn R.	Wissaert R.
Deroo H.	Witte E.
	Serrien E., secretaris

Wetenschappelijke commissie van het Nationaal Biografisch Woordenboek

Waterschoot W., voorzitter	Simons L.
Symoens H., ondervoorzitter	Strauven F.
van Outryve d'Ydewalle, ridder G., vast secretaris	Van der Wee, baron H.
Boenders F.	Vandeweghe W. (KANTL)
Geboes K. (KAGB)	Van Gorp H. (KANTL)
Musschoot A. M. (KANTL)	Velle K.
Porteman K. (KANTL)	Witte, barones E.
Prevenier W.	Willaert F. (KANTL)
	Rombaut H., redactiesecretaris

Reflectiegroep Energie

Van Vaerenbergh I., voorzitter	Hens H.
Albrecht J.	Hirsch C.
Beeuwsaert D.	Kretzschmar J.
Belmans R.	Proost S.
Craps R.	Sterckx L.
D'haeseleer W.	Swennen R.
De Buck P.	Ulens S.
De Ruyck J.	Van Roost J.
Fransaer D.	Veugelers R.
Gosselin D.	

Adviesraad Jonge Academie

Willems D., voorzitter
Symoens H., vice-voorzitter
Thas J.
Vandewalle J.
Vandeweghe W. (KANTL)
Van Hove L.
Van Kerckhoven A.-M.

van Outryve d'Ydewalle, ridder G., vast
secretaris
Verstraeten P.
Waelkens C.
Willaert F. (KANTL)
Dejaegher S., beleidsmedewerker

Stuurgroep Wetenschapscommunicatie

Vandewalle J., voorzitter
Verstraete W., voorzitter
Devoghel H.
De Schryver F.
Frank K.
Grieten E.
Hautekiet J.
Heynen H.
Hirsch C.
Moeremans L.
Rademaekers I.
Rams T.
Ratinckx E.
Samaey G.

Santermans K.
Scheers R.
Smeyers E.
Soen V.
Van Broeck W.
Van der Stock J.
Van der Beken K.
Van Hyfte J.
Vanpaemel G.
Velle K.
Verheyden K.
Verschaffel L.
Wauters D.
Vandenbergh T., secretaris

Commissie Historische Wetenschappen

Boone M., voorzitter
Van Goethem H., ondervoorzitter
Bocken H.
Bourgeois J.
Clarysse W.
De Jonge K.
Deneckere G.
Derolez A.
Martens M.
Prevenier W.
Simons L.
Strauven F.
Symoens H.

Tollebeek J.
Van Caenegem R.
Van der Stighelen K.
Van der Wee H.
Van de Velde C.
Vandorpe K.
van Outryve d'Ydewalle, ridder G., vast
secretaris
Velle K.
Vlieghe H.
Waelkens M.
Witte, barones E.
Rombaut H., secretaris

Vlaamse Commissie voor Wetenschappelijke Integriteit (VCWI)

Van Steirteghem A., voorzitter	Gillis S.
Boehme O., secretaris	Van Bendegem J. P.
Ameloot M.	Van Damme E.
De Nauw A., juridisch adviseur	Van Doorslaer S.
De Houwer J.	Van Geet C.
Froyen L.	Serrien E., medewerker

Comité van toezicht

Willems J., voorzitter	De Tavernier J.
Boehme O., secretaris	Janssen P.
Allewijn K.	Monard E.
Bouillon R., ondervoorzitter	Snyders D.
Casman H.	

Wetenschappelijk Comité Humanisme in de Nederlanden

Vanden Broecke S., voorzitter	Papy J.
Derolez A., vice-voorzitter	Peeters H.
N., secretaris	Sacré D.
Bracke W.	Sué S.
de Landtsheer J.	Symoens H.
de Nave F.	Tournoy G.
De Schepper M.	Van Houdt T.
De Smet R.	Vervliet H.
Forrez R.	Verweij M.
Golvers N.	Waterschoot W.
Heesakkers C.	van Outryve d'Ydewalle, ridder G., vast
Lamberigts M.	secretaris
Laureys M.	

Wetenschappelijk Comité Klassieke Studies

Clarysse W, voorzitter	Saerens C.
Boiy T.	Schorn S.
De Coninck L	Schepens G
De Groote M.	Uytterhoeven I.
Delattere A	Van Beek B.
Depauw M	Vandorpe K
Engels D.	Van Nuffelen P.
Erdkamp PHauben H.	Van Rengen W
Huys M.	Van Uytfanghe M
Laes C.	Verreth H
Ma J.	Waelkens M.
McGing B.	Wouters A.
Melaerts H.	Zuyderhoek A.
Mooren L.	van Outryve d'Ydewalle, ridder G., vast
Poblome J.	secretaris

Wetenschappelijk Comité Rechtsgeschiedenis

Heirbaut D., voorzitter	Martyn G.
Van Caenegem, baron R., ere-voorzitter	Oosterbosch M.
Monballyu J., ere-voorzitter	Opsommer R.
Angelini P.	Put E.
Avonds P.	Stevens F.
Baelde M.	Symoens H.
Bauer D.	Van Den Auweele D.
Bouckaert B.	Van Den Broeck J.
Christiaens J.	Van Ermen E.
Christiaensen S.	Van Goethem H.
Coppein B.	Vanhemelrijck F.
Coppens C.	Van Hofstraeten B.
Dauchy S.	Van Petegem P.
Decaluwe M.	Velle K.
Debaenst B.	Verboven K.
De Koster M.	Verhas C.
Delbecke B.	Vermeir R.
De Ruysscher D.	Vleeschouwers-Van Melkebeek M.
De Win P.	Waelkens L.
Forrez R.	Wauters B.
Janssens G.	Wijffels A.
Lambrecht D.	van Outryve d'Ydewalle, ridder G., vast
Lesaffer R.	secretaris
Magits M.	

Commissies voor de Academische Fondsen

O. Callebautfonds

De Octaaf Callebautprijs is bestemd om belangrijk oorspronkelijk werk te bekronen op het gebied van de kwaliteitsvoeding, en meer algemeen van de voedingsomstandigheden ook in de derde wereld. Deze prijs omvat twee luiken: de gewone prijs kan om de twee jaar toegekend worden voor een studie die betrekking heeft op het in artikel 1 vermelde domein. Daarnaast kan om de drie jaar een onderzoekskrediet worden toegekend met het oog op navorsing op het hoger aangeduid terrein.

Kerstens K.

Thys van den Audenaerde D.

Van Damme E.

Schamp, baron N.,

van Outryve d'Ydewalle, ridder G., vast
secretaris

Mgr. J. Coppensfonds

De Jozef Coppensprijs is bestemd om belangrijk oorspronkelijk werk te bekronen op het gebied van: de geschiedenis van de Leuvense universiteit; de geschiedenis van de Bijbelse exegese; oudtestamentische studies. De prijs wordt om de vijf jaar toegekend.

Lamberigts M.

Steel C.

Symoens H.

van Outryve d'Ydewalle, ridder G., vast
secretaris

Mgr. C. De Clercqfonds

De Mgr. Charles de Clercprijs is bestemd om belangrijk oorspronkelijk werk te bekronen op het gebied van de religieuze geschiedenis van Vlaanderen. Deze prijs wordt om het jaar toegekend.

Lamberigts M.

Steel C.

Symoens H.

van Outryve d'Ydewalle, ridder G., vast
secretaris

O. Dupontfonds

Het navorsingskrediet van het Octaaf Dupontfonds is bestemd om fundamenteel wetenschappelijk onderzoek te bevorderen op het gebied van menselijke en dierlijke fysiologie en fysiopathologie, met toepassing van biotechnologische methoden. De toekenning gebeurt om de twee jaar met beurtrol tussen de "Académie royale de Médecine de Belgique" (2007), de Koninklijke Vlaamse Academie van België voor Wetenschappen en Kunsten (2009), de Koninklijke Academie voor Geneeskunde van België (2011), de "Académie royale des Sciences, des Lettres et des Beaux-Arts de Belgique" (2013), enz.

Ferrant A., secrétaire perpétuel de l' Académie royale de Médecine de Belgique
De Kruif A., vast secretaris van de Koninklijke Academie voor Geneeskunde van België
Hasquin H., secrétaire perpétuel de l' Académie royale de Belgique
van Outryve d'Ydewalle, ridder G., vast secretaris van de Koninklijke Vlaamse Academie
van België voor Wetenschappen en Kunsten

E. Duvergerfonds

De Erik Duvergerprijs is bestemd om een belangrijk oorspronkelijk kunsthistorisch of historisch werk te bekronen dat handelt over de Nederlanden tot het jaar 1900 en dat in grote mate steunt op archivalische bronnen. Deze prijs wordt om de twee jaar toegekend.

Symoens H.	Vlieghe H.
Strauven F.	van Outryve d'Ydewalle, ridder G., vast
Cousy H.	secretaris
Van de Velde C.	

J. Gillisfonds

De Jan Gillisprijs is bestemd om belangrijk oorspronkelijk werk te bekronen op het gebied van de geschiedenis van het wetenschappelijk denken. De prijs wordt om de twee jaar toegekend.

Gijbels R.	van Outryve d'Ydewalle, ridder G., vast
Thys Van den Audenaerde D.	secretaris
Steel C.	

Mgr. R. Lenaertsfonds

De Mgr. Renaat Lenaertsprijs is bestemd om een verdienstelijk en onuitgegeven werk op het gebied van de muzikwetenschap te bekronen, gesteld in het Nederlands, of in een internationaal erkende congrestaal. De prijs wordt om de twee jaar toegekend.

Huys B.	van Outryve d'Ydewalle, ridder G., vast
Laporte A.	secretaris
Sabbe H.	

Mac Leodfonds

De Julius Mac Leodprijs is bestemd voor een verdienstelijk en oorspronkelijk werk op het gebied van de biologie in de breedste zin van het woord en in het Nederlands opgesteld. Deze prijs is bestemd voor studenten aan een universiteit of een inrichting voor hoger onderwijs.

Backeljau T.
Coomans A.
Kerstens K.
Kühn E.

Thys van den Audenaerde D.
Vincx M.
van Outryve d'Ydewalle, ridder G., vast
secretaris

M.-C. Maselisfonds

De Marie-Christiane Maselisprijs is bestemd om een belangrijk oorspronkelijk werk te bekronen op het gebied van de kinderpsychotherapie en -psychiatrie. De prijs wordt om de twee jaar toegekend.

Buysse A.
Danckaert M.
De Boeck P.
Deboutte D.
De Mey M.

Kristoffersen I.
Verhofstadt-Denève L.
van Outryve d'Ydewalle, ridder G., vast
secretaris

H. Schoutedenfonds

De Henri Schoutedenprijs is bestemd om belangrijk oorspronkelijk werk te bekronen op het gebied van de zoölogie. Deze prijs zal om de twee jaar toegekend worden aan een studie over faunistiek (bij voorkeur van Afrika), systematiek, ecologie, ethologie of anatomie der dieren.

Coomans A.
Kerstens K.
Kühn E.

Thys van den Audenaerde D.
van Outryve d'Ydewalle, ridder G., vast
secretaris

H. Vanderlindenfonds

De Henri Vanderlindenprijs is bestemd om belangrijk oorspronkelijk werk te bekronen op het gebied van de sterrenkunde. Deze prijs wordt om de twee jaar toegekend.

Bruynseraede Y.
Van Landuyt J.
Waelkens C.

van Outryve d'Ydewalle, ridder G., vast
secretaris

F. Van der Muerenfonds

De Floris Van der Muerenprijs is bestemd om oorspronkelijk en voortreffelijk wetenschappelijk werk op het gebied van de musicologie in de breedste zin van het woord te bekronen. Deze prijs wordt om de vier jaar door de Klasse der Kunsten toegekend voor het werk van een navorser, beneden de 40 jaar, dat in het Nederlands geschreven is.

Huys B.
Laporte A.
Sabbe H.

van Outryve d'Ydewalle, ridder G., vast
secretaris

P. van Oyefonds

De Paul van Oyeprijs is bestemd om oorspronkelijk onuitgegeven werk te bekronen in voorkeuorde over: veldwerk op het gebied der hydrobiologie in de breedste zin van het woord; systematiek der protisten of der evertibraten; biogeografie; algemene biologie.

Backeljau T.
Coomans A.
Kerstens K.
Kühn E.

Thys van den Audenaerde D.
Vincx M.
van Outryve d'Ydewalle, ridder G., vast
secretaris

F. Van Cauwelaerfonds

Het Frans Van Cauwelaert Fonds heeft tot doel Vlaams wetenschappelijk onderzoek aan te moedigen. Dit zal geschieden door het toekennen van een prijs aan auteurs van Belgische nationaliteit voor een oorspronkelijk, in de regel in het Nederlands gesteld werk van onbetwistbaar wetenschappelijke waarde, hetzij in boekvorm gedrukt of als manuscript aan het Frans Van Cauwelaert Fonds ingezonden.

Deze prijs wordt afwisselend toegekend aan: 1. natuur-, ingenieurs-, wiskundige wetenschappen, 2. morele, rechtskundige, economische en politieke wetenschappen, 3. biomedische wetenschappen, 4. filosofische, taalkundige, geschiedkundige en archeologische wetenschappen.

Storme M., voorzitter
Billiau A.
Brutsaert D.
De Meester P.
Symoens H.
Devoldere L.
Dumortier F.
Elchardus M.
Foblets M.-C.
Peeters T.
Simons L.

Thas J.
Van Cauwelaert K.
Van Cauwelaert P.
Van Damme M.
Van Rompuy H.
Vandekerckhove J.
Veretennicoff I.
van Outryve d'Ydewalle, ridder G., vast
secretaris
Rombaut H., secretaris

Instellingen onder voogdij van de Academie

Koninklijke Commissie voor Geschiedenis

Janssens G., voorzitter	Deploige J.
Bruneel C., ondervoorzitter	Duvosquel J.-M.
Vanthemsche G., secretaris- penningmeester	Piette V.
Kupper J.-L., adjunct-secretaris- penningmeester	Tollebeek J.
Cauchies J.-M.	Van Goethem H.
de Hemptinne T.	Van Loon J.
De Moreau de Gerbehaye C.	Velle K.
Demoulin B.	Yante J.-M.
	De Paepe J.-L., secretaris

Ereleden:

De Schryver R.	Joris A.
Goossens J.	Prevenier W.
Goosse A.	Van Caenegem, baron R.

Koninklijke Commissie voor Toponymie en Dialectologie

Debrabandere F., secretaris-generaal	Mantou R.
Boutier M.-G., voorzitter Waalse afdeling	Marynissen A.
Cajot J., secretaris Vlaamse afdeling	Mennen V.
Cauchies J.-M.	Michel J.-H.
Counet-Bettonville M.-T.	Pierret J. -M.
Devos M., voorzitter Vlaamse afdeling	Ryckeboer H.
Fauconnier J.-L.	Vandenberghe R.
Francard M.	Van Keymeulen J.
Gaziaux J.-J.	Van Langendonck W.
Germain J., secretaris Waalse afdeling	Van Loon J.
Goossens J.	Vannieuwenhuyze B.
Hanton C.	Van Osta W.
Kempeneers P.	Willems M.
Lechanteur J.	Wintgens L.
Loicq J.	

Ereleden:

Baguette A.	Jongen R.
Bal W.	De Schutter G.
Moors J.	Taeldeman J.
Claes F.	Van Durme L.
Goosse A.	Willemyns R.

Belgisch Historisch Instituut te Rome

Boone M., vertegenwoordiger KVAB (mandaat 5jr. Vanaf 01/09/2009)

Studiecentrum voor de vijftiende-eeuwse Schilderkunst in de Zuidelijke Nederlanden en het Prinsbisdom Luik

Vertegenwoordigers KVAB

N., voorzitter
Delmarcel G.
Dhanens E.
Stroo C.
Vlieghe H.
Van der Stock J.

Vertegenwoordigers ARB:

Philippot P., ondervoorzitter
Colman P.
Duvosquel J.-M.
Roberts-Jones Ph.
Stiennon J.

Belgisch Tijdschrift voor Filologie en Geschiedenis

Duvosquel J.-M., directeur

Archief- en Bibliotheekwezen in België

Daelemans F., voorzitter

Interuniversitair Centrum voor Hedendaagse Geschiedenis

N., voorzitter

Union Académique Internationale

Vertegenwoordigers van de Academie:

Steel C.

Van de Velde C.

Met steun van de
Vlaamse overheid

Vlaanderen
In Actie
Pact 2020

KONINKLIJKE VLAAMSE ACADEMIE VAN BELGIE

VOOR WETENSCHAPPEN EN KUNSTEN

